

İZMİR'İN
KAMUSAL ALANLARINDAKİ
ANIT VE HEYKELLER

**İZMİR'İN KAMUSAL ALANLARINDAKİ
ANIT VE HEYKELLER**

İZMİR'İN KAMUSAL ALANLARINDAKİ ANIT VE HEYKELLER

İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi
Pazaryeri Mahallesi 946 Sokak No: 2 Konak-İzmir
Telefon: [0232] 293 46 13
Sertifika Numarası: 44775

Proje Koordinatörü

Ece Aytekin

Hazırlayanlar

Ahmet Uhri
Ezgi Emre
Mert Hüseyin Doğan
Nursaç Sargon
Özgür Demirci

Editör

Ahmet Uhri

Yayın Koordinasyonu

Alev Güngör

Fotoğraflar

İzmir Akdeniz Akademisi

Bu çalışma, 2020-2022 yılları arasında tamamlanmıştır.

www.izmeda.org
info@izmeda.org

İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi tarafından yayına hazırlanmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kültür hizmetidir. Bütün hakları saklıdır. Tanıtım için yayımlanacak yazılarda kaynak gösterilerek yapılacak alıntılar dışında, İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi'nin yazılı izni alınmadan kısmen ya da tamamen çoğaltılamaz.

© İzmir Büyükşehir Belediyesi
© İzmir Akdeniz Akademisi

İÇİNDEKİLER

Giriş	6
I. Bölüm	8
Heykel Sanatının Tarihi ve Arkeolojisi Ahmet Uhri-Mert Hüseyin Doğan-Ezgi Emre	
II. Bölüm	21
Kentsel Mekân Kurgusunda Anıt ve Heykellerin İşlevi: Kente Baktığımızda Ne Görürüz? Nursaç Sargon	
III. Bölüm	24
Türkiye'de Heykel Sanatının Cumhuriyet Dönemi'ndeki Gelişimi Özgür Demirci-Ahmet Uhri	
IV. Bölüm	30
İzmir'de Cumhuriyet Dönemi Heykel Sanatı Özgür Demirci-Ezgi Emre-Ahmet Uhri	
V. Bölüm	41
İzmir Merkez İlçeler Heykel Envanteri	
Balçova	42
Bayraklı	57
Bornova	75
Buca	98
Çiğli	127
Gaziemir	144
Güzelbahçe	161
Karabağlar	177
Karşıyaka	197
Konak	258
Narlidere	304

GİRİŞ

İzmir heykel envanterinin çıkarılması için çok uzun süredir bazı çalışmalar yürütülmekle birlikte bu çalışmalar çeşitli, nedenlerle kesintiye uğramıştır. Akdeniz Akademisi İzmir Kültür Pla+formu Girişimi'nin daha önceki çalışmalarında zaman zaman gündeme gelen bu envanter çalışması daha önce yapılan İzmir Müzeleri ile ilgili yayının yarattığı olumlu ortam sonucu tekrar gündeme gelmiştir.

Bu çalışma, İzmir Akdeniz Akademisi'nin, oluşumunda katkı koyduğu İzmir Kültür Pla+formu Girişimi'nin [İKPG] 2017 yılında kültür sanat mekânlarını içeren İzmir Kültür Haritası oluşturmak amacıyla yaptığı envanter ya da veri havuzu oluşturma çalışmalarının bir devamı niteliğindedir. Bu ilk çalışma *İzmir Kültür Haritası: İzmir Kültür-Sanat Mekânları 2017* adıyla *Pla+form* dergisinin, özel sayısı olarak yayınlanmıştır.¹ Bu çalışmadan sonra İzmir'deki özel sektör, sivil toplum kuruluşu, yerel yönetimler ve bireylere ait, halka açık, ücretli veya ücretsiz olarak gezilebilen, müze, sürekli sergi ve koleksiyonların bir araya getirildiği *İzmir Müzeleri* çalışması tamamlanmıştır.²

Her iki çalışmanın da olumlu geri dönüşlerle karşılaşmış olması yeni bir projenin de yolunu açmıştır. Yukarıda da değinildiği gibi daha önce birkaç kez girişimde bulunulan ve bir yere kadar da tamamlanabilen İzmir Heykelleri Envanteri aradan geçen zaman içinde eklenen yeni heykellerin sayıca artması ve daha önceki envanter çalışmaları sırasında gözden kaçmış bazı heykel ve anıtların eklenmesiyle şimdilik bir sonuca ulaşmıştır. Bir önceki tümcede kullanılan “*şimdilik*” sözcüğü özellikle seçilmiştir. Zira her geçen gün İzmir'in değişik yerlerine yerel yönetimler, valilik, kültür müdürlüğü veya üniversitelerce yeni heykel, anıt veya rölyefler yapılmakta, bir açık alan kent mobilyası olarak da tanımlanabilecek bu sanat eserlerinin sayısı giderek artmaktadır. Bu nedenle ileriki yıllarda bu envanterin en azından dijital ortamda güncellenmesi sürecektir. Ayrıca, İzmir'in metropol ilçeleri olarak da adlandırılan ve on bir ilçeyi [Balçova, Bayraklı, Bornova, Buca, Çiğli, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karşıyaka, Konak, Narlıdere] kapsayan merkez ilçelerin, sınırları içinde gerçekleştirilen bu proje sonraki yıllarda diğer ilçeleri de içinde alacak şekilde genişletilebilir.

İzmir kültür envanterine bir katkı olarak başlayan bu süreçte dikkat edilen en önemli konu büst, heykel, rölyef, anıt ve açık alanda sergilenen yapıtların seçimiyle ilgili kriterleri doğru saptamaktır. Bu amaç doğrultusunda yapılan beyin fırtınaları sonucu aşağıda ilk bölümde görülebilecek olan heykel ve anıt kavramlarının tanımları çerçevesinde uzlaşıldı. Bu uzlaşma sonucu heykel kavramının arkeolojisi ve tarihi bir diğer deyişle geçmişi ve insanlık

¹ Sarp Keskiner, “İzmir'in Kültür Sanat Mekanlarını Haritalamak”, *Pla+form, İzmir Kültür Haritası: Kültür-Sanat Mekanları 2017*, İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi Yay., Özel Sayı, İzmir, Aralık 2017.

² A. Uhri-E. Emre, *İzmir Müzeleri Bir Akdeniz Kenti'nin Kültürel Arka Planı / İzmir Müzeleri, Sürekli Sergi ve Koleksiyonları*, İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi Yay., İzmir, Aralık 2018.

tarihi içindeki yeri ve gelişimi ilk bölümde incelendi. Sonrasında Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'de heykel sanatının gelişimine kısaca göz atılıp sonrasında İzmir'de heykel sanatının gelişimi üzerinde duruldu. Bu inceleme ve araştırma yazılarının yanı sıra günümüz çağdaş sanatında anıt ve heykel algısı üzerine bir inceleme yazısı daha eklenerek konu daha bütüncül bir hale getirildi.

Çalışmanın ikinci bölümü tamamen İzmir'de bulunan büst, anıt ve heykellere ayrıldı. Burada ilk olarak heykellerin yerlerinin saptanması, adres bilgileri, bunları yapan sanatçıların kimliği, eserin yapıldığı malzeme ve varsa olası hikâyeleri her heykel için açılan bilgi formlarına işlendi. Bu formlar yapıtların değişik yönlerden çekilmiş fotoğraflarıyla zenginleştirildi. Bazı heykeller veya anıtlarda bulunan ayrıntılarda gizlenmiş anlatılar da bu fotoğraflama sırasında dikkate alındı ve bu ayrıntılar da yine bilgi formlarında yerini aldı.

Son bölümde İzmir anıt ve heykellerinin kültür envanterine katkısı incelenerek istatistiksel veriler ışığında metropol ilçeler konusunda bir sonuca varılmaya çalışıldı. Değişik indekslerle desteklenen bu yayın sayesinde İzmir'in farklı yerlerinde bulunan ve kimlik kaydı olmayan birçok heykel hakkında bilgilere ulaşıldı ve bu bilgiler İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Dairesi Başkanlığı ile paylaşılarak ileride yapılacak kare kod uygulamasıyla heykel ve anıtların bilgilerinin izleyici tarafından öğrenilmesi yolunda önemli bir adım atıldı. Bunun yanı sıra zaman zaman kazaen veya bilinçli olarak tahrip edilen heykel ve anıtların tamir ve bakımı çalışmaları için de veri havuzu oluşturulmuş oldu.

Özgür Demirci-Mert Hüseyin Doğan-Ezgi Emre-Nursaç Sargon-Ahmet Uhri

I. Bölüm

Heykel Sanatının Tarih ve Arkeolojisi

Ahmet Uhri-Mert Hüseyin Doğan-Ezgi Emre

Heykel Sanatının Tarihöncesi

Geçmiş tarihöncesi çağlara kadar uzanan heykelin ve hatta sanatın ortaya çıkışını antropologlar genellikle dinle ilişkilendirirler. Bunun en temel nedeni insanın bilişsel gelişiminde önemli bir aşamanın gerçekleştiği günümüzden yaklaşık seksen bin yıl önce ortaya çıkan bilişsel patlamadır. Steven Mithen’in “*The Prehistory of the Mind/Aklın Tarihöncesi*” adlı çalışmasında açıklamaya çalıştığı gibi insanın birbirinden bağımsız hareket eden akıllarının birbirleri ile bütünleşmesi aşamasında ya da Mithen’in deyişiyle akıllar arasındaki engellerin kalkmasıyla sanatın ve dinin ortaya çıkışı aynı döneme rastlamaktadır. Mithen’in, “... mağara resimlerindeki antropomorfik görüntüler ve insanların eşyalarıyla birlikte gömülmesi, bu Üst Paleolitik insanların doğüstü varlıklara ve muhtemel yaşam ötesi hayatla ilgili inançlara sahip ilk bireyler olduklarını gösterir. Gerçekten de dinsel ideolojilerin ilk kez ortaya çıkışına burada tanık oluruz. Bu durum, ilk insanların aklındaki çeşitli zekâlar arasında var olan bariyerlerin yıkılmasıyla açıklanabilir.”¹ şeklindeki ifadesi konuyu anlama açısından son derece önemlidir. Zira mağara resimleri ile başlayan sanat bu resimlerin yapılış yolları üzerine çalışan araştırmacıların bazıları tarafından resimlerin mağaraların ışık görmeyen yerlerine yapılış tekniği için ışık ve gölge kullanıldığı önerisi getirmelerine neden olmuştur. Bu öneri aslında ilkel bir kandille girilen mağaraların duvarlarında oluşan gölgelerin tarihöncesi insanın dikkatini çekmesi fikrine dayanmaktadır.

Ressam Bertrand David ve bilim insanı Jean-Jacques Lefrère’in yazmış oldukları *İnsanlığın En Eski Muamması* adlı eserde bu fikir son derece tutarlı bir biçimde ele alınmaktadır.² Bu iki araştırmacıya göre mağaranın en karanlık yerine elinde bir kandille giren Paleolitik insan duvara düşürdüğü gölgelerin üzerinden geçerek betimleyeceği şeyin konturlarını oluşturmuş sonrasında da içini boyamıştır. Eğer bu öneri doğru ise Paleolitik Çağ sanatçısının öncelikle duvara düşüreceği örneğin bir hayvan betimlemesinin gölgesi için bu hayvanın küçük bir kopyasını kemik, taş vb. malzemeden yapması gereklidir. Hatta doğada bu hayvana benzettiği bir taş parçası bulması halinde bu doğal taşı da biraz yontarak küçük bir heykelcik haline getirip elindeki kandilin önüne koyduğunda duvarda uzaklığa göre büyüüp küçülen bir gölge elde eder. Dolayısıyla belki de ilk heykel çalışmaları duvara gölge düşürmek için yapılan küçük objelerle başlamış olabilir. Bu resimlerin hangi amaçla yapıldığı tam olarak bilinemese de genellikle avın bereketli geçmesi için üretilmiş olabilecekleri

¹ S. Mithen, *Aklın Tarihöncesi*, Çev. İrem Kutluk, Dost Kitabevi Yay., Ankara-1999, 200.

² B. David-J. J. Lefrère, *İnsanlığın En Eski Muamması*, Çev. İ. M. Uysal, Can Yay., İstanbul-2016.

önerilir. Bir diğer deyişle bu resimlerde doğaüstüne bir gönderme olasılığı çok yüksektir. Resimlerin yapıldığı döneme baktığımızda yukarıda Mithen'dan yapılan alıntıdan da anlaşılacağı gibi bu dönem dini ideolojilerin de ilk ortaya çıktığı döneme denk gelir. Bir diğer deyişle doğaüstü varlıklara inancın ortaya çıktığı bu dönemde ölü gömmenin de başlaması bir öteki dünya inancının da varlığına işaret eder.³ Dolayısıyla mağara duvarına resim yapma, bu resimleri yapmak için taş veya kemikten model hazırlama ve doğaüstüyle ilişki yaklaşık olarak aynı dönemlerde ortaya çıkmakta ve din ile sanat arasında nasıl bir bağ oluştuğunu göstermektedir.

Burada unutmadan eklenmesi gereken bir diğer olgu da dünyanın bütün dinlerinde üç ortak ideolojik nitelik bulunduğuudur. Aslında, ölüm, ölü gömme ve din olgularını birbirinden ayırmak da pek kolay değildir. Ancak burada öncelikle dinden ne anlaşıldığını belirtmekte yarar vardır. Elbette bütün dinler için evrensel olan temel nitelikleri tanımlamak güçtür. Ancak, *The Naturalness of Religious Ideas* adlı kitabın yazarı sosyal antropolog Pascal Boyer'ye dayanarak dini ideolojilerle ilgili üç niteliğin bütün dinlerde ortak olarak bulunduğu da söylenebilir.⁴ Bunlardan birincisi, birçok toplumda insanın fiziksel olmayan varlığının ölümden sonra da yaşamaya devam edebileceği ve inançları, arzuları ile bir varlık olmayı sürdüreceği varsayımdır. İkincisi, bir toplumda, özellikle bazı insanların doğrudan tanrılar ya da ruhlar gibi doğaüstü varlıklardan ilham ve mesajlar alabilecekleri inancıdır. Üçüncüsü ise, ritüelleri tam olarak yerine getirmenin doğal dünyada değişiklikler oluşturabileceği varsayımdır. Bu üç ortak ideolojik olgu aslında en temelinde ritüellerde birleşecek ve doğaüstüyle olan ilişki ritüeller aracılığıyla gerçekleştirilecektir. Bu da mağara duvarına resim yapmak ya da küçük heykelcikler veya modeller tasarlamının nedenini açıklarken din-sanat ilişkisinin de kurulmasını sağlar. Kısacası sadece heykel bağlamında bakınca mağara duvarına gölge düşürmek için yapılan bu modeller veya ilkel heykeller görsel sanatların başlangıcını temsil eder ki dünyaca meşhur Willendorf Venüsü de aşağı yukarı bu dönemin sonlarına tarihlenir. Avusturya'da bulunan bu heykelcik, bilinen en eski sanat eserlerindedir ve kireçtaşından, 11cm. boyunda, steatopijik tarzda yapılmış bir çıplak kadın heykelciği olup 25 bin yıl öncesine aittir.

---

³ A. Uhri, *Anadolu'da Ölümin Tarihöncesi*, Ege Yay., İstanbul-2014, 34.

⁴ Uhri, 2014, 32; P. Boyer, *The Naturalness of Religious Ideas*, UCLA Press, 1994, 342.

Resim-1: Willendorf Venüsü
Fotoğraf: Don Hitchcock, 2008 <http://donsmaps.com/willendorf.html>

Bu dönemde yapılan eserlere bakıldığında hepsinin küçük boyutlarda olduğu görülmektedir. Bir diğer deyişle heykelcik, figürin, idol veya amulet olarak adlandırılabilir niteliklere sahip oldukları gözlenir. Bu türden küçük boyutlu eser üretme çok uzun bir dönem boyunca yapılmakla birlikte Epipaleolitik Çağ sonrası özellikle de PPNB evresinden sonra [Çanak Çömleksiz Neolitik B evresi] büyük boyutlu heykellerin de üretildiği gözlenir. Bu konuya ileride tekrar değinmek üzere bir parantez açıp idol, figürin, amulet ve heykelcik kavramlarını antropoloji ve arkeoloji bağlamında inceleyerek kavramsal olarak ne anlama geldiklerine bakmakta yarar var. Zira bu anlamlar üzerindeki uzlaşma bu dönemin hemen sonrasında ortaya çıkacak olan gerçek insan boyutlarındaki ilk heykellerin de ne amaçla üretildiklerini açıklayabilir.

İdol, Figürin/Heykelcik veya Amuletler

Bu gruba giren buluntuların kökeni yukarıda da değinilen Willendorf Venüsü örneğinde olduğu gibi olasılıkla Üst Paleolitik Çağ'a kadar uzanmaktadır. İdol, figürin ve amuletleri incelemeye önce, arkeolojik literatürde ne anlama geldikleri üzerinde durmakta yarar vardır. Öncelikle belirtmek gerekir ki figürin sözcüğü ile anlatılmak istenen çoğunluğu toprak kökenli olan küçük heykelciklerdir. Bir başka deyişle figürin, biçimden ve boyuttan yola çıkarak kullanılan bir sözcüktür. İdol veya amulet ise biçimden çok nesneye yüklenen anlamla ilgilidir ve antropolojik içerik taşımaktadır. Bu nedenle aslında Neolitik dönemin pişmiş toprak ana Tanrıça figürinleri de sonuç olarak idol, fetiş nesnesi ya da amulet anlamına gelebilirler. Bir başka deyişle figürin sözcüğü bir anlam değil bir biçim ifade etmektedir. Ancak, arkeolojide zaman zaman idol ile soyut ya da stilize küçük heykelcikler kast edilmekte, figürin ise daha gerçekçi ve tam plastik yapılmış heykelcikler için kullanılmaktadır.

Konuya dönecek olursak, idol sözcüğünün kült nesnesi anlamına geldiğini belirtmek gereklidir. İdol kutsanan bir nesne olmakla birlikte, ahşap, taş, metal gibi değişik materyallerden yapılmış olması ayırt edici yönüdür.⁵ Amulet ise, taşıyanı tehlikeli dış etkilerden ve çeşitli zararlardan koruyacağına, büyü ya da dinsel gücü bulunduğu inanan doğal ya da insan eliyle üretilmiş nesnedir.⁶ Dolayısıyla din-sanat ilişkisi bir kez daha ve kuvvetli bir biçimde karşımıza çıkmaktadır. Burada dikkat çekici olan idol ve amulet arasındaki farkın üzerinde taşıma ile ilgili olmasıdır. Bir diğer deyişle bu Paleolitik, Epipaleolitik veya İlk Neolitik Çağ heykelcikleri daha sonraki dönemlerde olduğu gibi hangi malzemenin yapılmış olurlarsa olsun boyun kısmından veya uygun bir yerinden bir iple bağlanıp kolye gibi üstte taşınırsa, koruyucu bir nitelik kazanmakta ve yüklendiği anlam değişmektedir. Bu nedenle ortaya çıkarıldığı yerle, bir başka deyişle bulunduğu bağlamla, üzerine yüklendiği anlam arasında doğrudan ilişki bulunduğu düşünülen idol ya da figürinler için, Çatalhöyük'ün eski kazı başkanı Ian Hodder;

“Bağlam her şeydir. Bir figürin ‘sunak’ üzerine yerleştirilmiş halde bulunursa, o zaman ilahi olanla bir bağı olduğu söylenebilir. Ama eğer bir figürin, başka figürin parçalarıyla beraber, çöp alanlarına atılmışsa, açık alanlarda tekmelenmiş ve aşınmışsa, daha dünyevi bir açıklama aranmalıdır...”

... Bazı figürinler atılmadan önce, kırılma, eskime ya da yıpranmaya çok ender olarak maruz kalacakları şekilde kullanılmış olabilir. Başkaları hor kullanılmış ya da hemen ıskartaya çıkarılmıştır. Kimileri ritüelleşmiş atma uygulamalarının bir parçası olarak, bilerek kırılmış olabilir vs. Kullanım alanlarındaki çok büyük farklar figürinlerin işlevleri hakkında çok şey söyleyebilir.”⁷ diyerek, idol ya da figürinlerin bağlamdan ayrı değerlendirilemeyeceğine vurgu yapmaktadır.

Son dönem kazı ve araştırmalar günümüzden yaklaşık 12 bin yıl öncesinde Güneydoğu Anadolu'nun gerçek insan boyutlarındaki en eski betimlemelerin ilk görüldüğü bölge olduğunu göstermiştir. Burada kazısı yapılmış ya da halen yapılmakta olan Karahantepe, Göbekli Tepe, Nevali Çori, Mezra Teleilat, Hallan Çemi ve Çayönü gibi çanak çömleksiz neolitik yerleşimler ve kutsal alanlar şimdilik kaydıyla Anadolu'nun en eski insan betimlemelerinin ortaya çıkarıldığı yerlerdir. Bir diğer ilginç olgu da bu betimlemelerin büyük kısmının erkek betimlemesi olmasıdır.

⁵ K. Emiroğlu-S. Aydın [Edt.], *Antropoloji Sözlüğü*, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara-2003, 492.

⁶ Emiroğlu-Aydın-2003, 43.

⁷ I. Hodder, “Figürinler Üzerine Düşünmek-Thinking About Figurines”, *Tunç Çağı'nın Gizemli Kadınları-Mysterious Women of the Bronze Age*, Çev. D. Ç. Valente, [Crt-Edt.] Ş. Şentürk-Ş. Aydıngün, YKY, İstanbul-2005, 8.

Neolitik figürinlerin bir diğer ilgi çekici niteliği de kadınları temsil edenlerinin kilden, bir başka deyişle toprak kökenli malzemeden yapılmasına karşın, erkek betimlemelerinin mermerden olmasıdır. Bu dikkat çekici olgunun nedenleri üzerine üretilen önerilere göre, kadının doğum-bereket-ölüm üçgenindeki yeri ile toprağın doğum-bereket ve ölümle olan ilişkisi ya da benzerliği bir tutulmakta, bir başka deyişle “Kadın”ın hem hayat veren hem de hayatı alan, dolayısıyla yaratan olarak toprakla özdeşleştirilmesi nedeniyle kadın figürinleri topraktan yapılmaktadır.⁸ Ayrıca kadın figürinlerinin topraktan ve evde üretilmiş olabileceği düşünülürken mermer erkek figürinlerinin bu işin ustaları tarafından atölyelerde üretilmiş olabileceği de önerilir.⁹

Neolitik dönemin kadın figürinleri Kalkolitik Çağ’a gelindiğinde giderek ilk zamanlardaki gerçekçi betimlemelerinden uzaklaşmış, stilize hale gelmiş ve giderek soyut bir biçime bürünmüşlerdir. Bu dönem figürinlerinde gövde yassılaşmakta, baş tam plastik kalırken, gövde üzerindeki ayrıntıların işlenmesinden vazgeçilmekte ya da çok az ayrıntı işlenmektedir. Gelibolu’da Kilia Köyü yakınlarında rastlanıldığı için bu adla anılan, “Kilia tipi idol ya da heykelcikler” bunların en iyi örneklerini oluşturmakta ve tam plastikten, şematik bir şekle geçiş bu grup idol üzerinde net bir şekilde saptanabilmektedir.¹⁰

Erken Tunç Çağı’na gelindiğinde ise, bu yeni nitelik yaygınlık kazanmış ve Neolitik ve Kalkolitik Çağ’ın şişman kadınları yerini, günümüzde ideal kadın tipi olarak tanıtılan “sıfır beden mankenleri” anımsatır biçimde zayıf ve ince olarak üretilmişlerdir. Bunun nedenleri üzerine ileri sürülen önerilerin ilki, üç boyuttan iki boyuta doğru bir değişim ve gelişim yaşandığı, soyutlamanın bir gelişimi ifade ettiği ve dönemin güzel kadınlarının ana tanrıçanın modeli olarak kullanıldığı yolundadır.¹¹ İkinci öneri elde fazla kanıt olmamakla birlikte bu çağda iklim değişikliklerinin beslenmeye etki etmesi ve beslenme biçiminde değişiklik yaşanması nedeniyle insanların kilo kaybedip zayıflamalarının sanata da etki ettiği yolunda olanıdır.¹² Bununla birlikte bir üçüncü ve akla daha yakın öneri de geliştirilmiştir. Bu öneriye göre, figürinler inançla ilgili kavramlardan uzaklaşarak içerik değiştirmiş, daha insani boyutlara indirgenmiş; kavram değişikliğine karşın, içinde bulunduğu toplumda bir takım dinsel görevler üstlenmiş, yaratan ile yaşadığı toplum/aile arasında aracılık yapan, tapınan kadın, ana, rahibe gibi bir görev üstlenmişlerdir.¹³ Bütün bu önerilere eklenebilecek bir diğer öneriyse kadın figürinlerinin stilize hale gelmeleriyle insanlığın kentleşme evresine geçişinin

---

⁸ Ş. Aydıngün, “Yerleşik Hayat Öncesi: Yaratan Beden”, *Tunç Çağı’nın Gizemli Kadınları-Mysterious Women of the Bronze Age*, [Crt-Edt.] Ş. Şentürk-Ş. Aydıngün, YKY, İstanbul-2005, 17.

⁹ M. Özdoğan, “A Group of Neolithic Stone Figurines from Mezraa-Teleilat”, *Studies Presented to Ufuk Esin, From Villageto Cities Early Villages in the Near East*, Edt. M. Özdoğan-H. Hauptmann-N. Başgelen, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul-2003, 511-523.

¹⁰ Aydıngün, 2005, 24-25.

¹¹ Aydıngün, 2005, 31-32.

¹² Aydıngün, 2005, 32.

¹³ Aydıngün, 2005, 35.

aynı döneme denk gelmesi bu nedenle belki de kadın ve toprak ilişkisinin kesilmesi ve kentte yaşamının bir doğadan kopuş olması nedeniyledir. Her ne olursa olsun bilişsel olarak oldukça farklı bir anlamı olan stilizasyonun en azından heykelticiler üzerinde bu dönemlerde başladığı söylenebilir.

Tekrar son avcı-toplayıcı gruplara dönecek ve bunların yerleşik yaşama geçtikleri döneme bakacak olursak büyük boyutlu heykellerin de bu dönemde yapılmaya başlandığı görülür. Şimdi kısaca bu büyük boyutlu heykellerin nasıl ortaya çıktığına bakmak belki konunun anlaşılması için yerinde olur.

Büyük Boyutlu Anıtsal Heykel Üretiminin Kökenleri

Üst Paleolitik Çağ'da heykelticilerle başlayan ve dini ideolojilerle çevrelenmiş heykel üretiminin küçük boyuttan büyük boyuta geçmesi yerleşik yaşamın başlamasıyla aynı dönemde ortaya çıkmış gibi gözükmektedir. Son avcı-toplayıcıların yavaş yavaş yerleşik yaşama geçerken halen daha nasıl ve neden inşa edildiği tam olarak bilinmeyen ritüel yapıları inşa etmeleri ve bunların içinde bulunan heykeller yukarıdaki önerinin kanıtıdır. Neredeyse bütün dünyanın tanıdığı Göbeklitepe'deki stilize T biçimli taşlarla tanımlanmış anıtsal insan heykelleri ile yine yaklaşık olarak aynı döneme denk gelen Urfa Yenimahalle ve Karahantepe'de bulunan iki heykel üzerinde durmak yerinde olur.

Bilindiği gibi insanlığın en eski ritüel yapıları Urfa civarında ortaya çıkmıştır. Bunların içinde Göbeklitepe, kazılarının diğerlerine göre erken başlaması nedeniyle öne çıkmış ancak daha sonraki yüzey araştırmaları ile Harbetsuvan ve Karahantepe kazıları bu türden ritüel merkezlerinin birden fazla sayıda olduğunu göstermiştir. Bütün bu kazı ve yüzey araştırmalarına bakıldığında anıtsal heykel olarak tanımlanabilecek Göbeklitepe'nin stilize insan biçimli T şeklindeki taşları üzerlerindeki kabartma betimlemelerle ön plana çıkmaktadır. Yaklaşık M.Ö. 9800 yıllarına tarihlenen bu taşlar üzerindeki natüralist hayvan bezemeleri doğada gördüğünü doğrudan betimleyebilme bilişsel yeteneğinin bu dönem insanında bulunduğunu göstermektedir. Üstelik bu yetenek mağara resimlerinden de anlaşılabilirdiği gibi Üst Paleolitik Çağ'ın başlarına kadar geriye gitmektedir. Soyutlama ise hemen her zaman natüralist resim ve heykelleri izlemekte olduğundan bilişsel gelişim açısından daha karmaşık bir aklın ürünü sayılabilir. Dolayısıyla insanın Üst Paleolitik Çağ resimlerini çizmek için kullandığı düşünülen küçük modellerden sonra hem iklimsel dönüşümler gibi doğal nedenler hem de yeni bir bilişsel sıçrama ile yerleşik yaşama geçtiği dönemde anıtsal heykeller yapmaya da başlamış olabileceği önerisi getirilebilir. Bu çıkarsama en azından kendi içinde tutarlı olarak kabul edilecek olursa yine akıl yürüterek bir başka öneri daha yapılabilir.

Bu öneriye göre Göbeklitepe'nin anıtsal T biçimli heykelleri hem natüralist bezemeler içermesi hem de T biçimli soyut heykeller olmasıyla sanatsal açıdan bu dönemdeki gelişimin son noktası olarak kabul edilebilir. Eğer bu çıkarsama doğruysa o zaman Karahantepe'de

2019 yılında ortaya çıkarılan ve gerçek insan boyutlarında ama üzerinde ince işçilik yapılmamış heykel ile onu izleyen Urfa/Yenimahalle'de ortaya çıkarılan yine gerçek insan boyutlarında ancak üzerinde ince işçilik olan heykeli dünyanın ilk anıtsal heykelleri olarak kabul etmek gereklidir. Bu heykellerden sonraysa hem soyut hem de natüralist bezemeli Göbeklitepe heykellerinin yapıldığı önerilebilir.

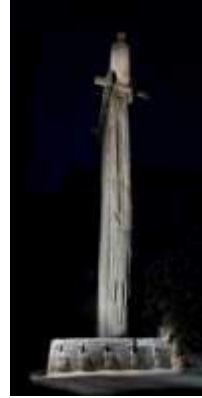
Resim-2: Karahantepe Heykeli
[Kazı Başkanı Necmi Karul'un izniyle]

Resim-3: Urfa/Yenimahalle Heykeli
[Fotoğraf: Necmi Karul]

Resim-4: Göbeklitepe D Yapısı

Resim-5: Göbeklitepe D yapısı

Kısacası M.Ö. 9000 gibi Fırat havzasında ve özellikle Göbeklitepe'deki heykeller incelendiğinde ve üzerlerindeki el, phallus ya da kuşak gibi kabartmalar göz önüne alındığında bunların insanları betimledikleri çok net biçimde söylenebilir. Ancak hiçbirinde kulak, burun, ya da göz gibi uzuvların olmamasını sadece sanatsal bir tercihle açıklamak bu heykelleri yapanların olası niyetlerini göz ardı etmek olur. Yaklaşık M.Ö. 8800 civarında gerçek insan biçimli ve insan hayvan karışımı heykellerden söz edilebilecek hale gelinir. Daha soyut olan bu heykeller ya da bu heykellerle ifade edilmek istenen anlam betimlenen kişi ya

da kişilerin sıradan bireyler olmadığına işaret ediyor olabilir. Bu da bizi dini ideolojilerin ikinci ortak niteliği olan doğüstü ile ilişki kurabilen bireylere ve hatta tanrı kavramına kadar getirebilir. Bilişsel yetenekleriyle kendini topluluğunun diğer bireylerinden farklılaştırmış ve olasılıkla şaman, büyücü ya da rahip diyebileceğimiz bireyler belki de ilk heykeli yapılanlar ya da bu heykellerin yapılmasına hatta heykellerin içinde yer aldığı yapıların inşasına önyak olan kişiler olabilir. Dolayısıyla tanrıların veya rahiplerin evi veya Tanrı Kralların evleri, sarayları ve tapınakları aynı dini ideolojiden beslenmektedir.

Sonuç olarak, yukarıdaki resimlerden de anlaşılacağı gibi natüralist anıtsal heykellerden soyut kompozisyonlara doğru bir evrilme yaşanmıştır. Bütün bunların yanı sıra en başından itibaren din-sanat ilişkisi hiç kopmamış ve sonrasında da çok uzun süre devam etmiştir.

Bu konuda Karahantepe kazılarını gerçekleştiren ve Göbeklitepe kazı kurulunda yer alan Prof. Dr. Necmi Karul da benzer düşüncelere sahiptir. Kendisi ile yapılan bir söyleşide aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır.

“İnsanın ilk alet yapmaya başladığı 3,3 milyon yıl öncesinden yaklaşık 12 bin yıl öncesine kadar, az sayıda balıkçı topluluk dışında, sürekli hareket etmeyi gerektiren avcı toplayıcı yaşam hâkimdi. Yıl boyu kullanılan, başka bir deyişle zaman içerisinde gerçek köylere dönüşecek ilk yerleşimler aynı zamanda hiç olmadığı kadar büyük bir kalabalığın da bir arada yaşaması anlamına geliyordu. Bu yeni yaşam biçiminin kökeninde başka birçok etkenin yanı sıra iklimdeki değişime bağlı olarak gelişen kaynak bolluğu olabilir. Kuşkusuz bu köklü değişikliğin çok yönlü sonuçları olacaktır.

Bu bağlamda çevrenin değişimi kadar insanın buna gösterdiği tepki oldukça belirleyicidir. Nitekim artık bireyin ön plana çıktığı ve insanın kendini daha önce ait hissettiği hayvanlar âleminde uzaklaştığı bir süreç başlamıştır. Önce diğer canlılardan kendini soyutlayan bir insan ve topluluk içerisinde ayrıcalıklı bireylerin çıkmaya başladığını düşünebiliriz. Bu bireyler deneyim ya da yetenekleriyle grup içerisinde sosyal açıdan bir ayrıcalık kazanmış olabilirler. Dolayısıyla dünyadaki konumu değişmekte olan insanın, çevresindeki kaynaklardan faydalanmak, yeni stratejiler geliştirmek ve belki de onları elinde tutmak için çaba göstermek hatta çatışmak zorunda kaldığını söyleyebiliriz. Burada basit bir çıkarsama yapmak gerekirse; bu süreçte sosyal açıdan karmaşıklaşan bir toplumsal yapıdan ve çeşitlenen rollerden bahsedebiliriz. Toplumun sosyal yapısındaki bu dönüşüm, bu tür alanların inşası için gerekli motivasyonun ve iradenin de kaynağı olmalı. İnsanı anıtsal nitelikte özel yapılar inşa etmeye iten üretim ve tüketim ilişkilerinin henüz oluşmadığı bu dönemde, süreci idare eden ana motivasyonu toplum içi ve toplumlar arası sosyal

dinamiklerde aramak gerekir. İnanç ile olguları da bu dinamiklerin harcı olarak görmek gerekir.”¹⁴

Din-sanat ve özellikle de heykel sanatı ile din arasında gerçekleşen ilişki biçimi konusunda da benzer düşüncelere sahip olan Karul yine aynı söyleşide aşağıdaki ifadeleri de kullanmıştır.

“Yapıların, dikilitaşların anıtsallığından, ustaca şekillendirilmiş kabartmalara ya da dikilitaşların üzerinde uzun bir yaşanmışlığın göstergesi olan sahnelere kadar her şey çok sayıda kişinin, ortaklaşa bir çaba ile adeta bir görevi yerine getirdiğini düşündürüyor. Başlangıçta hayvan betimlerinin merkezde olduğu bir anlatım dilinin öne çıkması ise şamanizmi anımsatan bir düşüncenin yansıması. Dolayısıyla bu dili kullananlar ya da idare edenlerin ‘ruhani iradeyi’ elinde tutan kişilerin olması çok mümkün. Nitekim Göbeklitepe’de izini sürebildiğimiz yaklaşık 1500 yıl içinde insanın kendini giderek yaşamın merkezine nasıl koyduğunu görebiliyoruz. Başlangıçta oldukça şematik ya da örtük olan insan betiminin süreç içinde nasıl üç boyutlu hale geldiğini ve sıradan bir insandan çok daha fazlasını ifade etmeye başladığı görüyoruz. Her ne kadar bu söylediğim kolaycı bir üslup olsa da insanın bu dönüşümünü iktidarını pekiştirmesinin bir göstergesi olarak alabiliriz.”¹⁵

Antropolojik ve Dilsel Veriler Işığında Heykel Sanatı

Din-sanat ve özellikle de heykel sanatı ile din arasında gerçekleşen ilişki biçimi aslında çok daha sonraki yıllarda yazının ortaya çıkışıyla beraber biraz daha anlaşılır hale gelmektedir. Zira Wittgenstein’in belirttiği biçimde insanın dilinin sınırları dünyasının sınırlarını oluşturmaktadır. Dolayısıyla en eski yazılı kaynaklardan başlayarak heykel sözcüğünün kökenlerine inmek din-sanat ilişkisinin daha net kurulmasını sağlayabilir. Öncelikle heykel, abide ve anıt sözcükleri ile İngilizce sculpture, statue ve monument sözcükleri üzerinde durup bunların etimolojilerine bakmak gereklidir.

Heykel sözcüğünün izi, bilinen en eski Semitik dil olan ve Arapça ile İbranice’nin de atası olarak kabul edilen Akkadcada büyük ev ya da saray anlamına gelen *ēkallu[m]* sözcüğüne kadar sürülebilme ve buradan da Sümerce büyük ev anlamına gelen [É.GAL] sözcüğüne ulaşılabilir. Bugünkü anlamından farklı bir anlamda kullanılan sözcük yine aynı coğrafyada yazının olmadığı zamanlara bakıldığında din-sanat ve özellikle de heykel sanatı açısından anlamlı bir birliktelik sunmaktadır. Zira bugün tapınak ya da kült

---

¹⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/kultur-sanat/2020/02/02/prof-dr-necmi-karul-gobeklitepe-sayisiz-soruya-yanit-veriyor/> erişim: 23-3-2020

¹⁵ <https://www.gazeteduvar.com.tr/kultur-sanat/2020/02/02/prof-dr-necmi-karul-gobeklitepe-sayisiz-soruya-yanit-veriyor/> erişim: 23-3-2020

merkezi veya içinde bazı ritüellerin gerçekleştirildiği yapılar olarak tanımlanan ve artık Göbeklitepe Kültür Bölgesi adı verilebilecek bir niteliğe sahip olan Urfa civarındaki merkezlerde ortaya çıkarılan yapıları özellikle de Göbeklitepe’de ortaya çıkanları arkeologlar uzun süre büyük ev olarak tanımlamışlardır. Bu tanımlama ancak ortak bir tapınak mimarisinin bölgede hakim olduğu anlaşıldıktan sonra tapınak ya da ritüel yapıları olarak değişmiştir. Dolayısıyla dini ideolojiler ile sanat arasındaki doğrudan ilişki burada net biçimde kurulabilmekte ve bunun dildeki yansıması da heykel sözcüğünün kökeninden yola çıkarak izlenebilmektedir.

Bunun yanı sıra abide sözcüğünün Arapça ebed kökünden gelmesi ve bunun da ebedi olanla ilişkisi heykeli yapılan her neyse onu sonsuza taşımak niyetinin dildeki yansımasıdır. Bu da bizi kültürel bellek kavramına kadar getirir. Aşağıda daha net bir şekilde açıklanacak olan kültürel bellek kavramına geçmeden önce diğer dillerde de anıt ve heykel sözcüklerinin kökenine bakmak yerinde olur. Bu nedenle İngilizcedeki “sculpture”, “statue” ve “monument” sözcükleri üzerinde duracağız. İlk iki sözcüğün her ikisi de fiziksel işlevle ilgili olup “sculpture” Proto-Hint Avrupa dilindeki kesmek ya da oymak anlamına gelen “skel-” sözcüğüne kadar geriye götürülebilmekte.¹⁶ “Statue” ise ayakta durmak, dik olarak durmak gibi bir anlama gelen ve yine Proto-Hint Avrupa diline dek izlenebilen “ste-tu-/sta” sözcüğünden gelmekte.¹⁷ Her iki sözcük de köken itibarıyla daha çok fiziksel işlevlerle ilgili görünmekte. Buna karşın anıt anlamına gelen “monument” sözcüğü konu olduğunda durum daha ilginç bir hale bürünmekte. Proto-Hint Avrupa diline dek izlenebilen “monument” sözcüğü diğer iki sözcükten farklı olarak anımsamak anlamına gelen “moneie-” sözcüğünden köken almakta.¹⁸

Dolayısıyla özellikle anımsanması gereken kişi, kişiler ya da doğal, doğüstü ve doğadışı olaylar için belli bir mekânla beraber ya da mekân içinde inşa edilen ve Türkçede de anmaktan gelen anıt sözcüğünde ifadesini bulmakta ve tamamen kültürel bellekle ilişkili görünmekte.

Kültürel Belleğin Heykel ve Anıtlarla İlişkisi

Belleği kısaca anımsama yetisi olarak tanımlasak da daha derinlemesine bakıldığında yeni anlamların ortaya çıkması söz konusudur. Zira *memoria* sözcüğü Latince de hem bellek hem de anı anlamına gelir.¹⁹ Ayrıca sözcüğün anı ve anıların kayıt altına alınabileceği gibi iki

¹⁶ www.etymonline.com erişim: 6-3-2020

¹⁷ www.etymonline.com erişim: 6-3-2020

¹⁸ www.etymonline.com erişim: 6-3-2020

¹⁹ D. Draaisma, *Bellek Metaforları Zihinle İlgili Fikirler Tarihi*, Metis Yay. İstanbul-2007, 47.

anlamı taşıdığını İngilizcede *memorial* sözcüğünün kazandığı anı ve yazılı kayıt anlamlarından çıkartmak olasıdır.²⁰

Bellek kavramı ile ilgili bir sınıflama yapılacak olsa bunu ilk olarak kayıt aracının belirleyiciliği üzerinden yapmak yerinde olur. Tarihsel süreç içinde bellekten belleğe yapılacak ilk aktarım sözlü kültür üzerindedir. Bunu yazının icadıyla beraber yazının izleyeceği de öngörülebilir ki Jan Assmann bunu ritüel bağdaşıklık ve metinsel bağdaşıklık kavramları ile açıklamaktadır.²¹ Ritüel bağdaşıklık sözlü kültürü/belleği tanımlarken; metinsel bağdaşıklık yazılı kültürü/belleği anlatmak için kullanılmıştır. Burada bellek kavramının yanında kültür kavramını da kullandığım dikkatli okuyucunun gözünden kaçmamıştır. Bunun nedeni kültürün Marx'a ait en geniş tanımıyla *doğanın yaptıklarına karşı insanın ürettiği her şey*" olmasıdır. İşte bu herşeyin aktarılması ve aktarımın esasında bir süreç olması ve bu sürecin de zamansal olarak belleğe gönderme yapması kültür ve bellek arasındaki ilişkiler ağını belirler ve dolayısıyla önce sözel olarak sonrasında da yazının yaygın kullanımıyla ilk iki kayıt aracı ortaya çıkar.²² Bunlar yukarıda da değinildiği gibi söz ve yazıdır. Aslında bu ilk iki kayıt aracına Orta/Üst Paleolitik Çağ'ın mağara duvarlarındaki resimleri de eklemek gereklidir. Hatta belki de sözel kayıt aracından sonra gelen yazıyı mağara resimlerine kadar götürmek olasıdır ki ilk yazılı kayıtların *piktogram/resim yazı* olarak başlamış olması da bu iddianın doğruluğunu kanıtlar. Dolayısıyla resim de bir kayıt aracı olarak kabul edilebilir ki bu bizi fotoğraf dâhil görsel kayıt araçlarına kadar getirir.

Bir diğer deyişle anımsanması gerekenleri belirleyen bilişsel gelişimin nasıl ortaya çıkıp çalıştığını ve geliştiğini belirleyemsek de olasılıkla günümüzden altmış bin yıl öncesinde başladığı düşünülen bütünleşik insan akılları evresinden itibaren hız kazandığı söylenebilir. Dolayısıyla da ezberlenerek kayıt altına alınanlar bir diğer deyişle akılda tutulanlar yazı öncesinden başlayarak günümüz bilişim teknolojileri evresine kadar çağın gereklerine göre başkalaşmış olabilir.

Hiç kuşkusuz ilk doğal bellek taşıyıcısı insan beynidir. Bundan sonra gelen bütün araçları harici bellek olarak adlandırmak yerinde olur. Ancak, harici belleklerin kullanışlı olması elbette doğal bellekle yani insan beyniyle bütünleşik olduğunda işlevsel olur. Bu durumda mağara resimleri ve yazı ilk harici bellektir. Ritüel bağdaşıklık ise insanlığın sadece doğal belleğini kullanarak öncelikle hayatta kalabilme sonrasında da diğer gündelik bilgileri kayıt altına almasını sağlamıştır. İnsan bunu yaparken de Mithen'in tanımlamasıyla teknik,

²⁰ <https://www.etymonline.com/search?q=memorial> erişim: 6-12-2019

²¹ J. Assmann, *Kültürel Bellek*, Çev. A. Tekin, Ayrıntı Yay. İstanbul-2001, 22.

²² A. Uhri, "Akdeniz'de Kültürel Bellek Açısından İzmir ve Girit [Bir fotoğraf makinesinin gördükleri/Hamza Rüstem Fotoğrafhanesi]", *Meltem-9 Kış 2020*, İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi Dergisi, İzmir-2020, 71-85. DOI No: 10.32325/iaad.2020.18

sosyal ve doğal tarih zekâlarını kullanmıştır.²³ Sonrasında anımsamak ve en azından doğayla ilgili bilginin aktarılması için adlandırmalar başlamış olmalıdır.

Burada hemen belirtmek gerekir ki belleğin, ister kişisel veya toplumsal isterse de kültürel olsun harici belleğin desteği olmadan varlığını sürdürmesi neredeyse olanaksızdır. Bilginin mekân ile kurduğu ilişki özelinde ölümsüzleşmesi için bellek içeriğinin korunması gerekir. Bu da gelişen teknolojilere dayanarak mekân-bilgi ilişkisini içeren her türlü kaydın ve belgenin yeniden ve yeniden kayıt altına alınmasını gerektirir.

Aynı şekilde Connerton da belleğin geçmişten ziyade içinde bulunulan anın ya da dönemin dinamikleriyle şekillenen değişken bir süreç olduğunu belirtir.²⁴ Bir diğer deyişle bellek şimdiki zamanın gereksinimleriyle sürekli olarak yeniden şekillenir ve bellek içeriği, zaman içinde değişken ilişkiler bağlamında sürekli yeniden örgütlenir. Yenilenen bellek de sadece yeniden kurulan/kurgulanan geçmiş şeklinde bir oluşum sergiler. Toplumlar da yeni düşünceleri sadece geçmişin yerine koymaz aynı zamanda geçmişi o zamana kadar etkili olmuş başka toplumlardan farklı biçimde devralır. İşte bu yenilenme ve yeniden kurulabilecek olan geçmişin objektif ve sağlıklı olması için gereken bütün belgeler kayıt sistemleriyle sağlanacağından yeni bir tarih yazmak ya da tarihi yeniden yazmak bu belgelerle olasıdır.

Belleğin bu çift yönlü çalışma gücü, bellek içeriklerini korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak ekseninde belirginleşirken Yine Assmann'a dayanarak belirtmek gerekir ki ritüel bağdaşıklıkta metinsel bağdaşıklığa geçişte toplumlar kaydettikleri metinleri kullanmadıkları zaman onlar anlamı korumak için bir kap olmaktan çok onun için bir mezara dönüşür.²⁵

Pierre Nora da bilgi, mekân, bellek ve tarih ilişkisini sorguladığı yapıtında Assmann'ın kaydedilen metinlerin/görsellerin kullanılması ve kullanılmamasını tartışırken Assmann ile benzer bir bakış açısına sahiptir ve hafıza ortamları ve hafıza mekânları terimleriyle neredeyse aynı düşüncüyü anlatır.²⁶ Assmann'a dönecek olursak, bellek, geçmiş ile gelecek arasında kopukluğu olan sıcak toplumların yarattığı ya da sıcak toplumlar için geçerli bir öznedir. Soğuk toplumlardaysa geçmiş, şimdi ve gelecek arasında bir ayrışma ve uzaklaşmaya uğramaz zira bu türden toplumlar tek bir zamanda yaşarlar, onlar için geçmiş her an tekrar eder. Bir diğer deyişle bu tür toplumların doğrusal değil döngüsel bir tarih anlayışına sahip olduğu söylenebilir. Assmann, "*Neden insanlar unutmaya bu kadar meyilli olduğu halde unutmuyor*"²⁷ sorusuna yanıt ararken Lévi Strauss'un sıcak ve soğuk toplumlar ayrımında bu sorunun yanıtını bulur. Lévi Strauss'a göre soğuk toplumlar, toplumsal dengelerini etkileye-

---

²³ Mithen, 1999, 202-203.

²⁴ P. Connerton, *Toplumlar Nasıl Anımsar?* Çev. A. Şenel, Ayrıntı Yayınları, İstanbul-1999, 25-31.

²⁵ Assmann, 1999, 93.

²⁶ P. Nora, *Hafıza Mekânları*, Çev. M. E. Özcan, Ankara: Dost Ktbv. Yay. Ankara-2006, 17.

²⁷ Assmann, 1999, 69.

bilecek etkenleri otomatik olarak etkisizleştirirler ve soğuk toplumlarda bellek ve gelenek arasında bir ayırım görmek zordur zira bu ikili arasına giren zaman, bir şekilde bertaraf edilmiştir.²⁸

Assmann, belleği bir sanat olarak niteleyerek anımsama kültürünü bundan ayırırken, belleğin öğrenmeye zemin hazırladığını, hatırlamanınsa insanı geçmişe ilgi duymaya ve onunla ilişki halinde olmaya davet ettiğine dikkat çeker ki bunun nedeni geçmişin ancak kendisi ile ilişki kurulduğunda ortaya çıkmasıdır. Bir diğer deyişle yukarıda da belirtildiği gibi geçmiş anımsanarak yeniden kurulur. Geçmişin anımsanması için gerekli koşullardan biri de geçmişin tamamen yok olmamış olmasıdır. İşte tam burada devreye anımsatıcılar girer. Bunlar, yazılı belgeler ya da sanat eserleri olabileceği gibi sözel kültürle aktarılan masal, hikâye veya mitolojiler olabilir. Dolayısıyla başlangıçta din ile ilişkisi kurulabilecek olan heykel sanatı bir süre sonra bu görevine ek olarak anımsatıcı bir işlev de kazanır. Hatta bir adım daha ileri gidip aslında heykelin dinsel işlevlerinden birinin de ritüelleri anımsatmak olduğu ileri sürülebilir.

Bu çalışma içinde görüleceği gibi özellikle kent içerisinde kamusal alanlarda bulunan heykel, anıt ve rölyeflerin çoğunluğu bu anımsatma işlevine yönelik olarak tasarlanmışlardır. Bu durumda kamusal alandaki anıt, heykel, rölyef ve diğerleri sadece bir kent mobilyası ya da kent aksesuarı olmakla kalmazlar, aynı zamanda bu görevi de üstlenirler. Zaten tanımı gereği heykel, temelde mekânın kapsanması, kavranması ve mekân ile ilişki kurulması ile de ilgilenir. Dolayısıyla bu çalışmanın ilerleyen kısımlarında görüleceği gibi İzmir özelinde bu anımsatıcı sanat eserleri taşıdıkları öyküler ve anımsattıklarıyla incelenirken mekânla kurdukları ilişkiye de bakılacaktır. Ayrıca, envanter kısmında görüleceği gibi herhangi bir öyküsü veya anlattığı olan heykellerin bu nitelikleri de kayıt altına alınmıştır.

---

²⁸ C. Lévi-Strauss, *The Raw and The Cooked*, Tr. J. & D. Weightman, Harper Torchbooks, New York-1969, 211; Assmann, 1999, 71.

II. Bölüm

Kentsel Mekân Kurgusunda Anıt ve Heykellerin İşlevi: Kente Baktığımızda Ne Görürüz?

Nursaç Sargon

“Belli bir anda görebildiğiniz, duyabildiğiniz ve hissedebildiğiniz şeyler, bulunduğunuz yere gitmek için yaptığınız hareketler, o hareketlerle ilgili anınız ve o bölge hakkındaki coğrafi bilginiz, hepsi dünya içindeki konumunuzla ilgili algınıza katkıda bulunur.”¹

Dünya içindeki konumumuzu belirleyen şeylerin bir araya gelerek oluşturduğu anlatı, hikâye bütününün parçalarından biridir. Tanımak için temas etmenin bizim için en zahmetsiz olduğu dünya gezegeni, içinde barındırdığı sayılamayacak kadar çok parçasıyla benzersiz bir bütündür. Dünyanın kendisi de kendinden daha büyük bir organizma söz konusu olduğunda parça hâline gelir. Koordinat sistemi üzerinde durduğumuz yer, bakış açısına yön veren bir görev üstlenir. Böylelikle sahip olduğu tüm özellikleriyle bulunulan yer, algımızı oluşturan unsurlardan biridir. Görebildiğimiz, duyabildiğimiz ve hissedebildiğimiz şeyler ise bu algıyı tekrar işleyerek öznel tecrübeleri ortaya çıkarır. Çeşitli karşılaşmaların mümkün olduğu kent sokakları belki de bu deneyim alanının en gündelik hâlidir. Neredeyse her gün temasta bulunduğumuz kentsel mekânın sadece içerdiğiyle değil, şekillendirdiği eylemler üzerinden de ele alınması gerekir. Stavros Stavrides *Kentsel Heterotopya* adlı kitabının girişinde, inşası mümkün öteki toplumların yaratım sürecinde insanların mekân aracılığıyla düşünüp hayal kurmasının önemine vurgu yapar. Stavrides’e göre mekân yalnızca tecrübe edilen yer değil aynı zamanda toplumsal pratiklerin dönüşüme girdiği alandır.² Rutine dönüşmüş eylemleri içeren kentsel mekân telaşsız bir öğrenme alanı olduğu gibi kentsel hafızanın her geçen gün daha çok alan kapladığı bir depolama yeridir. Jennifer M. Groh mekânın algımız tarafından yaratılma sürecinde görme hâlinin gerçekleşme prensibini incelediği *Mekân Yaratmak* adındaki çalışmasında mekânın anıları ve sahip olunan bilgiyi harekete geçiren özelliğine vurguda bulunur. Mekânın algımız üzerindeki bu etkisini göz ardı etmeden düşündüğümüzde bir yeri tanımaya nasıl başlarız? Yaşadığımız, ziyaret ettiğimiz veya geçerken uğradığımız kente baktığımızda ne görürüz?

Toplumsal ilişkilerin bileşik yapısını içeren kentsel mekânı anlamak için çeşitli bilim dallarına başvurmak gerekir. Fakat kente dair ulaşılan bilgi ne kadar detaylandırılrsa da kent olgusunu açıklamak için bu yeterli değildir.³ Kent, onu tecrübe eden herkes için birbirinden farklı anlamlar taşıyabilir. Her bir anlamı, kendinden farklı olanı görebilmek ve onunla

¹ J. M. Groh, *Mekân Yaratmak*, Çev. G. Koca, Metis Yayınları, İstanbul-2016, 17.

² S. Stavrides, *Kentsel Heterotopya*, Çev. A. Karatay, Sel Yayıncılık, İstanbul-2016, 11.

³ H. Lefebvre, *Kentsel Devrim*, Çev. S. Sezer, Sel Yayıncılık, İstanbul-2021, 57.

iletişim kurabilmek için kent, alan açar. Stavrides'e göre metropol mekânında gezinmek, ötekiyle kurulacak ilişkinin önemli başlangıçlarından biridir. Stavrides, yürümeyle ötekiyle kurulacak iletişimde bir araç olarak ele aldığı ve yukarıda sözü edilen *Kentsel Heterotopya* adlı eserinin "Metropol Mekânında Gezinmek" başlıklı bölümünde eğretilmeler üzerine düşünür. Ötekini öğrenmek, bir yeri tanımakla paralel ilerler. Bunun gerçekleşmesi için geçitlere açık olmak gerekir. Geçitler, kendinden başka olana açılan kapılar, basamaklar gibidir. Stavrides bu durumu Benjamin'den esinle gözenekli formlara benzetir, gözenekli olan, çevresiyle iletişim hâlinindedir; caddeler, gündelik karşılaşmalar, alışkanlıklar ve yapılar bu gözenekli unsurlardan bazılarıdır.⁴

Kendini ve diğerini öğrenme yolunda insan tarih boyunca birçok eylemde bulunmuştur. Başlangıçta hisleri ve doğanın yankılarını yansıtmak için kullanılan heykel sanatı çağlar boyunca farklı dinamiklerin etkisi altında şekillenmiştir. Kutsal kabul edileni, savaşı ve zaferi anlatan, doğayı yansıtan heykel, Stavrides'in işaret ettiği gözenekli yapılardan biri olarak ele alınabilir. Bulduğumuz çağda kente baktığımızda giden, kalan ve yerinden edilen her parça tarihe not düşer. Kentsel mekândaki diğer unsurlar gibi heykeller de algımızın ve zamanın şekillenmesinde rol oynar.

Bugün İzmir'in sembollerinden biri olarak gösterilen Saat Kulesi'nin ortaya çıkışı ve günümüze gelirken geçirdiği süreç farklı dönemlerdeki toplum inşasını da yansıtan özelliğe sahiptir. İzmir'deki Saat Kulesi, II. Abdülhamid'in tahta çıkışının 25. yılını kutlamak için Osmanlı yönetimindeki illerde saat kulesi yapılmasını içeren ferman sonucu 1901 yılında inşa edilmiştir. Fransız asıllı İzmirli mimar Raymond Charles Péré tarafından yapılan bu saat kulesi dönemin hükümet biçimini yansıtan semboller ve yazılarla bezenmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nde çıkarılan kanunla, Saat Kulesi'nde Osmanlı Dönemi'ne dair yer alan övgü dolu ifadeler kazınarak yerine ay yıldız motifleri yerleştirilmiştir.⁵ Farklı dönemler arası egemenlik mücadelesine kentsel tarihin parçası olan önemli eserlerde karşılaşmak mümkün görünmektedir.

Türkiye'de Cumhuriyet Dönemi'yle heykel sanatı, reformları ve inşa edilecek ulusal kimliği destekleyecek unsur olarak kentsel mekânda kendine yer bulmuştur. O dönemde üretilecek heykeller için açılan yarışmaya İtalyan Dışişleri Bakanı'nın isteğiyle Torino doğumlu heykeltıraş Pietro Canonica katılmıştır. Canonica ilk ziyaretini 1926 yılında Ankara'ya gerçekleştirmiştir. Ankara'nın ardından İstanbul'a gelen ve sonrasında Anadolu turuna çıkan Canonica'nın Türkiye'de son ziyaret ettiği ve eser ürettiği yer İzmir olmuştur. Cumhuriyet Meydanı'na yerleştirilen Canonica tarafından yapılmış Atatürk Anıtı'nın açılışı, 1932'de İsmet İnönü ve Behçet Uz'un katılımıyla gerçekleştirilmiştir.⁶ Kurtuluş Savaşı'ndaki

⁴ Lefebvre, 2021, 111.

⁵ F. Yılmaz, *Tarihsel Süreç İçinde Konak Meydanı*, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kent Kitaplığı, İzmir-2003, 8.

⁶ S. Eyice, *Atatürk ve Pietro Canonica*, Eren Yayıncılık, İstanbul-1986, 13.

mücadeleyi anlatan ve İzmir'in Akdeniz'deki konumunu işaret eden bu anıt, kurgu dili ve kullanılan malzemesiyle dönemin aydınlanma ekseninde yeniden inşası arzu edilen düşünceye hizmet etmektedir. Anıtın kentte yerleştirildiği konum da en az diğer özellikleri kadar bu düşünceyi besleyecek şekilde belirlenmiştir.

Behçet Uz'un İzmir Belediye Başkanlığı döneminde kentte başlayan yeniden yapılanma süreci Batılılaşma ekseninde gerçekleşmiştir. İzmir Yangını'ndan kalan yerin büyükçe bir kısmında 1936 yılının başında açılan Kültürpark, sonraki bölümlerde daha ayrıntılı değinileceği gibi Moskova'daki Gorki Parkı'ndan ilhamla tasarlanmıştır. Kültürpark'ın kentteki yeri ve konumu "II. Dünya Savaşı, Soğuk Savaş yılları, Ekonomik Liberalleşme Dönemi" ve günümüz gibi farklı dönemlerde dönüşüme uğramıştır.⁷ Kültürpark'ın temas ettiği meseleler, burada yapılan heykellerle de kentin hikâyesinde önemli yer kaplar. Şadi Çalık'ın henüz üniversite birinci sınıf öğrencisiyken yaptığı "Atbaşları" heykeli bunlardan biridir. Kültürpark'ın yapımında çalışan atların anısına yapılan bu heykel yalnızca hayvan haklarını hatırlatan bir anlatı sunmaz. "Atbaşları" aynı zamanda geçmiş dönemin, artık orada olmayanın varlığını da alt metninde saklar.

Bulduğumuz kent geçirdiği tüm reformlar, geçmişten günümüze içerdiği tüm unsurlarla bir anlatı oluşturur. Bu anlatıyı okuyabilmek için kentin sokakları sayısız olasılık sunar. Bulduğumuz yeri ve orada hissettiklerimizi tanımlayabilmek, görme eyleminin anlama yolunda kullanılabilir bilgiye dönüşmesiyle mümkün olabilir. Toplumsal belleğe hizmet etmek üzere kentsel mekânda konumlandırılan her heykel gerek anlatım dili gerek kullanılan malzemesiyle çevresiyle iletişim hâindedir. Bu heykeller kimi zaman meydanları yaratır kimi zaman ise karşılaşması daha zor yerlerde konumlanır. Fakat her biri, bulunduğu yer sayesinde hafızayı ve sahip olunan bilgiyi canlandırır.⁸

---

⁷ A. Yılmaz-K. Kılınc-B. Pasin, "Hatırlamanın ve unutmanın kentsel sahnesi olarak Kültürpark'ın belleği" *İzmir Kültürpark'ın Anımsa[ma]dıkları, Temsiller, Mekânlar, Atölyeler*, [edt.] A.Yılmaz-K. Kılınc-B. Pasin, İletişim Yayınları, İstanbul-2015, 17.

⁸ Yılmaz-Kılınc-Pasin, 2015, 17.

III. Bölüm

Türkiye’de Heykel Sanatının Cumhuriyet Dönemi’ndeki Gelişimi

Özgür Demirci-Ahmet Uhri

Türkiye’de heykel sanatının gelişiminin Cumhuriyet dönemi ile başlatılmasının en temel nedeni Osmanlı’da din etkisiyle tasvir sanatlarının geri kalmış olmasıdır. Bir diğer deyişle Batılı bir gelenek olarak anıt veya heykel dikme, inşa etme, yapma ya da yaptırma olgusu Cumhuriyet dönemi ile süreklilik kazanmıştır denilebilir. Bununla birlikte Fatih döneminde Gentile Bellini ve Constanzo Ferrara’ya yaptırılan portreler tasvir sanatı anlamında ilk girişimler olarak düşünülebilir. Her ne kadar Fatih heykel yaptırmadıysa da Padualı yontucu Bartolomeo Bellano’ya üzerinde portresinin işlendiği madalyalar yaptırmıştır.¹ Ancak, bu çalışma bağlamında incelenecek nitelikte, bir diğer deyişle kentsel doku içinde anıt anlamında eser üretimi, meydan çeşmeleri ve saat kuleleri gibi yapılar sayılmazsa 19. yüzyıla kadar gerçekleşmemiştir.

Bu anlamda anıtsal heykel veya büst gibi bir sanat eseri Osmanlı’da ilk kez Abdülaziz’in saltanatı sırasında yapılmıştır. Floransalı sanatçı C. F. Fuller tarafından 1869-1872 yılları arasında yapılan bir mermer büst ve bir tane de at üstünde Abdülaziz’in betimlendiği bronz döküm iki heykel Osmanlı’da yapılmış ilk heykeller olup bronz heykelin dökümü Münih’te Miller tarafından gerçekleştirilmiştir.² Bugün Topkapı Sarayı’nda bulunan büst ve Beylerbeyi Sarayı’ndaki at üstünde Abdülaziz heykelleri Osmanlı’nın ilk heykelleri olması açısından önemlidir. Bu girişimi, köşk bahçeleri içindeki yine bronz döküm hayvan heykelleri izlemiştir ki bunların en ünlüsü İstanbul içinde birkaç kez yer değiştirdikten sonra Kadıköy Altıyol Meydanı’na dikilen Boğa heykelidir.

Paris’te 1864 yılında yapılan bu heykelin hikâyesi aslında Paris’teki Dünya Fuarı ile ilgilidir. İlk olarak 1855’de Londra’da *Exposition Universelle* adıyla yapılan ve günümüzdeki EXPO fuarlarının atası olan Evrensel Sergilerin ikincisi olarak Paris’te 1865 yılında açılan serginin Abdülaziz tarafından ziyaret edilişi Osmanlı’da heykel sanatına bakışı değiştirmiştir. Zira bu sergiyi 1867 yılındaki Avrupa seyahati sırasında ziyaret eden Osmanlı Padişahı Abdülaziz’in ilgisini hayvan heykelleri çekmiştir. Abdülaziz at, geyik, aslan vb. hayvan heykellerinin yanı sıra iki adet de boğa heykeli içeren 24 parçalık bir koleksiyon sipariş etmiştir. Bu koleksiyondaki heykeller önce Beylerbeyi Sarayı’na getirilmiş, sonrasında bir bölümü Yıldız Şale Köşkü bahçesine yerleştirilmiştir. Heykellerin sanatçısı, 19. yüzyılın en seçkin Fransız hayvan heykeltıraşlarından biri olan Isidore Jules Bonheur’dür. Uzun süre Şale Köşkü’nün bahçesinde kalan heykel 1910’lu yıllarda önce Enver Paşa ve eşine ait Bilezikçi

¹ A. Tekiner, *Atatürk Heykelleri, Kült, Estetik, Siyaset*, İletişim Yay., İstanbul-2010, 33.

² G. Renda, “Osmanlılarda Heykel” *Sanat Dünyamız*-82, YKY, İstanbul-2002, 139-147.

Çiftliği'ne nakledilmiştir. Enver Paşa'nın ülkeden ayrılmasından sonra çiftlik ve koleksiyondaki diğer heykeller Ahmet Muhtar Paşa tarafından satın alınmıştır. Bilezikçi Çiftliği'nden sonraki durakları tam olarak bilinmeyen boğa heykeli, 1940'larda Kadıköy Eski İskele karşısındaki Kaymakamlık Binası ile Sokoni Vakum Oil Benzin İstasyonu arasına yerleştirilmiş, 1949 yılındaysa Spor ve Sergi Sarayı önüne taşındıktan sonra 1969 yılında eski yerine dönmüştür. Eskişehir Anadolu Üniversitesi tarafından 1980 yılında kalıbı alınıp kopyası yapılan heykel 1987 yılından beri bugün olduğu yerdedir. Kardeşi sayılabilecek diğer Boğa Heykeli ise Beylerbeyi Sarayı'nda bulunmaktadır.

Bu heykellerle başlayan Osmanlı'nın kamusal alanda heykelle olan ilişkisi, 1882'de Osman Hamdi Bey'in Sanayi-i Nefise-i Şahane'yi [Güzel Sanatlar Akademisi] kurmasıyla devam etmiştir. Sanayi-i Nefise'nin kurulduğu dönemde Avrupa'da heykel eğitimi alıp yurda dönen ilk Osmanlı yurttaşı heykeltıraş olan Oskan Efendi ya da özgün adıyla Yervant Osgan [1855-1914] da 1881 yılından itibaren İstanbul'da heykeltıraşlık yapan ve bunları sergileyen ilk kişi olmuştur. Sanayi-i Nefise'nin ilk heykel öğrencisi olan İhsan Özsoy [1867-1944] ise uzun süre heykel bölümünü yönetmiştir.

Bu yıllardan Cumhuriyet'e kadar giden süreçte adından ve yapıtlarından söz edilebilecek sanatçıları konu hakkında yazan Aylin Tekiner, Mustafa Cezar'ın makalesine dayanarak aşağıdaki gibi sıralamıştır:

“Yervant Osgan'ın Mimar Sinan Üniversitesi'ndeki büstü, İstanbul Resim Heykel Müzesi'ndeki Naile Hanım büstü, Osmanlı Ressamlar Cemiyeti Gazetesi'ndeki 'Kılıçla Dans Eden Zeybek' heykelinin resmi ile Adolphe Thalasso'nun eserindeki 'tavukçu kadın' heykelinin resmi. Aynı gazetede yine sadece resmi yer alan İsa Behzat'ın [1875-1916] 'Saz Şairi' heykeli ile bir erkek modelin büstü ve kanatlı kadın rölyefinin resmi, yine aynı sanatçının Resim Heykel Müzesi koleksiyonundaki bir diğer erkek büstü ile 'Kitap Okuyan Yahudi' rölyefi bu ilk heykel, büst ve rölyefler arasındadır. Bunlara ek olarak Sanayi-i Nefise'nin ilk mezunlarından Mehmed Bahri ve Mesrur İzzet'in erkek başı büstleriyle yine Resim Heykel Müzesi koleksiyonunda bulunan Basri Bey'in alçıdan erkek başı ile İhsan Özsoy'un, Kerime Salahur ve alçıdan bir kadın büstü.”³ Görüldüğü gibi Osmanlı'da Sanayi-i Nefise ile başlayan yeni süreç giderek heykel sanatı ile ilgilenip bunun eğitimini alanların da sayısını arttırmıştır. Bu sanatçıların bazıları da yurt dışında sanat eğitimine gönderilmiştir.

Konu bağlamında dikkat çekici bir nokta da anıt inşaatlarıdır. Osmanlı'da başlayan bu süreç Cumhuriyet sonrasında özellikle Atatürk heykelleriyle devam edecektir. Osmanlı dönemindeki bu ilk anıtlar 1911, 1916 ve 1917'de inşa edilmişlerdir. Bunlardan ilk ikisi olan Abide-i Hürriyet ve Tayyare Şehitleri anıtı İstanbul'da bulunurken 1917'de yapılan ve Türkiye'de yapılmış ilk Mustafa Kemal anıtı olan çeşme yapısı Urfa'da bulunmaktadır. Bu

³ Tekiner, 2010, 39.

anıtlardan sonuncusu ise 1915-1917 arasında yapılan ve daha sonra Krippel tarafından üzerine Atatürk heykeli yerleştirilecek olan Konya Ziraat Anıtı'dır. İlk anıt, Mimar Muzaffer Bey tarafından 1911'de, 31 Mart olaylarında şehit düşen Hareket Ordusu subay ve askerleri anısına inşa edilmiş olan Abide-i Hürriyet anıtı olup bunu izleyen ikinci anıtta Mimar Vedat Tek tarafından 1916'da inşa edilmiş olan Tayyare Şehitleri Anıtı'dır.⁴ Bu iki anıtı inşa edenlerin heykel sanatçıları değil de mimar olmaları da ilgi çekici bir durumdur ve Cumhuriyet Dönemi'nde yapılacak birçok anıtta da bu durum devam edecektir. Ancak bu olgu meydan düzenlenmesi ve kent estetiğiyle birlikte ele alındığında belki de mimarlara neden anıt yaptırıldığı anlaşılabilir. Bunun yanı sıra Cumhuriyet Dönemi'nde yerli ya da yabancı heykel sanatçılarına sipariş edilen birçok heykelde mimari yardımın alındığı ve sanatçıların yanında mimar çalıştırdıkları da bilinir. Üçüncü anıt ise Urfa'da 1917 yılında yerel taş ustalarına yaptırılan ve Çanakkale'de Mustafa Kemal'le birlikte savaşıp geri dönenlerin askerlerin istekleri doğrultusunda Mutasarrıf Nusret Bey'in emriyle inşa ettirilmiş olan anıt çeşme yapısıdır. Bu anıtı ilginç kılan nokta ise Cumhuriyet Dönemi heykel sanatının gelişmesinde önemli rol oynayan Atatürk anıt ve heykellerinin öncülü olmasıdır. İlk olarak Afet İnan'ın 1973 yılında kendisine gelen bir haberle farkına varıp, 1975 yılı *Belleten* ciltlerinde yayınladığı haber/makale ile gün yüzüne çıkan bu anıt çeşme bugün Urfa'da özgün yerinde olmasa da halen kentin en önemli meydanlarından birini süslemektedir.⁵ Her dördü de non-figüratif olan bu anıtların yanı sıra ilk figüratif anıt ise Sivas'ın Hafik ilçesinde, 1915 - 1916'da, Keverek isimli bir Ermeni ustaya yaptırılan Osman Gazi büstüdür.⁶ Bu büstle yaklaşık aynı dönemde yapılmış olan ve İzmir Milli Kütüphane envanterine kayıtlı Vidinli Tefik Paşa ve Vali Rahmi Bey büstleri ise Fuat Mensi Dileksiz tarafından yapılmış olup bir sonraki bölümde ayrıntılı incelenecektir.

Kültürel belleğin heykel ve anıtlarla ilişkisinin incelendiği kısımda değinildiği gibi kamusal alanlarda bulunan heykel, anıt ve rölyeflerin çoğunluğu anımsatma işlevine yönelik olarak tasarlanmışlardır. Ancak bunun yanı sıra Cumhuriyet'in ilk yıllarıyla birlikte başlayan Atatürk anıtlarının yapımı bir başka olguyu da içerisinde barındırır. Bu olgu kültürel olgudur ve dinsel bağlarla örülü Osmanlı'nın geleneksel yapısının yerini alan laikleşme sürecinin özellikle kentli kesimde yarattığı manevi boşluğu bir yarı-din haline getiren ulusçulukla aşmaya çalışan Cumhuriyet için Atatürk kültürünün oluşması anıt ve heykeller aracılığıyla sağlanır.⁷ Bu bağlamda 1926 yılından itibaren Avrupalı değişik sanatçılara sipariş edilen heykeller Cumhuriyet döneminin heykel sanatının altyapısını oluşturur. Başta Krippel ve Canonica olmak üzere Anton Hanak, Joseph Thorak gibi sanatçılara yaptırılan Atatürk anıtları Cumhuriyet döneminin ilk figüratif yapıtlarını oluşturur. Bu anıtların inşa edildiği mekânlar

⁴ Tekiner, 2010, 40-41.

⁵ A. İnan, "Urfa'da 1917'de Yapılmış M. Kemal Paşa Anıt Çeşmesi ve Ellinci Yılında Atatürk Anıtı 1973", *Belleten XXXIX/153*, Ankara-1975, 195.

⁶ G. Elibal, *Atatürk ve ResimHeykel*, İş Bankası Yayınları, İstanbul-1973, 47-49; Tekiner 2010, 42-43.

⁷ Tekiner, 2010, 45.

da yine teknik rasyonalitenin ötesine geçen bir anlama sahip olup, imge-simge, hatırla[t]ma-bellek, gösterge-görselleşme ve kültleştirme öğeleri dikkate alınarak seçilmiştir.⁸

Bununla birlikte Atatürk anıtı olarak inşa edilmeyen ve aynen Abide-i Hürriyet ve Tayyare Şehitleri anıtlarına benzer biçimde non-figüratif olarak yapılan Dumlupınar Meçhul Asker Anıtı ile İzmir Halkapınar şehitliğindeki küçük anıt aslında Cumhuriyet döneminin ilk anıt heykel uygulamaları olarak kabul edilmelidir. Mimar Arif Hikmet Koyunoğlu ile Taşçı Kadri'ye yaptırılan ve 1924 yılında Mustafa Kemal'in de katılımıyla temeli atılan Dumlupınar anıtı 1927 yılında tamamlanır. Milli Mücadele'nin en şiddetli çarpışmalarının geçtiği yerde şehit olan askerlerin anısına adanan anıt, bir kaide üstüne oturtulan Şehit Mehmetçik'in Türk bayrağını tutan koluyla sembolize edilmiştir. Bu haliyle bazı figüratif öğeler barındırsa da sonuç olarak sanat tarihi açısından non-figüratif olarak kabul edilir. İzmir Halkapınar'daki anıtsa bir sonraki bölümde incelenecektir.

Batılı anlamda figüratif olarak yapılan anıtların başlangıcıysa Atatürk anıtlarıdır ve bunları açılış tarihlerine göre kronolojik olarak sıralayacak olursak ilk sırayı Heinrich Krippel tarafından yapılan ve İzmir Ziraat Mektebi bahçesinde 1926 yılının Haziran ayında açılışı gerçekleştirilen anıt gelir. Bu anıta da bir sonraki bölüm olan "İzmir'de Cumhuriyet Dönemi Heykeltıraşlığı"nda ayrıntılı olarak değinilecektir. Bu ilk anıtla aynı yılda ancak 3 Ekim 1926 tarihinde bir diğer deyişle İzmir'deki anıttan yaklaşık üç ay sonra açılan Sarayburnu'ndaki anıt Cumhuriyet Dönemi'nin ikinci Atatürk anıtı olarak tarihe geçer. Yine Heinrich Krippel'e bronz ve mermerden yaptırılan bu anıtı izleyen diğer anıtsa yukarıda ilk anıtlardan söz edilirken kısaca değinilen Konya Ziraat Anıtı'dır. Heinrich Krippel'in Türkiye'de yaptığı yedi anıttan üçüncüsü olan bu anıt Sarayburnu Anıtı'ndan yirmi altı gün sonra yani 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda açılmıştır. İlginç olan noktaysa bu anıtın kaidesinin 1915-1917 yılları arasında Konyalı kadınlar için Ziraat Anıtı olarak yapılmış olmasıdır. Abide-i Hürriyet anıtının da mimarı olan Muzaffer Bey'e yaptırılan bu kaidenin üzerine konulan askeri üniformalı Atatürk heykeli bir başak demetini okşar şekilde betimlenmiştir. Mustafa Kemal'in, en eski çağlardan beri kutsallığı tartışılmaz olan buğday başağını okşarken betimlenmiş olması sanat tarihi açısından iktidar göndermesi olarak yorumlanmış olup Roma'dan beri bu türden heykel ve anıtlar her zaman imparatorların iktidarını simgeler.⁹

Görüldüğü gibi Türkiye'de heykel sanatının gelişiminde başrolü oynayan olgu Atatürk anıtları olmuştur. Bundan sonrasında sırayla Ankara'da yaptırılan anıtlar gelir. Bunlardan ilki Pietro Canonica'ya yaptırılıp 1927 yılının Cumhuriyet Bayramı törenlerinde açılan Etnografya Müzesi önündeki anıttır. Sonrasında yine Canonica'nın Sıhhiye Zafer Anıtı [4 Kasım 1927] ile Krippel'e yaptırılan ve 24 Kasım 1927'de açılan Ulus Meydanı

⁸ Tekiner, 2010, 73.

⁹ A. Uhri, *Boğaz Derdi/Arkeolojik, Arkeobotanik, Tarihsel ve Etimolojik Veriler Işığında Tarım ve Beslenmenin Kültür Tarihi*, Ege Yayınları, İstanbul-2011, 34-43; Tekiner, 2010, 78.

Zafer/Yenigün Anıtı gelir. Sarayburnu Anıtı'ndan sonra İstanbul'da yapılan ikinci anıtsa yine Pietro Canonica'nın yaptığı ve 9 Ağustos 1928 tarihinde açılan Taksim Cumhuriyet Anıtı'dır. Bu anıtın yapımı sırasında Canonica'nın asistanlığını yapanlar Sabiha Bengütaş ve Ali Hadi Bara'dır ve her iki sanatçıda sonrasında Türk heykel sanatı açısından son derece önemli yapıtlara imza atmışlardır. Anıtın kaidesini ise Beyoğlu'ndaki St. Antuan Kilisesi ile İzmir Gümrük Meydanı'ndaki Osmanlı Bankası gibi binaları da yapan mimar Giulio Mongeri inşa etmiştir.

Atatürk anıtlarıyla başlayan Türk heykel sanatının gelişiminde ilk yerli heykeltıraşlar yukarıda da değinildiği gibi Sabiha Bengütaş ve Ali Hadi Bara olmakla birlikte bağımsız olarak ilk anıtı yapan Kenan Yontunç olmuştur. 1929 yılında yaptığı Amasya Atatürk Anıtı'nı Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Çorum ve Isparta anıtları izlemiştir. Bu dönemde Türk sanatçıları yavaş yavaş devreye girmeye başlarken Krippel ve Canonica'ya anıt yaptırılmaya devam edilmektedir. Samsun'da 15 Ocak 1932'de açılışı yapılan Krippel'e ait 19 Mayıs Anıtı'nı İzmir Cumhuriyet Meydanı'ndaki Canonica'nın yaptığı ve 28 Temmuz 1932'de açılan Atatürk Anıtı izlemiştir. Yabancı sanatçılara yaptırılan bir diğer anıtsa Ankara Güven Park'ta bulunan ve 1934-1935 yılları arasında Anton Hanak ile Joseph Thorak tarafından yapılan Güven [Zabıta] Anıtı'dır. Krippel'in yaptığı son çalışma ise diğer bütün anıtlardan son derece farklı bir biçimle yapıp 24 Mart 1936'da açılan Afyon'daki Utku Anıtı'dır.

Daha önceki anıtlarda Atatürk, askeri ya da sivil giysilerle ve at üstünde veya ayakta betimlenirken bu anıtta çıplak olarak eril bir gücü devlet imgesiyle bütünleştirir biçimde betimlenerek otoritenin açıktan açığa bedenle temsil edilmesi yoluna gidilmiştir.¹⁰ Belki de en ayrıkısı Atatürk heykellerinden olan bu anıt Atatürk'ü sanki mitolojik bir varlık olarak betimler.

Atatürk'ün ölümüyle birlikte bir duraklama dönemine giren Atatürk anıtlarının inşası yine de yurdun değişik şehir ve ilçelerinde yerli heykeltıraşlar tarafından devam ettirilmiştir. Rudolf Belling'in İstanbul'daki Güzel Sanatlar Akademisi'nde ders vermeye başlamasıyla buradan yetişen sanatçıların yaptığı anıtların yanı sıra Türkiye'de artık sadece anıt olarak heykel üretmenin yerini değişik soyut ya da figüratif kompozisyonlarla heykel, rölyef ya da yüksek kabartma biçiminde yapılmış eserler almıştır. Türkiye'de heykel sanatının gelişim çizgisi anıt üzerinden başlamış olması ve 16 Nisan 1929'da yürürlüğe konan, 1416 sayılı kanun, yurt dışında yetiştirilmek üzere gönderilecek gençlerle ilgili yeni ve tümünü kapsayan hükümler getirmekle birlikte uzun bir süre, heykel konusunda uygulanmamıştır. Bu tarihlerde Ratip Aşir Acudoğu, kendi imkânlarıyla Paris'te çalışmalarını sürdürdüğü sırada Avrupa sınavını kazanarak Paris'e bu kez burslu olarak gönderilmiştir. Menemen'deki Şehit Kubilay Anıtı'nın [1932] da müellifi ve Cumhuriyet döneminde Avrupa'ya giden ilk heykeltıraş olan

---

¹⁰ Tekiner, 2010, 140.

Acudoğu'yu sonraki yıllarda, Ali Hadi Bara, Zühtü Müritođlu ve Nusret Suman izlemiştir.¹¹ Yurt dışı eğitiminden dönenlerin önemlice bir kısmı yine figüratif heykel ve anıtlarla ilgilenirken II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da son derece farklı ve nonfigüratif bir anlayışın ortaya çıkması burada bulunan Türk sanatçıları da etkilemiş ve başta İlhan Koman olmak üzere Hüseyin Gezer ve şadi Çalık gibi sanatçılar heykel sanatına yeni bir soluk getirmişlerdir.

Bu sıralarda başlayan Devlet Resim ve Heykel Sergileri ve bu sergiler sırasında gerçekleştirilen yarışmalar heykel sanatının gelişimini olumlu etkilemiştir. Bunun yanı sıra akademi mezunu Kuzgun Acar, Ali Teoman Germaner, Gürdal Duyar, Mehmet Aksoy gibi genç heykeltıraşlar kendi sanatlarını icra edecekleri bir ortam bulacaklardır. 1955 yılında kurulan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu'nun da devreye girmesiyle sanat alanında İstanbul'da yeni bir okul ortaya çıkmış olur. Özellikle 1980 sonrasında yeni açılan üniversitelerin sanat ve tasarım alanında fakülteler ve yüksekokullar kurmalarıyla günümüze kadar gelen Türk heykel sanatında bugün hem anıt heykeller, hem soyut eserler üretilmesinin yanı sıra kavramsal işler ve yerleştirmeler de üretilmektedir.

---

¹¹ N. Berk-H. Gezer, *50 Yılın Türk Resim ve Heykeli*, İş Bankası Yayınları, İstanbul-1973, 13.

IV. Bölüm

İzmir’de Cumhuriyet Dönemi Heykel Sanatı

Özgür Demirci-Ezgi Emre-Ahmet Uhri

İzmir’de heykel sanatının Cumhuriyet dönemindeki gelişimine bakmadan önce Osmanlı’nın son dönemlerinde özellikle Buca ve Bornova’daki Levanten köşklerinde yerel sanatçılara yaptırılan ve bir süsleme elemanı olarak bahçelere, bahçelerdeki süs havuzlarına ve evlerin içine konulan heykellerin bulunduğunu belirtmek gerek. Bir diğer deyişle olasılıkla 19. yüzyıldan itibaren İzmir’in bir süsleme elemanı olarak heykellerle tanışıklığı olduğunu belirtmek mümkündür. Bornova’da Paterson Köşkü bahçesindeki heykelsi havuz fıskiyesi ile Buca’daki Barf Köşkü bahçesindeki fıskiye ve yine Buca’da Baltazzi Köşkü bahçesindeki havuzda ve evin diğer alanlarında yer alan heykeller buna örnek gösterilebilir.¹ Levanten köşklarinin bahçelerinde zaman zaman havuz içlerine zaman zamansa doğrudan bahçenin peyzaj düzenlemesi sırasında yerleştirilen bu heykellerin çoğunluğunun sanatçısı bilinmemektedir. Bununla birlikte Baltazzi Köşkü bahçesindeki Aphrodite heykelinin Ermeni bir heykeltıraş olan Papasian’a yaptırıldığı heykel üzerindeki imza sayesinde anlaşılır. İzmir’in 19. yüzyıldaki ünlü mermercilerinden olan H. C. Papasian tarafından yapılmış bu Aphrodite heykeli günümüzde Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi orta avlusunda sergilenmektedir. Bu heykelde Aphrodite, bir balık figürü üstüne bindirilmiş figür sol eliyle düşen giysisini tutarken balık ise açık ağızıyla dalgaların üstünde betimlenir, sağ eliyle göğsüne dokunur biçimde betimlenen heykelin bakışları uzaklara yönlendirilmiştir. Aphrodite’in üzerinde olduğu balık birçok yayında bir yunus olarak nitelense de balığın pullarının da kompozisyonda betimlenmiş olması yunus olamayacağını kanıttır. Bir Neoklasik-replika/reprodüksiyon olarak tanımlanabilecek heykelin antik çağa özgü bir modele dayanmadığı, daha çok Avrupa Rönesans örneklerine öykündüğü yönünde görüş birliği vardır. Baltazzi Köşkü’nde bulunan diğer heykeller de İzmir’de 19. yüzyılda yerleştirilmiş heykellere örnektir. Bunlardan ilki 19. yüzyılda Fransa’da üretildiği düşünülen demirdöküm Flüt Çalan Eros heykelidir. Diğer ikisi de yine Fransa’da demirdökümden üretilmiş olabilecek ve aynı döneme tarihlendirilen, Oturan Hermes heykeli ile üzerinde üç adet Eros figürü bulunan fıskiye altlığıdır.

İzmir’in 20. yüzyıldaki belki de ilk anıtsal yapısı olarak nitelenebilecek Saat Kulesi’ne de burada kısaca değinmek gerek. Fransız asıllı İzmirli Mimar Raymond Charles Péré tarafından yapılan bu kule Abdülhamit’in tahta çıkışının 25. yıldönümü için yapılmış ve 1901 yılında açılmıştır. Bugün şehrin en önemli simgelerinden biri olan bu eser dışında Péré’nin

---

¹ H. B. Akkurt, *19. Yüzyıl Batılılaşma Kesitinde, Bornova ve Buca Levanten Köşklere Mekânsal Kimliğinin İrdelenmesi*, DEÜ Fen Bil. Enstitüsü Doktora Tezi, Mimarlık ABD, Restorasyon Program, İzmir-2004, 159, 202, 208.

1904 yılında inşa ettiği Karşıyaka St. Helen Kilisesi de önemli eserleri arasındadır. İzmir anıt ve heykelleri arasında özellikle 20. yüzyıl başında yapılanlarının önemlice bir kısmının İzmir Yangını gibi felaketlerde kaybolduğu belirtilebilir. Özellikle Levanten yapılarının bahçe veya iç kısımlarında bulunan bu heykellere ulaşmak artık maalesef mümkün değildir. Bu şekilde kaybolan ve ressam Fuat Mensi Dileksiz tarafından yapılan bir de anıt vardır. İzmir'in Poligon semtindeki bu anıt ile ilgili herhangi bir görsel günümüze kalmamakla birlikte Çanakkale Zaferi için Fuat Mensi tarafından yapılan bu anıtın 1919 yılındaki İzmir'in Yunanlılarca işgali zamanında tahrip edildiği bilinmektedir.² Dolayısıyla bir önceki kısımda değinildiği gibi Osmanlı'da özellikle 1911-1917 arasında İstanbul ve Urfa'da inşa edilen anıtlarla aynı zaman dilimi içinde İzmir'de de bir anıtın varlığı ortaya çıkar.

Bir önceki bölümde İstanbul dışında yapılmış ilk figüratif büstün Sivas'ın Hafik ilçesinde Ermeni Keverek ustaya yaptırılan Osman Gazi büstü olduğu ve 1915-1916 arasına tarihlendirildiğini belirtmiştik. Ancak bu büstle yaklaşık aynı tarihli bir büstün İzmir'de bulunduğunu da eklemiştik. İzmir'de Milli Kütüphane envanterine kayıtlı ve aşağıda envanter kısmında künyesi yer alacak bu büstün arkasındaki tarih ve imza 1916 yılı ve Fuat Mensi Dileksiz olarak saptanmıştır. Fuat Mensi Dileksiz, yukarıda değinildiği gibi aynı yıl Poligon'da bir de Çanakkale Anıtı inşa eden ressam ve heykeltıraştır. Uzun yıllar İzmir'de yaşayan sanatçının bugün yerinde olmayan anıtı ile ilgili herhangi bir bilgi bulunmazken yaptığı olasılıkla iki adet büst İzmir Milli Kütüphane koleksiyonunda bulunmaktadır. Büstlerden biri İzmir Valisi Rahmi Bey'in büstü olup üzerinde tarih ve imza bulunmadığından sanatçısından emin olunamamakla birlikte biçem açısından diğer büstle benzerlik göstermektedir. İkinci büst ise Türkçede ilk *Lineer Cebir* kitabını da yazmış olan matematikçi ve Osmanlı'nın Washington büyükelçiliğini de yapmış olan Vidinli Hüseyin Tevfik Paşa'nın büstüdür. Vidinli Tevfik Paşa'nın büstü incelendiğinde kaidesinin alt köşesinde Osmanlıca, "1916-Fuat Mensi" adının kazılı olduğu görülür. Yazı, kütüphane görevlisi tarihçi Mehmet Soysal tarafından okunmuştur. Her iki büstün de İzmir Milli Kütüphane koleksiyonuna nasıl geldiği bilinmemektedir.

Cumhuriyet öncesinin bu ilk sanat eserleri 1924 yılında yapılan ve bir önceki bölümde kısaca değinilen Halkapınar'daki şehitlikte bulunan anıt izlemiştir. Bu anıtın yapılış hikâyesine de kısaca değinelim.

İzmir Hükümet Konağı'na Türk bayrağını dikmekle görevlendirilenlerden biri Yüzbaşı Şerafettin'dir. Yüzbaşı Şerafettin ve emrindeki askerler 9 Eylül sabahı Bornova ve Halkapınar'da düşmanla çatışmaya girerler. Aslında ilk çatışmalar Bornova civarında üç ayrı noktada olur. İlki Manisa yolunda, Büyük Cami'nin arkasındaki Meyhane Boğazı Sokağı'nda olan çatışmadan sonra Tren İstasyonu ile İzmir şosesi arasında çatışmalar devam eder ve bu

---

² M. Sağlam, *İzmirli Ressamlar Ansiklopedisi*, İBB Yayınları, İzmir-2001, 18.

çatışmalarda biri Bornovalı olan iki asker şehit olur.³ Bu şehitler için 21 Şubat 1926 tarihinde Bornova'daki anıt yapılır ki bugün bu anıt Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi girişinin doğusunda yer alan anıttır. Ancak bu anıtın inşasından önce yapılan Halkapınar şehitliğindeki anıt yukarıda da değinildiği gibi 1924 yılında inşa edilir.

Yüzbaşı Şerafettin ve emrindeki birlik Bornova'daki çatışmalardan sonra Mersinli'yi geçer ve Tuzakoğlu Un Fabrikası binasında açılan ateşte dört şehit daha verirler. Hemen orada defnedilen şehitlerden sonra birlik yoluna devam ederek İzmir Konak'taki hükümet binasına ulaşır. İşte bu Halkapınar'daki çatışmada şehit olanların gömüldüğü yere 1924 yılında bir anıt yapılır ve şehitlerin adı da mermere yazılır. Akşehirli Mehmet Çavuş, Antalyalı İbrahim Hakkı Çavuş, Nevşehirli Seyit Ahmet, İzmirli Veyis anıtta adı yazılı olan şehitlerdir. Halkapınar Şehitleri'nin anısına Necmeddin Halil Onan tarafından *Halkapınar* başlıklı bir şiir yazılarak anıtın önündeki mermere işlenir. Bu şiirin de aslında ilginç bir hikâyesi vardır. “İzmir’e ilk önce kavuşmak için/Ön safta koşanlar burada yatıyor/Bu anda duyduğun gururu, için/Onların döktüğü kanla tadıyor. Hürmetle an burada güzel İzmir'i/Görmeye doymadan göz yumanları/Yıllarca yurdunu kaplayan kiri/Kanıyla gideren kahramanları. Onların mübârek yüreklerinde/Dinmeyen hasretin remzidir bu taş/Kalbinin en aziz olan yerinde/Bu ulvî tahassür yansın vatandaş. Çırpınan gönlünle bu kabir önünde/Bir derin ibâdethuşûuyla sus/Karşında duruyor işte o günde/Kurtulan eserler.” Yeşildere'den gelip Halkapınar'a dönen 1558 sokağın başındaki bu şehitlikteki anıta eklenen şiir daha sonra yine Necmettin Halil Onan tarafından yazılacak *Bir Yolcuya* şiirinin de habercisidir ve Çanakkale Şehitliği'nde, boğazın batı yakasındaki yamaçta yer alır. *Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın Bu toprak, bir devrin battığı yerdir/Eğil de kulak ver, bu sakit yığın/Bir vatan kalbinin attığı yerdir...* Mermerden yapılmış Halkapınar anıtının üzerinde eski harflerle *Vatan ve Namus* yazar.

Bu ilk iki şehitlik anıtından sonra 1926 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin de ilk figüratif Atatürk büstü olan Bornova Ziraat Mektebi'ndeki büst yapılır. Bir önceki bölümde değinilen bu büst İstanbul Sarayburnu'ndaki büstten daha önce yapılmıştır. Bugün İzmir Bornova'da, Ege Üniversitesi bahçesinde bulunan bu heykelin dikiliş tarihi, kaidesindeki yazıya göre Haziran 1926. Bornova Ziraat Mektebi'ni ziyaret eden Atatürk'ün bu ziyareti anısına dikildiği de kaidesinde yazmakta. Ancak öncelikle Ege Üniversitesi'nin çekirdeğini oluşturan bu Ziraat Mektebi hakkında kısaca bilgi vermek istiyoruz. İzmir'de ilk Ziraat Mektebi 1912 yılında o zamanki adıyla Seydiköy'de yani Gaziemir'de açılır ve I. Dünya Savaşı nedeniyle de bir süre sonra kapanır. Sonrasında kurulan yeni Ziraat Mektebi ise Yar. Doç. Dr. Erkan Serçe'nin bu konuda yazdığı bir makalede aşağıdaki gibi anlatılmakta.

---

³ H. Mert, *Geçmişten Günümüze Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Yönleriyle Bornova*, Bornova Belediyesi Yayınları, İzmir-2008, 56.

“Kurtuluş Savaşı’nın insan gücünü Anadolu köylüsünden sağlayan Ankara yönetiminin savaştan başarıyla çıktıktan sonra ilk el attığı konulardan biri ziraat eğitimi oldu. 1922’de Anadolu’nun çeşitli yerlerinde ‘Mıntıka Ziraat Mektepleri’ açıldı. Ege Bölgesinin merkezi olan İzmir, yine ziraat eğitiminin merkezi olarak seçilmişti. Ancak bu kez okulun yeri Bornova’ydı.

Bornova’da demiryolu istasyonunun hemen karşısında açılan İzmir Mıntıka Ziraat Mektebi amacını tek cümlede şöyle açıklıyordu: “Kimseye muhtaç olmaksızın kendi hayatını kendi kazanan, müstakil dimağlı, hüür ve cüretli, yalnız vatana tapar gençler yetiştirmektir.”⁴

Okul kuruluş amacına ulaştı mı bilinmez ama aynı yerde 1955 yılında kurulan Ege Üniversite’sinin ilk iki Fakültesi Ziraat ve Tıp Fakülteleridir. Erkan Serçe’nin yazısından anlaşıldığı üzere 1922 yılında kurulan bu okulun 1925 yılında Mustafa Kemal tarafından ziyaret edildiği de bilinmekte. 15 Ekim 1925 tarihinde ziyaret edilen okulun hatıra defterine Mustafa Kemal tarafından yazılanlar ise şöyle:

*“İzmir Ziraat Mektebi muktedir ellerde feyizli eserini göstermiştir. Ziyaretimden memnunum.
Gazi Mustafa Kemal”⁵*

Mustafa Kemal’in çıktığı yurt gezisi sırasında uğradığı yerlerde okul ve spor kulüplerini ziyaret ettiği de bilinen bir gerçektir. Aynı şekilde, Mustafa Kemal’in İzmir’i ziyaret ettiği 13-15 Ekim tarihlerinde de sadece Ziraat Mektebi’ni değil, İzmir’deki Karşıyaka Spor Kulübü ve İzmir Kız Lisesi’ni de ziyaret ettiği Baykal’a dayanarak söylenebilir.⁶ İşte bu ziyaretlerden sonra İzmir Ziraat Mektebi bir çalışma yaparak 1926 yılının Haziran ayında okulun bahçesine bir Atatürk heykeli diktiği, Bornova’daki heykelin kaidesinde yazılanlardan anlaşılmaktadır. Heykelin kaidesi üzerinde Osmanlıca olarak şunlar yazmaktadır.

*“Türkiye’nin büyük dahi ve halaskârı, Türk çiftçisinin ulu rehberi, Cumhurresimiz büyük Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin İzmir Ziraat Mektebi’ni teşrifleri hatıra-i şükranıdır.
Haziran 1926”*

Ancak tarihlerden de anlaşılacağı gibi Mustafa Kemal’in ziyaretiyle heykelin dikiliş tarihi arasında yaklaşık sekiz aylık bir fark bulunmaktadır. Heykelin dikildiği tarihin daha sonra olması belki de ortada bir yanlışlık olabileceği izlenimini uyandırmakla birlikte;

---

⁴ E. Serçe, “İzmir’de Ziraat Mektepleri”, *Yeniğün Gazetesi*, İzmir-2005.

⁵ H. Baykal, “Atatürk’ün Bazı Kuruluşların Hatıra Defterlerine Yazdıkları”, *Atatürk Yolu Dergisi-2*, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enst. Yay. Ankara-1988, 180-186.

⁶ Baykal, 1988, 184.

Mustafa Kemal'in uğradığı okul veya diğer kuruluşların hatıra defterlerine yazdıkları bu anakronizmi açıklayabilecek gibi gözükmektedir. Zira Mustafa Kemal'in İzmir'i bir sonraki ziyareti 24 Haziran 1926 tarihi olup, aynı tarihte tekrar Karşıyaka Spor Kulübüne uğradığı yine Baykal'ın makalesinde geçen alıntidan anlaşılmaktadır.⁷ Bir diğer deyişle Mustafa Kemal heykelin dikildiği tarihlerde İzmir'e gelmiş ancak Ziraat Mektebi'ne uğramış olsa bile belki de hatıra defterini imzalamamış ya da İzmir'de bulunduğu halde okula hiç uğramamış olabilir. Bu konuda ileri sürülebilecek bir diğer öneri ise Tekiner'in de isabetle saptadığı gibi Mustafa Kemal'in sağlığında dikilen heykellerinin açılışına hiçbirinin açılışına katılmamış olmasıdır. Tekiner, bunun temel nedeni konusunda yaptığı yorumda; Mustafa Kemal'in kendi heykellerinin açılışına katılmayarak halk nezdinde, anıtlarının, kendinden bağımsız bir girişim hatta bir hediye olarak algılanmasını kolaylaştırmak olduğunu belirtmekte ve bunun da imgenin zenginleşmesini sağlayarak kutsiyet yolunu açtığını ileri sürmektedir.⁸ Dolayısıyla Mustafa Kemal'in Ziraat Mektebi'ndeki heykelinin açılışına İzmir'de o tarihlerde bulunmuş olsa da katılmaması olağan karşılanmalıdır. Bir diğer ilgi çekici nokta ise Mustafa Kemal'in 1926 Haziran ayındaki İzmir ziyaretinin, İzmir suikastına denk gelmesidir. İzmir suikastı sanıkları 15 Haziran'da Mustafa Kemal daha Balıkesir'deyken yakalanmış ve kendisi 16 Haziran'da İzmir'e gelerek 9 Temmuz'a kadar İzmir'de kalmıştır. Bu olayın konuyla doğrudan ilgisi olmasa bile ilgi çekici bir nokta olduğundan dikkate alınabilir.

Sonuç olarak Haziran 1926 tarihinde açılışı yapılan Bornova'daki bu heykel belki de Türkiye Cumhuriyeti tarihinde dikilen ilk Atatürk heykelidir. Konu üzerine çalışanlardan biri olan Mevlüt Çelebi de yazdığı kitapta bu konuya değinmiş ve Ziraat Mektebi müdürü Abidin Ege'nin İstanbul'da yayınlanan *Hizmet Gazetesi*'ne çektiği telgrafla Atatürk'ün ilk heykelinin İstanbul'da değil İzmir'de bizzat Atatürk'ün katılımıyla açılışının yapıldığını yazdığını belirtmiştir.⁹ Ancak Mevlüt Çelebi de aynı noktaya değinerek Atatürk'ün bu heykelin açılışına katılmamış olduğunu ve telgraftaki ibarenin yanlış olduğunu ancak söz konusu tarihte heykelin açılışının yapıldığının doğru olduğunu görgü tanıklıklarıyla onaylamaktadır.¹⁰

Burada ilginç olan nokta İzmirlilerin Krippel'in bu büstünü nereden bulduklarıdır. Bu konuda Mevlüt Çelebi'nin dikkat çektiği nokta önemlidir. Aynı yıl içinde 4 Mart 1926 tarihli *Ahenk Gazetesi*'nde çıkan habere göre bir gün önce yani 3 Mart 1926 tarihinde Krippel'in Avusturya'daki atölyesinden Sarayburnu için yapılmış heykelle birlikte beş adet büstünün yola çıkarıldığı bilgisi yer almaktadır.¹¹ Dolayısıyla o büstlerden biri bir şekilde İzmir'e ulaşarak Sarayburnu anıtından üç ay önce Ziraat Mektebi bahçesine dikilmiş gibi gözük-
mekte.

---

⁷ Baykal, 1988, 184.

⁸ Tekiner, 2010, 98.

⁹ M. Çelebi, *İzmir Gazi Heykeli*, İBB Yayınları, İzmir-2002, 5-7.

¹⁰ Çelebi, 2002, 6-7.

¹¹ Çelebi, 2002, 7.

Bronz döküm olduğu anlaşılan büstün arkasında bakana göre sol tarafta Krippel imzası okunmakta olup eserde Atatürk gömlek, kravat, yelek ve ceketli olarak sivil kıyafetli ve elleri göğsün hemen altında üst üste gelecek şekilde betimlenmiştir.¹² Heykele bakana göre sol el sağ elin üzerine yerleştirilmiş ve bilekten kavrar şekilde betimlenmiştir. Heykelin sivil kıyafetli oluşu ve bu heykelden sonra yapılmış olabilecek Sarayburnu Atatürk Anıtı'nın da sivil kıyafetli bir Atatürk'ü betimlemesi Cumhuriyet ile bir devrim niteliği kazanan giyim-kuşamdaki değişimin bir simgesi gibidir. Dolayısıyla her iki heykel de aynı göstergebilimsel anlamda imge-simge, hatırla[t]ma-bellek, gösterge-görselleşme ve kültleştirme öğeleri açısından önemlidir. Dikildiği mekân bağlamında endüstriyel bir tarım toplumu imgesi bu heykelde simgeleşirken, kaidede yazan Ziraat Mektebi'ni ziyaret anısına dikildiği ibaresi hatırla[t]ma-bellek anlamındaki tamamlayıcı öge olarak kabul edilebilir. Bunun yanı sıra sivil kıyafet, giyim-kuşam değişimi göstergesinin görselleşmiş halidir. Ancak heykelin Sarayburnu Anıtı'na göre oldukça küçük oluşu onun kültleştirme amaçlı dikilmediğini gösteriyor olabilir. Ayrıca, Bornova'daki büstün Krippel'in Sarayburnu anıtıyla birlikte ürettiği büstlerden biri olması olasılığı bu beş büstün sanki bir deneme ya da eskiz olarak yapılmış olabileceği fikrini oluşturmaktadır. Bu bağlamda Krippel'in bu eserinin Atatürk heykelleri içinde ilk olarak dikilen olma olasılığı dışında ayrı bir yeri olabileceğini iddia etmek mümkün değildir.

Görüldüğü gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında heykel sanatı daha çok Atatürk anıt ve büstleriyle ilerlemiş ve İzmir'de de bunun örnekleri ortaya çıkmıştır. Bunlardan bir diğer anıt/büst ise bugün yerinde olmayan Konak'taki Sarıkışla önüne Mart 1931'de dikilendir. Bugün nerede olduğu bilinmeyen bu anıt/büstün sanatçısı da bilinmemekte ve sadece 15 Mart 1931 tarihli *Cumhuriyet Gazetesi*'nde¹³ çıkan bir haber sayesinde bilgi sahibi olunmaktadır.

İzmirli Ressamlar Ansiklopedisi adlı yayınında, İzmir'de plastik sanatların gelişimi ve bugünü ulaşması konusunda bazı önemli tarihler olduğunu belirten Mümtaz Sağlam, bu tarihlerin ilki olarak 1927 yılındaki karma resim sergisine işaret eder.¹⁴ Ancak bu sergide herhangi bir heykel sanatçısının olmadığını da belirtmek gerek. Yine de bu türden sergiler ve 1932 yılında Halkevlerinin ve İzmir Halkevi'nin kuruluşu İzmir'deki sanatsal aktiviteler için önemli olmuştur. Burada verilen kurslar, açılan sergiler elbette sanata ilgi duyan İzmirli sayısını da arttırmıştır.

---

¹² Bugün heykelin bulunduğu yerdeki büst replikadır ve gerçek büst Ege Üniversitesi Rektörlüğü'nde koruma altındadır. Ege Üniversitesi Rektörlüğü'nce İzmirli heykeltıraş Ekin Erman'a yaptırılan replika, özgün yerinde bulunan gerçek kaide üzerine yerleştirilmiş ve gerçek heykel ise rektörlük bahçesinde hazırlanan başka bir kaide üzerine oturtulmuştur.

¹³ Çelebi, 2002, 8.

¹⁴ Sağlam, 2001, 12-14.

Aynı yıl içinde Pietro Canonica'ya yaptırılan Atatürk Anıtı'nın açılışı da başlı başına önemli bir olaydır. Mimar Tahsin Sermet'in İtalya'da sanatçıyla görüşmesi ve 23 Mart 1929 yılında Canonica'nın İzmir'e gelişi anıt için atılan ilk adımlar olmuş ve anıt 1932 yılında tamamlanarak açılışı yapılmıştır.¹⁵ Atatürk'ü üniforması ile at üzerinde betimleyen heykelin kaidesi de Kurtuluş Savaşı'na ait rölyeffer barındırır. Burada heykelle ilgili küçük bir ayrıntıya da dikkat çekmek gereklidir. Canonica bu heykeli yaptıktan sonra aynı kalıbı olasılıkla daha sonra yapacağı Faysal heykelinde de kullanmış olabilir. Canonica'nın 1927 [Ankara], 1932 [İzmir], 1933 [Bağdat] ve 1956'da [Roma] ürettiği Atatürk, Irak Kralı Faysal ve Simon Bolivar heykelleri incelendiğinde bu heykellerdeki binicinin değişik olduğu ancak Ankara heykeli ile Bolivar heykellerinin ve İzmir heykeliyle Kral Faysal heykelindeki atın aynı olduğu ileri sürülebilir. Bunun yanı sıra zaman zaman bir şehir efsanesi olarak anlatılan bir olgu bu heykellerde de dikkat çeker. Söylenceye göre Rönesans'tan beri at üzerinde binicisiyle yapılan heykellerde atın ön ayaklarının durumu binici hakkında bilgi vermiş. Eğer atın ön ayaklarından ya da daha doğru söylenişle toynaklarından biri havada betimlenmişse atın binicisinin savaştan yaralı olarak döndüğü yani gazi olduğu iddia edilir. Eğer atın iki toynağı birden havada bir diğer deyişle şaha kalkmış biçimde betimlenmişse binicinin savaşta öldüğüne işaret edermiş ve eğer atın dört toynağı da yere basıyorsa savaştan sağlıklı olarak döndüğü şeklinde yorumlanırmış. Ancak böyle bir kuralın sanatçılar arasında bulunduğu bilgisini doğrulayacak yeterli kanıt yoktur. Zira çok farklı biçimlerde yapılan ve tarihi gerçeklerle örtüşmeyen heykeller de vardır. Böyle bir anlatının ortaya çıkması belki de sanatçıların zaman içinde bu kurala dikkat etmeleriyle oluşmuştur denilebilir. Bu nedenle atların ön toynaklarının havada ya da yerde olmasının üzerindeki kişinin ölüm nedeniyle örtüşüyor olması bir gelenekten ziyade rastlantı olabilir. Bu parantezden sonra konuya geri dönerek kaldığımız yerden devam edelim.

Sonuç olarak Canonica'nın İzmir heykeli Şubat 1932 tarihinde İzmir'e getirilerek kaideye yerleştirilmiş ancak açılışı için Başvekil İsmet İnönü'nün İzmir'de olacağı 27 Temmuz 1932 tarihini beklemek gerekmiştir. Heykelin kaide kısmının planı Belediye Başmühendisi Necmettin Bey tarafından hazırlanmış ve açık arttırma ile Mimar Lütfi Bey'e ihale edilmiş sonrasında kaidede yapılacak değişiklikleri de Mimar Kömürcüoğlu Asım Bey üstlenmiş ve kaide 1932 Mart'ında tamamlanmıştır.¹⁶

Görüldüğü gibi Levanten köşklerindeki heykel ve çeşmeleri saymazsak, İzmir'in anıtsal heykellerle tanışması, Türkiye'nin diğer illerinde olduğu gibi Cumhuriyet ile mümkün olmuştur. Bir önceki bölümde de değinildiği gibi bu anıtlar tema bakımından ideolojik bir ağırlığa sahiptir. Zaten Cumhuriyet'in mimarlık ve heykel anlayışı da neo-klasik bir temel üzerinde yükselmiştir dense yanlış sayılmaz. Anıtların şehir içinde konulduğu yerlere bakıldığında en azından İzmir için söylenebilecek olgu bu anıtların kişiye yukarıdan bakan,

---

¹⁵ Çelebi, 2002, 25.

¹⁶ Çelebi, 2002, 44-47.

otoriter bir tavrı yansıtan yapıtlar olduğudur. Zira otoriteyi ve iktidarı simgeleyen bu anıtlar genellikle buldukları alanla bütünleşirler, insandan uzakta ve yüksekte konumlanmaları hiyerarşik açıdan erişilmezlik ve dokunulmazlık hissi verir ki İzmir'deki Atatürk Anıtı bunun en iyi örneklerinden biridir.

İzmir'in kamusal alandaki heykel, anıt ve rölyeflerinin tarihsel gelişimi içinde bir sonraki aşama Kültürpark fikrinin ortaya çıkışı ve bu park içinde yapılan büst, anıt, heykel ve rölyef düzenlemelerinin hayata geçirilmesidir. İzmir yangınıyla 1922 yılından sonra kentin ortasında oluşan boşlukta bir kent parkının kurulması fikri 1933 yılında İzmir Futbol Heyeti Fahri Reisi Suad Yurdkoru'nun Moskova'ya giden Türk spor kafilesinde yer almasıyla başlamıştır.¹⁷ Moskova'da bulunan Gorki Park örnek alınarak ve Belediye Başkanı Behçet Uz'un ifadesiyle bir halk üniversitesi olacak biçimde düzenlenmesi düşünülen Kültürpark'ın yapımına 1935 yılında başlanmış ve 1936'da tamamlanmıştır.¹⁸ Bu tarihten itibaren de İzmir Enternasyonal Fuarı'na ev sahipliği yapmaya başlayan Kültürpark'ın bu fuar için kullanılmaya başlaması İzmir Fuarcılık Hizmetleri Kültür ve Sanat İşleri Tic. A.Ş. yani kısaca İZFAŞ'ın web sayfasındaki tarihçede aşağıdaki gibi anlatılır.

*“17 Şubat 1923 tarihinde düzenlenen 1. İzmir İktisat Kongresi ile birlikte düzenlenen “Yerli Malları Sergisi”, İzmir Enternasyonal Fuarı'nın ilk adımları olmuştur. Fuar; 1927 yılında İzmir 9 Eylül Sergisi, 1928 yılında İzmir 9 Eylül Sergisi, 1933 yılında 9 Eylül Panayırı, 1934 yılında İzmir Beynelmîlel Panayırı, 1935 yılında İzmir Beynelmîlel 9 Eylül Panayırı olarak düzenlenmiştir. İZFAŞ'ın ihtisas fuarlarını ve İzmir Enternasyonal Fuarını düzenlediği Kültürpark, Dr. Behçet Uz tarafından 1 Eylül 1936 yılında hizmete açılmıştır. Kültürpark alanında düzenlenen ilk İzmir Enternasyonal Fuarı 1936 yılında Arsuulusal İzmir Fuarı olarak gerçekleştirilmiştir.”¹⁹ Bugünkü adıyla İzmir Enternasyonal Fuarı'nın 1937 yılında düzenlenen dokuzuncusunda yer alan Vilayet pavyonları içindeki heykel ve rölyefler belki de Kültürpark'taki ilk heykel ve rölyeflerdir. Bu konuda *Arkitekt Dergisi*'nin aynı yılki sayısına fuarı mimari açıdan inceleyen bir yazı hazırlayan Mühendis Muammer Tansu bu konuda aşağıdaki yorumları yapmıştır:*

“Bu seneki Fuarın en büyük hususiyetlerinden biri de Heykel ve Barelyeylelerle tamamlanan dekorlardır. 937 senesine kadar dekorlar satırlar üzerinde ifade edilmekle iktifa ediliyordu. Manisa vilâyeti paviyonunda bolluk ifade eden incir ve üzüm küfelerini boşaltan genç kadın, Sümer Bank paviyonu önünde Endüstri çarkını çeviren genç adam heykeli bu adımın muvaffak olmuş eserlerindedir. Aceleye geldiği için fazla işlenmemiş olan Sümer

¹⁷ T. E. Altan, “İzmir Fuarı, Kültürpark ve Türkiye'nin inşası”, *İzmir Kültürpark'ın Anımsa[ma]dıkları, Temsiller, Mekânlar, Atölyeler*, [edt.] A. Yılmaz-K. Kılınc-B. Pasin, İletişim Yayınları, İstanbul-2015, 165-187.

¹⁸ K. Amygdalou, “Modern ve ulusal bir kimlik arayışında değişen formlar ve anlamlar: 1930'larda İzmir'in Kültürpark'ı ve çevresi”, *İzmir Kültürpark'ın Anımsa[ma]dıkları, Temsiller, Mekânlar, Atölyeler*, [edt.] A. Yılmaz-K. Kılınc-B. Pasin, İletişim Yayınları, İstanbul-2015, 77-97.

¹⁹ <https://www.izfas.com.tr/hakkimizda-tarihcemiz> erişim: 3-7-2022

Bankın beş senelik programını temsil eden heykeller; [Bursa kaplıcalar şehridir]. Yazıtı altında gördüğümüz yıkanan kadın ve Yalova kaplıcaları heykelleri bu mevzu üzerinde Fuarda gösterilecek yeniliklerdendir...”²⁰

Bu makaleden de anlaşılacağı gibi Kültürpark’a yerleştirilen ve sanatçısı bilinmeyen bu heykel ve rölyefler bir yenilik olarak fuarda yer almışlar. Bursa Pavyonu’nda yer alan bir anıt çeşme ve heykel, Manisa ve Sümerbank Pavyonu’ndaki heykel ve rölyefler bu durumda belki de Kültürpark içindeki ilk yapıtlar olarak düşünülebilir.

Burada bir yanlış anlaşılmayı da düzeltmek gerek. Genellikle Kültürpark’taki ilk heykeli üreten sanatçının Şadi Çalık olduğu belirtilir. Üzerindeki tarih nedeniyle 1936’da yapıldığı sanılan Şadi Çalık’a ait ve yine Kültürpark’ta yer alan bir heykel bulunmakla birlikte bu heykel aslında 1940 yılında yapılmıştır. Kültürpark’ın oluşturulması için başlatılan çalışmalar sırasında moloz taşırken ölen 168 adet atın anısına yapılan bu anıt/heykel Şadi Çalık’ın İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Heykel bölümünde birinci sınıf öğrencisiyken ürettiği bir yapıttır. Pirinç döküm olan heykelde birbirine bitişik üç at başı bir yalaktan su içerken betimlenmiştir. At başlarını dıştan çevreleyen nal biçimli kısımda “*Kültürparkın kuruluşunda emeği geçen atlar için*” yazmakta ve heykel bu nedenle hayvan haklarına yönelik ilk eserlerden biri olarak tanımlanmaktadır. İzmir Atatürk Lisesi mezunu olan Şadi Çalık bu okuldayken 1932 yılından beri İzmir’de çeşitli okullarda resim öğretmenliği yapan Abidin Elderoğlu’nun da öğrencisi olmuştur. Dolayısıyla İzmir’de kamusal alanda üretilen heykelleri üretecek sanatçıların yetiştirilmesinde Abidin Elderoğlu’nun da etkisi olduğunu söylemek mümkündür.

Kültürpark içinde yer alan heykellerin birçoğu artık yerinde olmamakla birlikte Lozan Kapısı’nın tam karşısında yer alan Kaskatlı Havuz ve her iki yanında bulunan uzanmış genç kız heykelleri mekânsal olarak birbirini bütünleyen tek bir yapıt gibi durmaktadır. Bir tanesi yine Şadi Çalık tarafından yapılan bu genç kız heykellerinin diğerinin sanatçısı daha sonra İzmir Devlet Resim Heykel Galerisi’nin kurucu müdürü olacak Turgut Pura’dır. Kaskatlı Havuz’un öncülü sayılabilecek aynı yerde 1938 yılında yapılan fiskiyeli havuz, 1953 yılında Mimar Hasan Mutafoğlu’nun yeni projesiyle bugünkü haline gelmiş ve aynı yıl içinde Kaskatlı Havuz’un her iki yanına Şadi Çalık ve Turgut Pura tarafından yapılan Uzanan Genç Kız heykelleri yerleştirilmiştir. İzmir’in anıt ve heykelleri arasında kent belleği açısından son derece önemli yere sahip bu iki heykel bugün de İzmirililerin önünde fotoğraf çekti oldukları bir bellek mekânı olarak aynı yerde bulunmaktadır.

Kültürpark’ta 1937 yılında yapılan bir değişiklik de yüz metre uzunluğunda on metre genişliğindeki uzun havuzdur. Bugün T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı İzmir Tarih ve Sanat Müzesi olarak işlevine devam eden eski Arkeoloji Müzesi’nin karşısında yer alan bu havuzun

²⁰ M. Tansu, “1937 İzmir Fuarı”, *Arkitekt 1937-12* [84], İstanbul-1937, 325-329.

etrafına sonradan eklenen Türk büyüklerine ait büstler olasılıkla 1990'lı yıllarda kaldırılmıştır. *İzmir Heykel Envanteri* adıyla 1996 yılında Dokuz Eylül Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü'nde hazırlanan bir diploma çalışmasında bu büstlerin *insitu* durumda olduğu görülebilmektedir.²¹ Dolayısıyla bu tarihten sonra yerlerinden kaldırıldığını düşünebileceğimiz bu büstler hakkında elimizde herhangi bir bilgi yoktur. Ancak bu büstler içinde yer alan ve betonarme olarak yapılmış Yavuz Sultan Selim büstünün yine Şadi Çalık'ın bir yapıtı olduğu bilinmektedir.

Birer mimari öge olmakla birlikte anıtsal nitelikleri dikkate alındığında Kültürpark'ın üç giriş kapısı da bu anlamda anılmaya değerdir. Belediye mimarlarından olan Ferruh Örel tarafından 1939 yılında tasarlanan 9 Eylül Kapısı [Basmane Kapısı], 1936 tarihli ve Mimar Mesut Özok tarafından tasarlanan Lozan Kapısı ile 1950'li yıllardan sonra mimar Kemal As tarafından tasarlanan Montrö Kapısı anıtsal nitelikleriyle öne çıkarlar.²² Elbette bu üç kapıya Kültürpark'ın içinde yine Gorki Park'tan esinlenilerek inşa edilen Paraşüt Kulesi'ni de eklemek gerekebilir. Bedri Tümay ve Algrandi tarafından yapılan 48 metrelik kule 1937 yılında tamamlanmıştır.²³ Kamusal alandaki bu türden anıtsal mimari eserler içine girebilecek bir diğer yapı da daha önce sözünü ettiğimiz Konak Meydanı'ndaki Saat Kule'sidir. İzmir'in simgesi sayılabilecek bu yapıya ek olarak Kültürpark'ın simgeleri de Şadi Çalık ve Turgut Pura'nın yaptıkları Uzanan Genç Kız heykelleri ile Kültürpark içindeki kule ve parkın giriş kapılarıdır.

Kültürpark'ın bu ilk dönemlerinde kültürel işlevini layıkıyla yerine getirdiğini söylemek mümkündür. 1940-1960'lı yıllara kadar Kültürpark içine değişik sanatçılarda yapılan büst, heykel ve rölyeflerin büyükçe bir kısmı Enternasyonal Fuar zamanlarında yapılan geçici işlerden oluşmuştur. Bu nedenle aynı yıllarda Enternasyonal Fuar'da pavyon düzenlemelerinde çalışan Vedat Mavitan gibi sanatçıların yaptığı işlere bugün ulaşmak olası değildir.

İzmir'de heykel ve resim sanatı açısından bundan sonraki gelişmeler, her ikisi de 1963 yılında kurulan İzmir Resim ve Heykel Galerisi ile Buca Eğitim Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Bölümü'nün faaliyete geçmesidir. İzmir sanat yaşamında yeni bir hareketlenmenin başlangıcı sayılabilecek bu iki kurum çalışmalarına halen devam etmektedir. Kültürpark içindeki Resim ve Heykel Galerisi sonrasında Alsancak Kordon'a ve ondan sonra da 1973 yılında İzmir Devlet Resim ve Heykel Galerisi adını alarak şimdiki yeri olan Konak Orduevi yanındaki binaya taşınacaktır. Ege Üniversitesi bünyesinde eğitim macerasına 1975 yılında başlayan

²¹ D. Kanber, *İzmir Heykel Envanteri*, DEÜ GSF Heykel Böl., Yayınlanmamış Diploma Çalışması, İzmir-1996.

²² E. Kayın, "Anımsama ve unutmanın temsilleri: İzmir Enternasyonal Fuarı ve Kültürpark'ın hafıza katmanları", *İzmir Kültürpark'ın Anımsa[ma]dıkları, Temsiller, Mekânlar, Atölyeler*, [edt.] A. Yılmaz-K. Kılınç-B. Pasin, İletişim Yayınları, İstanbul-2015, 35-76.

²³ B. Tümay, "Paraşüt kulesi-İzmir", *Arkitekt 1938-02 [86]*, İstanbul-1938, 40-42.

Güzel Sanatlar Fakültesi'ne asistan olarak gelen ve daha sonra resim, heykel, grafik ve diğer bölümlerin kurucuları olacak Halil Akdeniz, Âdem Genç ve Cengiz Çekil gibi sanatçılar İzmir'de sanat hayatını hareketlendirirler. Bu arada DYO'nun başlatmış olduğu DYO Resim Yarışması 1965 yılından beri düzenlenmeye devam edilmektedir. DYO'nun İzmir sanat yaşamına katkılarında biri de elinde toplanan koleksiyonla 1985 yılında Selçuk Yaşar Resim Müzesi'ni hizmete açmasıydı ki bu özel sektör tarafından İzmir'de açılan ilk güzel sanatlar müzesidir.

Bu yıllardaki sanatsal faaliyetler içine İş Bankası Sanat Galerisi ile İzmir Büyükşehir Belediyesi Sanat Galerisi'ni de eklemek gereklidir. 1985 yılında kurulan İzmir Büyükşehir Belediyesi Sanat Galerisi sonrasında Çetin Emeç Sanat Galerisi olarak yoluna devam edecektir. Bu galeriyi Kültürpark içinde kurulan İzmir Sanat Galerisi ve Güzelyalı'daki Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi Galerisi izleyecektir. Bu galerilerde açılan resim, heykel, yerleştirme ve kavramsal sanatla ilgili sergiler İzmir kültür hayatını renklendirecek ve sonrasında Karantina, Darağacı ve İzmir'in değişik semtlerinde genç sanatçıların kurduğu sanatçı inisiyatiflerine de cesaret verecektir. Günümüzde İzmir Akdeniz Akademisi İzmir Kültür Pla+formu Girişimi [İKPG] sayesinde bu çalışmalar devam etmektedir.

Bugün, Fuat Mensi Dileksiz, Ratip Aşur Acudoğu, Sabiha Bengütaş, Şadi Çalık, Turgut Pura, Vedat Mavitan, Hüseyin Gezer, Tankut Öktem, Bihrat Mavitan, Zerrin Bölükbaşı, Ferit Özşen, Namık Denizhan, Yaşar Sami Gökgöz, Metin Haseki, Tüzüm Kızılcan gibi isimlerin İzmir'in kamusal alanlarında değişik yapıtları bulunmaktadır. Bu sanatçıları daha sonraki yıllarda Mücahit Bora, Bayram Candan, Ekin Erman, Derya Ersoy, Zafer Dağdeviren, Ali Yaldır, Oktay Şahinler, Gökçen Ergür, Arzu Çakır, Sevgi Avcı, Tonguç Sercan ve diğer sanatçılar izleyecektir.

Elimizden geldiğince derlemeye çalıştığımız İzmir'in kamusal alandaki anıt, heykel ve rölyeflerinin önemlice bir kısmında sanatçı imzası bulunmadığı ve bu sanatçılarla yapılan sözleşmelere de zaman aşımı nedeniyle ulaşamamıştır.

V. BÖLÜM
İZMİR MERKEZ İLÇELER
HEYKEL ENVANTERİ

BALÇOVA

ANNE VE BEBEK HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Teleferik Mahallesi, 35330, Balçova-İzmir
[Şakayık Sokak, Sarıpınar Sokak, Öz Sağlık Sokak ve Ata Caddesi kesişiminde bulunan kavşakta yer almaktadır.]

ANNE VE ÇOCUK HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ata Caddesi, Duru Park, Balçova-İzmir

APOTROPEİK YARATIK HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kent Ormanı içi, Balçova-İzmir

ATATÜRK GENÇLİK VE DEMOKRASİ ANITI

Eser Sahibi: Anar Eyni

Eserin Öykülemesi: 1998 yılında dikildiği İnciraltı Rekreasyon alanından 2006 yılında taşınarak şimdiki yerine getirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1998/2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Fevzi Çakmak Mahallesi, Demirci Efe Sokak, 35330, Balçova-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Tankut Öktem

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gonca Sokak ve Sakarya Caddesi kesişimi,
Balçova-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-II

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelerarası Mahallesi, Mithatpaşa Cad.,
Balçova-İzmir

BAĞIMSIZ YARGI VE DANIŞTAY ANITI

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından, 17 Mayıs 2006 tarihinde Danıştay İkinci Daire Üyesi Mustafa Yücel Özbilgin'in şehit olduğu Danıştay saldırısının anısına dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelerarası, 35330, Tırazlı, Balçova-İzmir

CABRIOLET HEYKELİ

Eser Sahibi: Valiantsin Borzdy

Eserin Öykülemesi: 1998 yılında dikildiği İnciraltı Rekreasyon alanından 2006 yılında taşınarak şimdiki yerine getirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

DÜNYAYI KALDIRAN ÇOCUK HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

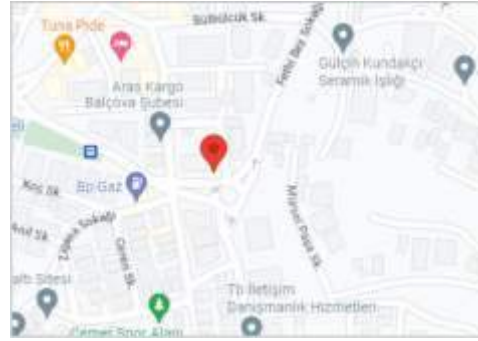
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çetin Emeç Mahallesi, Kadir Paşa Sokak, Balçova-İzmir

EFELER/ZEYBEK OYNAYANLAR HEYKEL GRUBU

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Rekreasyon Alanı, Balçova-İzmir

FİL HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

FOK VE YAVRUSU

Eser Sahibi: Doruk Güneş

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

KAPLAN HEYKELİ

Eser Sahibi: Doruk Güneş

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı,

Balçova-İzmir

KARTAL HEYKELİ

Eser Sahibi: Tankut Öktem

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Bilinmiyor.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Haydar Aliyev Bulvarı, İnciraltı,

Rekreasyon Alanı, Balçova-İzmir

KARTAL BAŞLI FORM

Eser Sahibi: Neda İsmail Atar

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

KEDİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Doruk Güneş

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

KENTAUROS

Eser Sahibi: Gökçen Ergür

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, ,
Balçova-İzmir

KOÇBAŞI HEYKELİ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

SERÇE HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

SİNCAP HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

SOYUT KOMPOZİSYON

Eser Sahibi: Canan Sönmezdağ

Eserin Öykülemesi: Soyut Kompozisyon

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Kent Ormanı, Balçova-İzmir

ŞEHİT ÖĞRETMENLER ANITI

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çetin Emeç Mahallesi,
Hasan Tahsin Sokak, Balçova-İzmir

TOTEM

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kent Ormanı içi, Balçova-İzmir

VALİ HÜSEYİN ÖĞÜTÇEN BAŞARI ANITI

Eser Sahibi: Ferit Özşen

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Bronz anıt, mermer kaide.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Balçova Termal Otel Girişi,

Balçova-İzmir

YÖRÜK HEYKEL GRUBU

Eser Sahibi: Cihan Kaynar

Eserin Öykülemesi

Heykeltraş eserini tamamlayamadan vefat etmiştir.

Orta Asya'dan çıkan Türkmen Boyları yüzyıllarca Anadolu'yu gezdikten sonra Balçova'ya gelip bu toprakları kendilerine yurt edinmiştir. Bu heykel, kendilerine özgü yaşam tarzları ve kültürleriyle ünlenen Yörüklerin hatırasını, sonsuza kadar yaşatmak amacıyla yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Çetin Emeç Mahallesi,
Fethi Bey Sokağı, Balçova-İzmir

YÜZBAŞI ŞERAFETTİN BÜSTÜ

Eser Sahibi: İzmir Valiliği

Eserin Öykülemesi: Şerafettin İzmir, [1889, İstanbul-6 Kasım 1951, İstanbul].

Türk asker. Türk Kurtuluş Savaşı'nın son aşaması olan İzmir'in Kurtuluşu sırasında İzmir Hükümet Konağı'na girip bayrağı göndere ilk kez çekmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2000

Malzemesi: Polyester

Durumu: Temizlik ve tesviye gerekiyor.

Adres: Ortanca Sokak ve Tayfun Sokak kesişimi,
Yüzbaşı Şerafettin Parkı, Balçova-İzmir

ZEYBEK HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1997

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnciraltı Rekreasyon Alanı, Balçova-İzmir

BAYRAKLI

1 MAYIS ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Anıt, 1 Mayıs İşçi ve Emekçiler Bayramı anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Doğançay Mahallesi Dünya Barış Anıtı, Bayraklı-İzmir

30 EKİM ANITI

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Aksoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: 30 Ekim 2020 tarihinde, saat 14:51'de gerçekleşen İzmir depreminde yitirdiğimiz insanları anmak için İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Beton-alçı-polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi, Sakarya Caddesi, Bayraklı-İzmir

BAYRAKLI ADALET SARAYI ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: T.C. Adalet Bakanlığı İzmir Adliyesi,
Şehit Fethi Sekin Caddesi, Çınarlı Mahallesi,
35170 Bayraklı-İzmir

ÂŞIK MAHZUNİ ŞERİF HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Aksoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: Heykel iyi durumdadır. Sırt kısmında yer alan metin, deformasyona uğramıştır.

Adres: Nafiz Gürman Mahallesi, 7122 Sokak,
Âşık Mahzuni Şerif Cemevi, Bayraklı-İzmir

BÜYÜK İSKENDER HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekiyor.

Adres: Doğançay Mahallesi, Dünya Barış Anıtı,
Bayraklı-İzmir

HOMEROS HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekiyor.

Adres: Doğançay Mahallesi, Dünya Barış Anıtı,
Bayraklı-İzmir

KRAL TANTALOS HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekiyor.

Adres: Doğançay Mahallesi, Dünya Barış Anıtı,
Bayraklı-İzmir

SMYRNALI AMAZON HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekiyor.

Adres: Doğançay Mahallesi, Dünya Barış Anıtı,
Bayraklı-İzmir

ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1995

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Prof. Dr. Ekrem Akurgal Caddesi,
Tepekule Mahallesi, 35580, Bayraklı-İzmir

DİNAMİK BAĞLAR

Eser Sahibi: Kamen Taneç

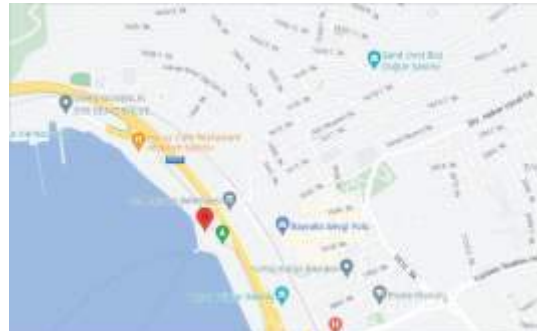
Eserin Öykülemesi: Heykel, IV. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bayraklı Vapur İskelesi, Bayraklı-İzmir

DÜNYA BARIŞ ANITI

Eser Sahibi: Bülent Kantarcı

Eserin Öykülemesi: 1993 yılında yaşanan Sivas Katliamı'nda ölen aydınların anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Beton

Durumu: İyi durumda.

Adres: Doğançay Mahallesi, Dünya Barış Anıtı,
Bayraklı-İzmir

EKREM AKURGAL BÜSTÜ

Eser Sahipleri: Bihrat Mavitan-Tan Mavitan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal Caddesi,
1912 Sokak, Tepekule Mahallesi, 35530,
Bayraklı-İzmir

EUROPA'NIN KAÇIRILIŞI

Eser Sahibi: Yury Tkachenko

Eserin Öykülemesi: Heykel, III. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Sahil Güvenlik Bölge Komutanlığı yanı, Bayraklı İskele yolu, Turan Mahallesi, Bayraklı-İzmir

FETHİ SEKİN ANITI

Eser Sahibi: Can Aktaş

Eserin Öykülemesi: 2017 yılında yaşanan İzmir Adliyesi saldırısında kahramanca davranıp, teröristlerle çatışan ve şehit düşen polis memuru Fethi Sekin anısına yapılmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği heykel yarışmasında birinciliği almıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: Yazıtındaki harfler, deformasyona uğramıştır.

Adres: Şehit Polis Fethi Sekin Caddesi, Bayraklı Adliyesi önü, Bayraklı-İzmir

FIRTINA HEYKELİ

Eser Sahibi: Dalgat Dalgatov

Eserin Öykülemesi: Heykel, III. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bayraklı Vapur İskelesi Yanı, Altınyol,
Bayraklı-İzmir

İKİZLER HEYKELİ

Eser Sahibi: Oleksandr Diachenko

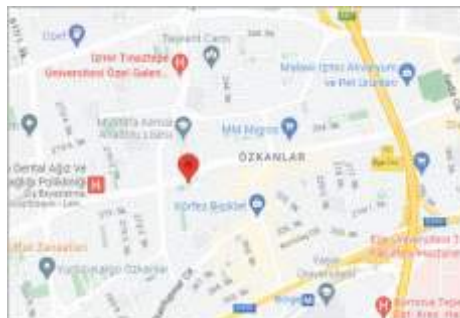
Eserin Öykülemesi: Ukraynalı sanatçı tarafından IV. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi,
Mustafa Kemal Caddesi, Cumhuriyet Parkı,
Bayraklı-İzmir

İSİMSİZ-I

Eser Sahibi: Theng Sang Chi

Eserin Öykülemesi: Heykel, V. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Altinyol, Turgut Özal Rekreasyon Alanı, Bayraklı-İzmir

İSİMSİZ-II

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi, 286 Sokak, Bayraklı Kaykay Parkı, Bayraklı-İzmir

İSİMSİZ-III

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi, 286 Sokak,
Bayraklı Kaykay Parkı, Bayraklı-İzmir

İSİMSİZ-IV

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi, 286 Sokak,
Bayraklı Kaykay Parkı, Bayraklı-İzmir

İSİMSİZ-V

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi, 286 Sokak,
Bayraklı Kaykay Parkı, Bayraklı-İzmir

İSİMSİZ-VI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi, 286 Sokak,
Bayraklı Kaykay Parkı, Bayraklı-İzmir

İSİMSİZİ-VII

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mansuroğlu Mahallesi, 286 Sokak,
Bayraklı Kaykay Parkı, Bayraklı-İzmir

İSMET İNÖNÜ MASKİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2001

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Postacılar Mahallesi, 6067/9 Sokak,
İsmet İnönü Kültür Merkezi, Bayraklı-İzmir

İZMİR HOMEROS ANITI

Eser Sahibi: Ferit Özşen

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Mermer Yontu

Durumu: İyi durumda.

Adres: Meles Deltası, Altinyol yanı, Çınarlı Mahallesi,
Park içi yolu, Bayraklı-İzmir

MADIMAK/2 TEMMUZ ANITI

Eser Sahibi: Ozan Ünal

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Doğançay Mahallesi,
Dünya Barış Anıtı, Bayraklı-İzmir

MELES YAZITI

Eser Sahibi: İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2001

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Meles Çayı Piknik Alanı,
Bayraklı-İzmir

METİN OKTAY BÜSTÜ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: 259 Sokak ve 260 Sokak kesişimi, Bayraklı-İzmir

NAZIM HİKMET RAN HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2009

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yamanlar Mahallesi, Nazım Hikmet
Rekreasyon Alanı, Bayraklı-İzmir

PROF. DR. MUAMMER AKSOY BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Manavkuyu Mahallesi,
Muammer Aksoy Parkı, Bayraklı-İzmir

ŞEHİTLİK ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Manavkuyu Mahallesi, 237 Sokak,
Şehitler Parkı, Bayraklı-İzmir

ÜÇ FİDAN ANITI

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: 1972'de idam edilen Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yamanlar Mahallesi, Nazım Hikmet
Rekreasyon Alanı, Bayraklı-İzmir

YÜZBAŞI İBRAHİM HAKKI ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 1892'de Bursa'da doğan ve 9 Eylül 1922 günü sabahında Bornova'ya giren ilk birliğin 1. Bölük Komutanı'nın anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Manavkuyu Mahallesi,
Yüzbaşı İbrahim Hakkı Caddesi,
617/1 Sokak, Bayraklı-İzmir

BORNOVA

AMAZON HEYKELİ

Eser Sahibi: Bülent Ötük

Eserin Öykülemesi: Bornova Cumhuriyet Meydanı'na 1991 yılında yaptırılan heykel, zaman içinde yıpranınca aynı sanatçıya 2021 yılında tekrar yaptırılmıştır.

Yeni Amazon Heykeli; ilk heykelden farklı olarak yüksek olmayan bir kaide üzerine yerleştirilmiş ve elinde *Nutuk* tutar biçimde betimlenmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1991/2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Erzene Mahallesi, Fevzi Çakmak Caddesi, Bornova Meydanı, Bornova-İzmir

ÂŞIK VEYSEL HEYKELİ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Âşık Veysel'in, "Benim sadık yarım kara topraktır" dizelerinden yola çıkılarak yapılan heykelin göğüs bölümünde, özel bir ışıklandırma sistemi yer alır. Bu sistem sayesinde, hava karardıktan sonra *Âşık Veysel Heykeli*'nin 'gönül gözü' yanar ve halk ozanı, ışığını etrafına yaymaya devam eder.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kızılay Mahallesi, Yüzbaşı İbrahim Hakkı Caddesi, Âşık Veysel Rekreasyon Alanı, Bornova-İzmir

ASLAN HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bornova-Manisa yoluna açılan merdivenli geçişin başına iki adet olarak konulan bu heykellerden biri sonradan kaldırılmış ve bu giriş metal parmaklıklarla kapatıldığından heykel/heykeller kapı girişinde bulunma işlevlerini yitirmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması ve temizlenmesi gerekmektedir.

Adres: Erzene Mahallesi, Gençlik Parkı,
Bornova-İzmir

ATATÜRK ANITI-I

Eser Sahibi: Yaşar Sami Gökğöz

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1973

Malzemesi: Bakır

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
Hastanesi, Bornova-İzmir

ATATÜRK ANITI-II

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1987

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Erzene Mahallesi, İstanbul Caddesi,

No: 13, Bornova-İzmir

ATATÜRK ANITI-III

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Barbaros Mahallesi, 5338 Sokak,

Çamdibi Atatürk Parkı, Bornova-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ-I

Eser Sahibi: Ali Hadi Bara

Eserin Öykülemesi: Vali Rahmi Arslan döneminde Bornova'daki Müslüman mezarlığı kaldırılır ve boşalan yere Kazım Dirik döneminde Büyükpark yapılır. Cumhuriyet'in 10. yılına ithafen 'Gazi Parkı' olarak adlandırılan parka günün anlam ve önemi nedeniyle bir Gazi Mustafa Kemal büstü konulması kararlaştırılır. Büst, Ali Hadi Bara'ya 1933'te sipariş verilip 1934'te parka yerleştirilir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1933

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Büyükpark, Bornova-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ-II

Eser Sahibi: Heinrich Krippel

Eserin Öykülemesi: Türkiye'de dikilmiş ilk Atatürk büstüdür. Atatürk'ün Ziraat Mektebi'ni ziyaret anısı olarak açılışı 1926 yılında yapılmıştır. Bulunduğu alanda birkaç kez konumu değiştirildikten sonra büstün önemi anlaşılınca İzmirli sanatçı Ekin Erman'a bir replikası yaptırılarak bugün bulunduğu yere yerleştirilmiş, özgün eser Rektörlük bahçesine konulmuştur.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1926

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ege Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Bölüm Binası karşısı, Ege Üniversitesi Rektörlük Bahçesi, Bornova-İzmir

BAYKUŞ HEYKELİ

Eser Sahibi: Bornova Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü Hurda Atölyesi

Eserin Öykülemesi: Bornova Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün hurda olarak ayrılan atık malzemeleri [ömrünü tamamlamış kürek, makas vb.] sanat eserine dönüştürme kararı sonrası, çalışanların yaratıcılıklarını ortaya koymalarıyla yapılan heykeldir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Fevzi Çakmak Caddesi, No: 36, Bornova-İzmir

DEVEKUŞU HEYKELLERİ

Eser Sahibi: Bornova Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü Hurda Atölyesi

Eserin Öykülemesi: Bornova Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün hurda olarak ayrılan atık malzemeleri [ömrünü tamamlamış kürek, makas vb.] sanat eserine dönüştürme kararı sonrası, çalışanların yaratıcılıklarını ortaya koymalarıyla yapılan heykellerdir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Fevzi Çakmak Caddesi, No: 36, Bornova-İzmir

TAVUSKUŞU HEYKELİ

Eser Sahibi: Bornova Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü Hurda Atölyesi
Eserin Öykülemesi: Bornova Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün hurda olarak ayrılan atık malzemeleri [ömrünü tamamlamış kürek, makas vb.] sanat eserine dönüştürme kararı sonrası, çalışanların yaratıcılıklarını ortaya koymalarıyla yapılan heykeldir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Fevzi Çakmak Caddesi, No: 36, Bornova-İzmir

ATLI ATATÜRK HEYKELİ

Eser Sahibi: Senan Eynullayev

Eserin Öykülemesi: Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk ve Kurtuluş Destanı'na ithafen Bornova Belediyesi tarafından yaptırılmıştır. Bornova Cumhuriyet Meydanı'nda bulunan heykelin yerden yüksekliği 6.5 metredir. Traverten yekpare bir kütle üzerine yerleştirilmiş olup, açılışı 10 Kasım 2020'de Atatürk'ü anma etkinliği kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Erzene Mahallesi, Cumhuriyet Meydanı, Bornova-İzmir

AVNİ ANIL HEYKELİ

Eser Sahibi: Yontu Sanat Atölyesi

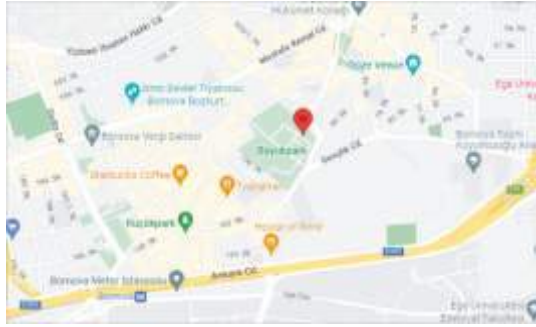
Eserin Öykülemesi: 2008 yılında 80 yaşında vefat eden Türk Sanat Müziği bestecisi Avni Anıl'ın anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Büyükpark, Bornova-İzmir

AZERBAIJAN DOSTLUK ANITI

Eser Sahibi: Neda İsmail Atar

Eserin Öykülemesi: 26 Şubat 1992 tarihinde, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Dağlık Karabağ bölgesindeki Hocalı kasabasında yaşayan, 106'sı kadın ve 83'ü çocuk olmak üzere toplam 613 sivil Azerbaycan vatandaşı, Ermeni askerleri tarafından katledilmiştir. İnsanlığa ve barışa olan umudu sembolize etmesi amacıyla 26 Şubat 2016 tarihinde Bornova Belediyesi tarafından Heykeltıraş Neda İsmail Atar'a yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Beton

Durumu: İyi durumda.

Adres: Karacaoğlan Mahallesi, 6236/1 Sokak, Azerbaycan Dostluk Parkı, Bornova-İzmir

BARIŞ GÜVERCİNİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Barbaros Mahallesi, Atatürk Parkı,
Bornova-İzmir

BELKAHVE ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Tankut Öktem

Eserin Öykülemesi: Belkahve'de Ulu Önder Atatürk'ün, kurtuluştan sonra İzmir'i ilk kez görüp seyrettiği noktada yapılan ve merdivenle çıkılan bir taban üzerinde yer alan, 16 metre yüksekliğinde, üniformalı olarak betimlendiği bir heykeldir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1991

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Erzene Mahallesi, Gençlik
Parkı, Bornova-İzmir

BOĞA HEYKELİ

Eser Sahibi: Arzu Çakır

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Bronz

Durumu: Kaidesinde yer alan metindeki bazı harfler düşmüştür.

Adres: Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçesi,
Bornova-İzmir

CANIM ÖĞRETMENİM HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş: 1994

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Türkeli Caddesi, 36 Sokak, Bornova-İzmir

CENGİZ HAN HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yaldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Cengiz Han, Moğol İmparatorluğu'nun kurucusu ve ilk Kağanı olan Moğol komutan ve hükümdardır. Anıtın benzeri, Ankara'nın Çankaya ilçesinde de bulunmaktadır. İki eserin de aynı elden çıktığı düşünülmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Evka-3 Mahallesi, Cengiz Han Caddesi, 126/4 Sokak, Bornova-İzmir

ÇERKES SÜRGÜNÜ ANITI

Eser Sahibi: Sanan Eynullayev

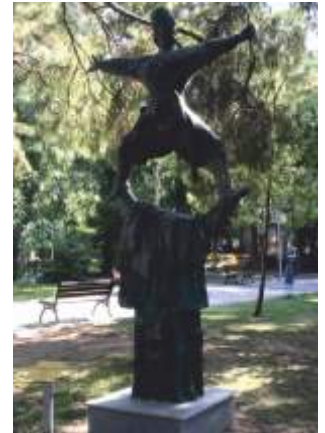
Eserin Öykülemesi: Anıt; Rusya'nın Çerkesya'yı işgalinin ardından, 21 Mayıs 1864 tarihinde Rus İmparatorluğu tarafından Çerkes halkına yapılan soykırımın ve bu soykırım sonrası, anavatanlarından ayrılmak zorunda kalan Kuzey Kafkasya halkının anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Büyükpark, Bornova-İzmir

DÜŞÜNCE HEYKELİ

Eser Sahibi: Mikola Bilyk

Eserin Öykülemesi: Ukraynalı Heykeltıraş Mikola Bilyk tarafından, III. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kızılay Mahallesi, Aşık Veysel

Rekreasyon Alanı, Bornova-İzmir

GEZİ PARKI HEYKEL GRUBU

Eser Sahipleri: Doruk Güneş, Onur Kocaer

Eserin Öykülemesi: Üçlü heykel grubu içinde Gezi Parkı Eylemleri'nin en vurucu sayılabilecek ve sanatçı Erdem Gündüz tarafından gerçekleştirilen Duran Adam eylemine gönderme yapılmaktadır. Heykelin elinde tuttuğu kitabın içinde Atatürk'ün *Gençliğe Hitabesi* yer alır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Erzene Mahallesi, Fevzi Çakmak Caddesi, Bornova Meydanı, Bornova-İzmir

GÖZLÜKLÜ MARTI HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yaldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: 1980'li yıllarda yazar Reşit Aşçıoğlu tarafından yaratılan ve sonrasında çizgi roman karakterine dönüşen Gözlüklü Marti için 2003 yılında İzmir Fahrettin Altay Meydanı yakınlarında yapılan Gözlüklü Marti Parkı'na dikilen heykel, bu parkın metro inşaatı sırasında kullanılmaz oluşu nedeniyle, 2019 yılında İZBETON A.Ş.'nin girişine taşınmıştır. İzmir'in çevre duyarlılığını simgelemektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003/2019

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İZBETON A.Ş. girişi,
Bornova-İzmir

HALAT ÇEKMECE OYNAYAN ÇOCUKLAR HEYKEL GRUBU

Eser Sahipleri: Doruk Güneş-Onur Kocaer

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumdadır. Heykellerin görünürlüğü açısından, yeşil alan bakım çalışması yapılması önerilir.

Adres: Ergene Mahallesi, Cumhuriyet Meydanı,
Bornova-İzmir

İSİMSİZ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Fevzi Çakmak Caddesi

No: 36, Bornova-İzmir

KİTAP OKUYAN ÇOCUK HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Türkeli Caddesi, 36 Sokak,
Bornova-İzmir

BREMEN MIZIKACILARI HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan 'Kardeş Kentler' için Bornova Âşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda oluşturulan korunun içinde yer alan heykel, Almanya'nın Bremen kentiyile olan kardeşlik ilişkisini simgeler.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Kızılay Mahallesi, Âşık Veysel Rekreasyon Alanı Kardeş Kentler Korusu, Bornova-İzmir

FİL HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

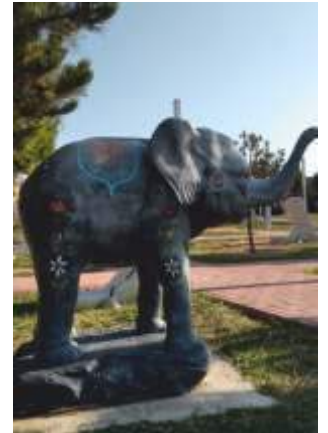
Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan 'Kardeş Kentler' için Bornova Âşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda oluşturulan korunun içinde yer alan heykel, Hindistan'ın Mumbai kentiyile olan kardeşlik ilişkisini simgeler.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Kızılay Mahallesi, Âşık Veysel Rekreasyon Alanı Kardeş Kentler Korusu, Bornova-İzmir

KALE HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan 'Kardeş Kentler' için Bornova Âşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda oluşturulan korunun içinde yer alan heykel, İtalya'nın Torino kentiyle olan kardeşlik ilişkisini simgeler.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kızılay Mahallesi, Âşık Veysel Rekreasyon Alanı Kardeş Kentler Korusu, Bornova-İzmir

KİTAP HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan 'Kardeş Kentler' için Bornova Âşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda oluşturulan korunun içinde yer alan heykel, Danimarka'nın Odense kentiyle olan kardeşlik ilişkisini simgeler.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kızılay Mahallesi, Âşık Veysel Rekreasyon Alanı Kardeş Kentler Korusu, Bornova-İzmir

MOSTAR KÖPRÜSÜ HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan “Kardeş Kentler” için Bornova Âşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda oluşturulan korunun içinde yer alan heykel, Bosna-Hersek'in Mostar kentiyle olan kardeşlik ilişkisini simgeler.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Kızılay Mahallesi, Âşık Veysel Rekreasyon Alanı, Bornova-İzmir

PERPERİKON KULESİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından dünyanın farklı coğrafyalarında yer alan “Kardeş Kentler” için Bornova Âşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda oluşturulan korunun içinde yer alan heykel, Bulgaristan'da bulunan Antik Trakya Kenti'nden bir yapı replikasıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Kireçtaşı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kızılay Mahallesi, Âşık Veysel Rekreasyon Alanı Kardeş Kentler Korusu, Bornova-İzmir

MEÇHUL KADIN HEYKELİ

Eser Sahibi: Senan Ehedođlu Eynullayev

Eserin Öykülemesi: Katledilen kadınların anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Bilinmiyor

Durumu: İyi durumda.

Adres: Süvari Caddesi'yle Fevzi Çakmak Caddesi keşişimi, Bornova-İzmir

MEVLÂNÂ HEYKELİ

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Mevlânâ Celâleddîn-i Rumi, 13. yüzyılda yaşamış şair, fakîh, âlim, ilahiyatçı ve Sûfî mutasavvıftır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Mevlânâ Mahallesi, Mevlânâ Parkı, Bornova-İzmir

MIŞIL MIŞIL HEYKELİ

Eser Sahibi: Okan Sabuncular

Eserin Öykülemesi: II. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Muğla mermeri

Durumu: İyi durumda.

Adres: Âşık Veysel Rekreasyon Alanı,
Bornova-İzmir

SOYUT KOMPOZİSYON

Eser Sahibi: Canan Sönmezdağ

Eserin Öykülemesi: "Her Şey Aslına Döner" cümlesinden esinlenilerek, *yo!* kavramı üzerinden araştırılan formlarla gerçekleştirilen heykellerden biridir. Heykelin formu, yerden dönerek başlayan ve karşı tarafta su perdesiyle birbirine bağlanan bir projedir. Bu proje, havuz ya da gölet içine yerleştirilmesi düşünülerek tasarlanmıştır. Sudaki aksiyle mermer, birbirini tamamlayan formun devamı olarak tasarlanmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Muğla mermeri

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Büyükpark,
Bornova-İzmir

SREBRENICA SOYKIRIM ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Barbaros Mahallesi, Atatürk Parkı,

Çamdibi Senti, Bornova-İzmir

SÜLEYMAN SEBA HEYKELİ

Eser Sahipleri: Doruk Güneş-Onur Kocaer

Eserin Öykülemesi: Ege Beşiktaşlı İş Adamları Derneği tarafından, Beşiktaş Jimnastik Kulübü Onursal Başkanı Süleyman Seba'nın anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Büyükpark, Bornova-İzmir

ŞEHİT PİYADE ÇAVUŞ ŞENOL ŞAHİN ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Mardin Dargeçit Çelik Jandarma Karakolu'na bölücü terör örgütü militanlarının yaptığı silahlı baskın sonucu on altı arkadaşıyla birlikte şehit olan Şehit Piyade Çavuş Şenol Şahin anısına yapılmıştır. 1997 yılında şehit olan Bülent Sünnetçi için de anıta ekleme yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Serintepe Mahallesi, 4327 Sokak, Şehit Piyade Çavuş Şenol Şahin Parkı, Bornova-İzmir

ŞEHİT TÜRKAN BEBEK ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bulgaristan'ın Kırcaali kentinde 1984 yılında, asimilasyon girişimlerine karşı yapılan protesto yürüyüşleri sırasında annesinin kucağında kurşunlara hedef olan on yedi aylık bebek Türkan Feyzullah için yapılan anıttır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atatürk Mahallesi, 956 Sokak, No:10, Bornova-İzmir

ŞEHİTLER ABİDESİ/9 EYLÜL ŞEHİTLİĞİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 9 Eylül 1922 günü Bornova'da şehit düşen ve biri Bornovalı olan iki askerin anısına inşa edilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Bornova Metro Durağı karşısı, Bornova-İzmir

MUTLULUK HEYKELİ

Eser Sahibi: Badri Goguzde

Eserin Öykülemesi: Gürcü heykeltıraş tarafından, II. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Muğla mermeri

Durumu: İyi durumda.

Adres: Âşık Veysel Rekreasyon Alanı, Bornova-İzmir

TÜRKİYE'DE İLK FUTBOL OYNANAN YER ANITI

Eser Sahipleri: Can Aktaş-Neda İsmail Atar

Eserin Öykülemesi: 'Bournabat Football and Rugby Club' ya da 'Football Club Smyrna' 1894 yılında Türkiye'de resmi nizamnamesi ve tüzüğüyle oluşturulmuş ilk futbol takımı olarak, maçlarını heykelin olduğu alanda eskiden bulunan çayırıktta yapmıştır. Heykel, burada oynanan ilk futbol maçının anısındadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, 159 Sokak'la
162 Sokak kesişimi, Bornova-İzmir

VALİ KAZIM DİRİK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kazım Dirik Mahallesi, Büyükpark,
Bornova-İzmir

BUCA

ADİLE NAŞİT HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Adını taşıyan parkta Adile Naşit'in ölüm yıldönümünde dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnönü Mahallesi, 677/5 Sokak,
Adile Naşit Parkı, Buca-İzmir

ALİ RIZA ERTAN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Vali Rahmi Bey Mahallesi, Dokuz Eylül
Üniversitesi Eğitim Fakültesi önu, Buca-İzmir

APHRODITE HEYKELİ

Eser Sahibi: H. C. Papasian

Eserin Öykülemesi: İzmir'in 19. yüzyıldaki ünlü mermercilerinden olan H. C. Papasian tarafından yapılmış bu *Aphrodite Heykeli*, günümüzde Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nin orta avlusunda sergilenmektedir. Bu heykelde figürü üstünde bulunan Aphrodite, sol eliyle düşen giysisini tutarken; balık, açık ağzıyla dalgaların üstünde betimlenmiştir. Sağ eliyle göğsüne dokunan heykel, uzaklara bakmaktadır. Bir neoklasik replika/reproduksiyon olarak tanımlanabilecek heykelin Antik Çağ'a özgü bir modele dayanmadığı, daha çok Avrupa Rönesans örneklerine öykündüğü yönünde görüş birliği vardır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Buca-İzmir

ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Karanfil Mahallesi, Yavuz Sultan Selim Caddesi, Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Üçkuyular Meydanı,
Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Oktay Şahinler

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002- 2003

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Üniversitesi Özel 75. Yıl
İlköğretim Okulu, Doğuş Caddesi, No: 213,
Kaynaklar Mevki, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-III

Eser Sahibi: Bilinmiyor

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Vali Rahmi Bey Mahallesi,
Buca Belediyesi önu, Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-IV

Eser Sahibi: Aslan Başpınar

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zafer Mahallesi, 29 Ekim Caddesi,
Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-V

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Buca Konut Üretim ve Yapı Kooperatifleri Birliği, 1405 Sokak 1-1, Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-VI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

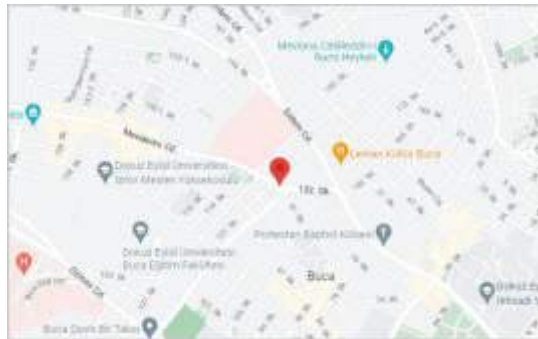
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Vali Rahmi Bey Mahallesi, Menderes Caddesi, No:1, Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-VII

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çamlıkule Mahallesi, 254 Sokak ve Gazeteci İsmail Sivri Sokak kesişimi, Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-VIII

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Çevik Bir Meydanı'nda bulunan heykel, 6.30 metre yüksekliğinde olup, sağ işaret parmağıyla ileriye göstermektedir. Atatürk'ün ilerici yönü vurgulanmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kozağaç Mahallesi, Uğur Mumcu Caddesi, No: 84-86, Buca-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-IX

Eser Sahibi: Cengiz Çekil

Eserin Öykülemesi: İzmir Ticaret Odası,

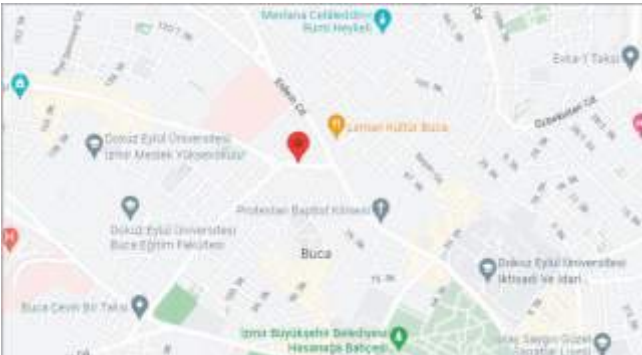
Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin kuruluşunun 50. yılı anısına yaptırıp armağan etmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Dokuzçesmeler Yerleşkesi, Buca-İzmir

ATATÜRK MASKI-I

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Yapımına 2006 yılında başlanan mask, 2009'da tamamlandı. 42 metre yüksekliğiyle Türkiye'nin en yüksek heykeli olup, dünyadaki kabartma heykeller arasında büyüklük bakımından onuncu sıradadır. Heykelin sol alt köşesinde, Atatürk'ün "Yurtta Barış, Dünyada Barış" sözü ve imzası kabartma olarak yer almaktadır. Heykelin içerisinde, 20 Eylül 2010 yılında Millî Mücadele ve 9 Eylül Müzesi açılmış ancak süre sonra kapatıldı. 2018 yılının ikinci yarısında heykelde onarım çalışması gerçekleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2009

Malzemesi: Beton

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çaldıran Mahallesi,
2252 Sokak, Buca-İzmir

ATATÜRK MASKI-II

Eser Sahibi: Oktay Şahinler

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/O, Tınaztepe Yerleşkesi Dokuz
Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi,
Buca-İzmir

ATATÜRK MASKI-III

Eser Sahibi: Oktay Şahinler

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207-I, Dokuz Eylül Üniversitesi Tınaztepe
Yerleşkesi Mühendislik Fakültesi Dekanlığı,
Buca-İzmir

BARIŞ MANÇO HEYKELİ

Eser Sahibi: Ömer Orcaner

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Vali Rahmi Bey Mahallesi, Barış Manço
Kültür Sokağı, Buca-İzmir

BUCA ŞEHİT ANITI

Eser Sahibi: Buca Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Vali Rahmi Bey Mahallesi, Forbes Sokak,
Buca-İzmir

BÜLENT ECEVİT HEYKELİ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Barış Mahallesi, 359 Sokak, Bülent Ecevit
Rekreasyon Alanı, Buca-İzmir

ÇOCUK VE SOKAK HAYVANLARI HEYKELİ

Eser Sahibi: Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kuruçeşme Mahallesi, Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Merkezi, Buca-İzmir

FİL HEYKELLERİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Buca'nın simgelerindendir. İzmir'de doğan ilk fil bebek olan İzmir için yapılmıştır. Heykellerin bulunduğu yerin özelliği, burada uzun süreler boyunca sirk çadırlarının kurulmuş olmasıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Vali Rahmi Bey Mahallesi, Cemil Şeboy Caddesi, Forbes Sokak girişi, Buca-İzmir

GÖÇ VE MÜBADELE ANITI/MEMLEKETİN KAPILARI

Eser Sahibi: Sergei Oganov

Eserin Öykülemesi: Uluslararası VIII. İzmir Heykel Çalıştay. bağlamında, 'Mücadele' teması üzerine yapılan eserdir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Menderes Mahallesi, Erdem Caddesi,
Buca-İzmir

HACI BEKTAŞ-I VELİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Metin Yurdanur

Eserin Öykülemesi: Hacı Bektaş-ı Veli Parkı'ndaki bu üçlü kompozisyon Anadolu bilgeliği ve hoşgörü geleneği için yapılmış bir anıttır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kuruçeşme Mahallesi, 203/48 Sokak,
Hacı Bektaş-ı Veli Parkı, Buca-İzmir

PİR SULTAN ABDAL HEYKELİ

Eser Sahibi: Metin Yurdanur

Eserin Öykülemesi: Hacı Bektaş-ı Veli Parkındaki bu üçlü kompozisyon Anadolu bilgeliği ve hoşgörü geleneği için yapılmış bir anıttır. Pir Sultan Abdal asıl adı Haydar olan, 16. yüzyılda yaşamış, Alevi-Bektaşî-Türk halk şairi ve ozanıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kuruçeşme Mahallesi, 203/48 Sokak,
Hacı Bektaş-ı Veli Parkı, Buca-İzmir

YUNUS EMRE HEYKELİ

Eser Sahibi: Metin Yurdanur

Eserin Öykülemesi: Hacı Bektaş-ı Veli Parkındaki bu üçlü kompozisyon Anadolu bilgeliği ve hoşgörü geleneği için yapılmış bir anıttır. Yunus Emre, Anadolu'da Türk Şiirinin öncüsü olan ünlü tasavvuf ve halk şairidir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kuruçeşme Mahallesi, 203/48 Sokak,
Hacı Bektaş-ı Veli Parkı, Buca-İzmir

İSİMSİZ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Beton.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güven Mahallesi, Forbes Sokak girişi,
Buca-İzmir

KADIN VE ÇOCUKLAR HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Alçı

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Adatepe Mahallesi, Hasanağa Bahçesi,
Buca-İzmir

KIYI MANZARASI

Eser Sahibi: Lee Zih Cing

Eserin Öykülemesi: II. İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında, "Mutluluk" teması bağlamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Adatepe Mahallesi, Kıbrıs Caddesi,
Hasanağa Bahçesi, Buca-İzmir

KIZILÇULLU KÖY ENSTİTÜSÜ ANITI

Eser Sahibi: Ömer Orcaner

Eserin Öykülemesi: Köy Enstitüleri kurucuları Hasan Âli Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç'un betimlendiği eser, Kızılçullu Köy Enstitüsü anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İnkılap Mahallesi, Orgenaral Vecihi Akın Parkı,
Buca-İzmir

MADENCİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğuş Caddesi, No: 207-I,

Dokuz Eylül Üniversitesi Tınaztepe Yerleşkesi

Mühendislik Fakültesi, Buca-İzmir

MADENCİLER HEYKELİ

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: 4 Aralık Dünya Madenciler Gününde, Soma Faciası'nda hayatını yitiren madencileri anmak için dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Efeler Mahallesi, Forbes Sokak sonu, Buca-İzmir

MEVLÂNÂ VE SEMAZENLER HEYKEL GRUBU

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Sevgi, Barış ve Dostluğun sembolü olan dünyaca ünlü Mevlânâ'nın devasa heykelinin gabarisi, kaidesiyle 23 metredir ve dikildiği tepeyle birlikte, yer seviyesinden 73 metre yüksekliğe kavuşmaktadır. Deniz seviyesinden 160 metrelik yüksekliğiyle, İzmir'in büyük bir kesiminden görülebilmektedir. Heykelin çevresinde semazenler, ney üfleyen ve kadüm çalan Mevleviler bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Çelik konstrüksiyon üzerine fiberglas ve bakır.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yaylacık Mahallesi, 177 Sokak, Mevlânâ Turistik Tesisleri içi, Buca-İzmir

MUTLULUK

Eser Sahibi: Fernando Pinto

Eserin Öykülemesi: II. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

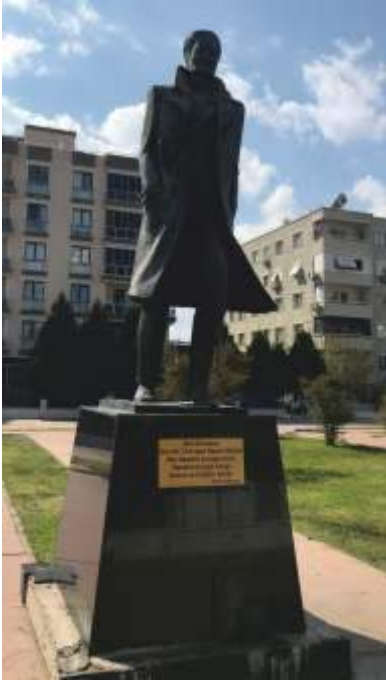
Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Kıbrıs Caddesi, Hasanağa Bahçesi, Buca-İzmir

NAZIM HİKMET HEYKELİ

Eser Sahibi: Ozan Ünlü

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yenigün Mahallesi, 292/12 Sokak,
Nazım Hikmet Parkı, Buca-İzmir

NEŞET ERTAŞ HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

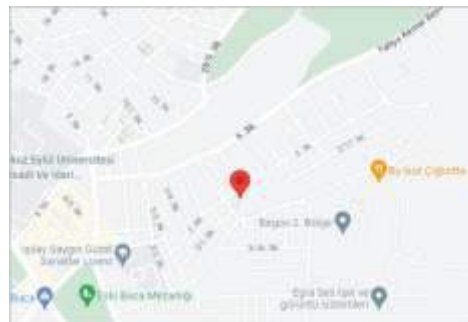
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, 2 Sokak ve
2/6 Sokak kesişimi, Neşet Ertaş Parkı,
Buca-İzmir

PEGASUS

Eser Sahibi: Ivan Tsiskadze

Eserin Öykülemesi: VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güneşli Mahallesi, Halide Edip Adivar Caddesi, 531-85, Buca-İzmir

PİKNİK HEYKELİ

Eser Sahibi: Kim Vonguen

Eserin Öykülemesi: III. ve IV. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır. Yerel halk arasında eserin adı, “ Çin Ailesi” olarak geçmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Menderes Mahallesi, 194 Sokak ve Erdem Caddesi kesişimi, Buca-İzmir

SESİN İZİ ANITI

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Buca Koop. Meydanı'na bir anıt yapılacağı bilgisi sanatçıya ulaştığında, sanatçı, yıllardır süren ses temalı çalışmaları için bir fırsat olduğunu düşündü. Meydana bir stüdyo kurup, on gün boyunca bölgede yaşayan kimselerin ses izlerini aldı. 1900 kişi bu eyleme katıldı. Anıtın üzerindeki rölyefler bölge halkının ses izleridir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Beton yapı-polyester figürler.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Buca Konut Üretim ve Yapı Kooperatifleri Birliği Buca Koop. Meydanı, 1410 Sokak ve 1408 Sokak kesişimi, Buca-İzmir

SREBRENICA ANITI

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

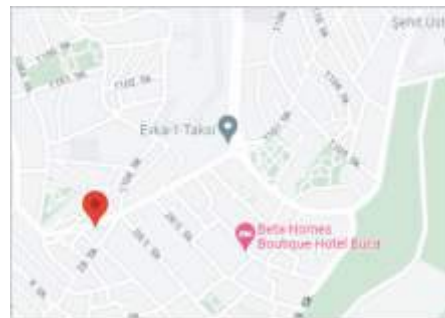
Eserin Öykülemesi: 1995 yılında Srebrenitsa'da öldürülen Boşnakların anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester-Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Özbekistan Caddesi ve 28 Sokak kesişimi, Buca-İzmir

STARTTA YARIŞ ATLARI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Bilinmiyor.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akıncılar Mahallesi, Aydın Hatboyu Caddesi,

Şirinyer Hipodromu içi, Buca-İzmir

SU DEĞİRMENİ MEYDAN DÜZENLEMESİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Buca'nın eski verimli toprakları ve bu toprakları besleyen su kaynaklarını anımsatması açısından önemli bir yapıdır. Adını eskiden bu alanda bulunan çeşmelerden alan Dokuzçeşmeler Mevki ve burada yapılan meydan düzenlemesi sırasında onarılarak, meydana anlamlı bir yapı kazandırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 19. yüzyıl ve sonrası

Malzemesi: Tuğla

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Asporuk Meydanı, Buca-İzmir

THEMIS/ADALET TANRIÇASI HEYKELİ

Eser Sahibi: Oktay Şahinler

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi,
Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

ÜÇ FİDAN ANITI

Eser Sahibi: Buca Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Beton konstrüksiyon.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi,
Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

YARIŞ ATLARI HEYKELİ

Eser Sahibi: Bayram Candan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1994

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akıncılar Mahallesi, Aydın

Hatboyu Caddesi, Buca-İzmir

YAYLACIK ANNELER ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

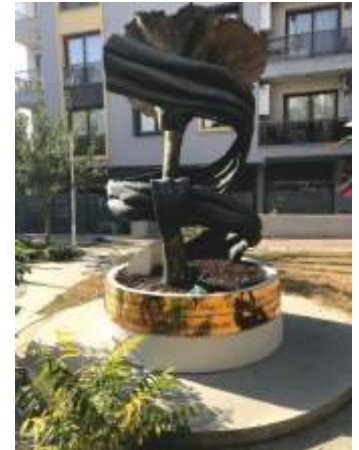
Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yaylacık Anneleri Parkı, Başarı Caddesi,

No: 28, Buca-İzmir

AİSOPOS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. Aisopos yani Ezop, M.Ö. 6. yüzyılda yaşadığı varsayılan eski Yunan masalcısıdır. Kahramanları hayvanlar olan masallarıyla büyük ün kazanmış olan Ezop'un yaşamıyla ilgili bilgiler kesin değildir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

ARİSTOTELES BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. Aristoteles veya kısaca Aristo, Antik Yunanistan'da Klasik Dönem aralığında yaşamını sürdürmüş olan Yunan filozof ve bilgedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

BİAS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

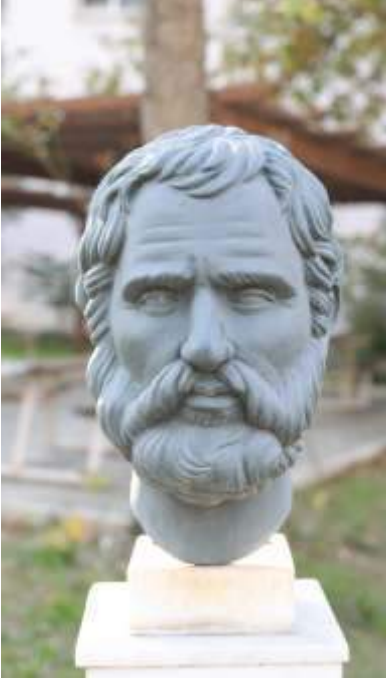
Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. Antik Çağ'ın yedi büyük düşünüründen biridir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

HERAKLEİTOS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. Efesli Herakleitos, Efes'te yaşamış Sokrates öncesi Yunan filozofudur. Efes'in yerlisi olduğu ve babasının adının Blosson olduğu gibi detaylar dışında, hayatı hakkında pek az şey bilinmektedir. Batı felsefe tarihinde, dinamik bir felsefi sistem ortaya koyan ilk kişidir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

HEREDOTOS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. Herodot, Antik Yunan tarihçi ve yazardır. Gezilerinde gördüğü yerleri ve insanları anlattığı, *Herodot Tarihi* olarak bilinen eseriyle tanınır. Eserinin esas konusu, Pers İmparatorluğu'yla Antik Yunan kent devletleri arasında M.Ö. 499'la M.Ö. 449 yılları arasında yapılan Pers-Yunan Savaşları'dır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

HOMEROS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. Homeros, Antik Çağ'da yaşamış İyonyalı ozandır. Batı edebiyatının ilk büyük eserleri kabul edilen *İlyada* ve *Odyseia* destanlarının yazarı olduğu kabul edilmektedir. Smyrna bölgesinde yaşamış olduğu sanılmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

PYTHAGORAS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. Pythagoras yani Pisagor, Antik İyonya'nın en ünlü düşünürlerinden biri olmuş Yunan filozof ve Pisagorculuğun kurucusuydu.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

THALES BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

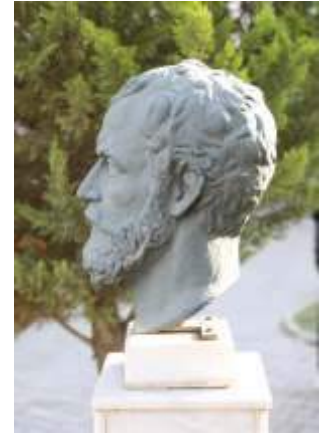
Eserin Öykülemesi: Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Koleksiyonu kapsamında oluşturulan sürekli serginin parçasıdır. M.Ö. 624/623-M.Ö. 548/545 arasında yaşamıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adatepe Mahallesi, Doğu Caddesi,
No: 207/M, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Tınaztepe Yerleşkesi, Buca-İzmir

YÖRÜK ALİ EFE ANITI

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: Kurtuluş Savaşı kahramanlarından, İstiklal Madalyası sahibi Yörük Ali Efe'nin anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Efeler Mahallesi, 306/1. Sokak, No: 10,
Buca-İzmir

ÇIĞLI

AIESEC POINT ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bu anıt, Aiesec Değişim Programı'yla İzmir'e gelen, dünyanın farklı noktalarında yaşayan öğrencilerin el izleri ve kendi topraklarından getirdikleri taşlarla yapılmış, geleceğin liderlerine ve barışa sunulan bir armağandır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Konstrüksiyon, yöresel taşlar.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çağdaş Mahallesi, 8713 Sokak, Cumhuriyet ve Demokrasi Parkı, Çiğli-İzmir

ÂŞIK MAHZUNİ ŞERİF BÜSTÜ

Eser Sahibi: Martı Gül Kalkan

Eserin Öykülemesi: Aynı adlı parka dikilen, Halk Ozanı Âşık Mahzuni Şerif büstüdür.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Evka-2 Cemevi Önü, Çiğli-İzmir

ATATÜRK ANITI

Eser Sahipleri: Cumhuriyet Atatürk-Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ataşehir Mahallesi, 8001/3,

Çiğli Belediyesi Önü, Çiğli-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: 8925/1 Sokak, Evka-5, Çiğli-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Atatürk Mahallesi, 8809/12. Sokak,
Çiğli-İzmir

ATATÜRK SİLÜETİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Her cepheden görülebilmesi açısından, Türkiye'de bir ilktir. Figürlü, 78 direkten oluşmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atatürk Organize Sanayi Bölgesi kavşağı,
Çiğli-İzmir

BARIŞ ŞEHİTLERİ GENÇ FİDANLAR ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 2015 yılında Ankara'da meydana gelen patlamalarda ölen vatandaşlarımızın anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mustafa Kemal Mahallesi, 6753/8 Sokak,
Barış Şehitleri Genç Fidanlar Parkı, Çiğli-İzmir

BULUŞMA NOKTASI

Eser Sahibi: Antonis Myrodias

Eserin Öykülemesi: Yunanlı heykeltıraş tarafından, II. Uluslararası Karşıyaka Taş Heykel Sempozyumu'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Ahmet Taner Kışlalı Mahallesi,
6794/1. Sokak, Çiğli-İzmir

DEPREM ANITI

Eser Sahipleri: Ferit Furuncu-Martı Gül Kalkan

Eserin Öykülemesi: 30 Ekim 2020 tarihinde İzmir'de meydana gelen depremde ölenlerin anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ataşehir Mahallesi, Ekol Hastanesi Kavşağı,
Çiğli-İzmir

ENSARİ BULUT ANITI

Eser Sahibi: Gül Başak Ekinci

Eserin Öykülemesi: 2004-2010 yılları arasında görev yapan Eski Çiğli Belediye Başkanı Ensari Bulut'un anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Ahmet Taner Kışlalı Mahallesi, Ensari
Bulut Parkı, Çiğli-İzmir

FAKİR BAYKURT VE KÖY ENSTİTÜLERİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Cahit Koççoban

Eserin Öykülemesi: Vefatının 20. yıldönümünde, yazarı anmak için adının da verildiği parka yerleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Alçı ve beton

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Aydınlikevler Mahallesi, 6793

Sokak, Fakir Baykurt Parkı, Çiğli-İzmir

FETHİ SEKİN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Can Aktaş

Eserin Öykülemesi: 2017 yılında İzmir Adliyesi'nin önünde gerçekleşen terör saldırısı sonucu şehit düşen trafik polisi Fethi Sekin'in büstü, adını taşıyan parka dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ataşehir Mahallesi, 8019/8 Sokak,

Şehit Polis Memuru Fethi Sekin Parkı, Çiğli-İzmir

FLAMİNGO YUVASI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Beton kaide üzerine mermer figür.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Tuzla Mahallesi, İzmir Doğal Yaşam Parkı,
Çiğli-İzmir

FLAMİNGOLAR HEYKELİ

Eser Sahipleri: Zafer Dağdeviren-Ali Yaldır-Derya Ersoy

Eserin Öykülemesi: Kuş Cenneti'ni simgelemek amacıyla yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Tuzla Mahallesi, Ahmet Piriştina Caddesi,
Çiğli-İzmir

HAVA ŞEHİTLERİ ANITI

Eser Sahibi: Kömürcüoğlu Mermer ve Traverten

Eserin Öykülemesi: Çiğli 2. Ana Jet Üs Komutanlığı'ndan havalandıktan bir süre sonra düşen uçakta şehit olan Pilot Yüzbaşı Yunus Bal'la, Hava Üsteğmen Resul Ekrem Gökdoğan'ın anısına, düşen uçağın kuyruk numarasının işlendiği kısım ve kuyruk kanatlarını temsil eden anıttır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Mermer

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Ataşehir Mahallesi, 8211/8, Hava Şehitleri Parkı, Çiğli-İzmir

PİR SULTAN ABDAL BÜSTÜ

Eser Sahibi: Cahit Koççoban

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ahmet Taner Kışlalı Mahallesi, 6762 Sokak, Şehit Ahmet Ay Parkı, Çiğli-İzmir

SASALI ATATÜRK HEYKELİ

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Sasalı Merkez, 8. Sokak,
Cumhuriyet Parkı, Çiğli-İzmir

SMYRNA HEYKELİ

Eser Sahibi: Ferit Furuncu

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çağdaş Mahallesi, 8713 Sokak,
Cumhuriyet ve Demokrasi Parkı, Çiğli-İzmir

BUKALEMUN VE KİTAP HEYKELİ

Eser Sahibi: Yücel Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: Türk Heykeltıraş tarafından, III. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı Girişi, Çiğli-İzmir

FİL VE ASLAN HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Güney Afrika Cumhuriyeti İzmir Fahri Başkonsolosu Tamer Taşkın'ın hediyesidir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

FİL HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Güney Afrika Cumhuriyeti İzmir Fahri Başkonsolosu Tamer Taşkın'ın hediyesidir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Tuzla Mahallesi, İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

MAVİ GÖKYÜZÜ VE BEYAZ BULUTLAR

Eser Sahibi: Jiang Chu

Eserin Öykülemesi: Şehir ve Hemşehri temasıyla gerçekleştirilen V. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda Çinli Heykeltıraş tarafından yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

PAK BAHADIR HEYKELİ

Eser Sahibi: Hasan Cingiz

Eserin Öykülemesi: 1948 yılında Pakistan'dan İzmir'e getirilen ve o günden beri İzmir'in sevgilisi olan Pak Bahadır adlı filin ölümünün ardından, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı,

Çiğli-İzmir

R2-D2/VOL- I

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

SUAYGIRI HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Güney Afrika Cumhuriyeti İzmir Fahri Başkonsolosu Tamer Taşkın'ın hediyesidir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

VECİHİ HEYKELİ

Eser Sahipleri: Mustafa Lodos-Erdiñ Genç-Serhan Ünal

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan makine teknikerleri tarafından, motor gücünü harekete dönüştürmeye yarayan çarklarla zincirler bir araya getirilerek; vites dişlisi, vites manşonu, manşon göbeği, eksantrik ve avare dişlisi, amortisör, gergi ayağı, kepçe kovan tırnağı ve köşebent profil kullanılarak yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Hurda metal.

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

ASLAN, AYI VE DİĞERLERİ TOTEMİ

Eser Sahibi: Ozan Özcan

Eserin Öykülemesi: 4 m. yüksekliğinde ve 60 cm. çapında, Sasalı Doğal Yaşam Parkı için tasarlanmış hayvan figürlü totemlerdir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Ahşap [Kayın Ağacı]

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

AYI, SIRTLAN, KURT TOTEMİ

Eser Sahibi: Ozan Özcan

Eserin Öykülemesi: 4 m. yüksekliğinde ve 60 cm. çapında, Sasalı Doğal Yaşam Parkı için tasarlanmış hayvan figürlü totemdir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Ahşap [Kayın Ağacı]

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

SIRTLAN, AYI, KURT TOTEMİ

Eser Sahibi: Ozan Özcan

Eserin Öykülemesi: 4 m. yüksekliğinde ve 60 cm. çapında, Sasalı Doğal Yaşam Parkı için tasarlanmış hayvan figürlü totemdir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Ahşap [Kayın Ağacı]

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

SUAYGIRI, ZÜRAFA TOTEMİ

Eser Sahibi: Ozan Özcan

Eserin Öykülemesi: 4 m. yüksekliğinde ve 60 cm. çapında, Sasalı Doğal Yaşam Parkı için tasarlanmış hayvan figürlü totemdir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Ahşap [Kayın Ağacı]

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: İzmir Doğal Yaşam Parkı, Çiğli-İzmir

ÜÇ FIDAN TAM BAĞIMSIZLIK ANITI

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın 1972'de idam edilmesinin 43. yılı anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Plastik üzerine bronz efekt.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ataşehir Mahallesi, 8268 Sokak,

Üç Fidan Tam Bağımsızlık Parkı, Çiğli-İzmir

UĞUR MUMCU BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Uğur Mumcu Mahallesi, Uğur Mumcu Parkı içi, Çiğli-İzmir

GAZIEMİR

ADALET TANRIÇASI HEYKELİ

Eser Sahibi: Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: Kılıcıyla gücü, terazisiyle adaleti temsil etmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Sevgi Mahallesi, Adalet Parkı,

Gaziemir-İzmir

ANDROMEDA MOZAIK HEYKELİ

Eser Sahibi: Gülistan Genç

Eserin Öykülemesi: V. Uluslararası Taş Kongresi Mozaik Workshop Atölyesi'nde yapılmış olup; Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından, 25. Yıl İzmir Mermer Fuarı anısına İZFAŞ'a hediye edilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: İzmir Fuarçılık Hizmetleri Kültür ve Sanat İşleri Tic. A.Ş. [İZFAŞ], Zafer Mahallesi, 840 Sokak, Fuar Alanı, No: 2, Gaziemir-İzmir

ANLIK DEĞİŞİMLER

Eser Sahibi: Florin Strejag

Eserin Öykülemesi: 26 Nisan-26 Mayıs 2011 tarihleri arasında Gaziemir Belediyesi tarafından Türkan Saylan'ın anısına 1. Uluslararası Türkan Saylan Taş Heykel Sempozyumu düzenlenmiştir. Sempozyuma katılan heykeltıraşlardan Rumen Florin Strejag eserini şu şekilde ifade etmektedir: *“Bazen öyle şeyler oluyor ki aklımı kaçırdığım düşünürsün. Bu öfke ile de olabilir. Aşkla da anlık kayıp ve kazançlarla da... Bir anda sanki her şey değişir ve bu anlık değişim kırılmalara neden olur. Ben zihnimde yaşadığımız bu durumu taş üzerinde anlatmaya çalıştım. O nedenle duvar sanki açılmış patlak vermiş gibi... İçimizdeki o çıkış, bir devrin açılıp kapanması kadar kısa bir an sürse bile bizde büyük bir iz bırakır.”*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Sevgi Mahallesi, 662 Sokak,
Özcan Parkı, Gaziemir-İzmir

ATATÜRK ANITI VE RÖLYEF

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yeşil Mahallesi, Metin Henkoğlu
Caddesi, Abdullah Arda Meydanı,
Gaziemir-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ-I

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Gaziemir Belediyesi'ne özel olarak yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gazi Mahallesi, Önder Caddesi, No: 41,
Gaziemir-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ-II

Eser Sahibi: İlhami Acar

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Sevgi Mahallesi, 655 Sokak,
Nevvar Salih İşgören Devlet Hastanesi,
Gaziemir-İzmir

ATATÜRK VE ÇOCUKLAR HEYKELİ

Eser Sahipleri: Zafer Dağdeviren-

Ali Yıldırım-Derya Ersoy

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1999

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ege Serbest Bölgesi [ESBAŞ]

Çocuk Yuvası öntü, Gaziemir-İzmir

BÜLENT ECEVİT HEYKELİ

Eser Sahipleri: Doruk Güneş-Onur Kocaer

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zafer Mahallesi, 800 Sokak,

Dağ Parkı, Gaziemir-İzmir

BÜYÜK BARIŞ GÜVERCİNİ HEYKELİ

Eser Sahibi: İlhami Acar

Eserin Öykülemesi: Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “*Dünyanın, dünyadan kat be kat büyük bir barış güvercinine ihtiyacı olduğunu anlatmaya çalıştım.*”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Fatih Mahallesi, Atatürk Caddesi, Sarnıç, Gaziemir-İzmir

ÇOCUK ŞENLİĞİ HEYKEL GRUBU

Eser Sahipleri: Zafer Dağdeviren-Ali Yaldır-Derya Ersoy

Eserin Öykülemesi: Gaziemir Festival Alanı'nın yenilenmesi esnasında 'Çocuk Şenliği'ni betimlemek için yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gazikent Mahallesi, Gazi Atatürk Bulvarı Festival Alanı, Gaziemir-İzmir

DENİZ YAŞAMI

Eser Sahibi: Yoshia Yagi

Eserin Öykülemesi: Japon Heykeltıraş tarafından, Türkan Saylan Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Fatih Mahallesi, Çamlık Caddesi,
Sarıncık Piknik Alanı, Gaziemir-İzmir

DIONYSOS COŞKUSU

Eser Sahibi: Bahadır Çolak

Eserin Öykülemesi: Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “*Dionysos'un oluşturduğu alem doğanın bir parçası ya da kendisiydi. Onun coşkusu toplumda evrensel bir tanrı yarattı ve tarihte birçok kez önem kazandı. Birden çok epik hikâyeye rastlayacağımız Dionysos'un en bilindik yanı şenlikleridir. İnsanlar şenlik öncesi hazırlık yapar, onun gelmesini beklerler ve nihayetinde eğlenceler başlar.*”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Teleferik Mahallesi, 35330, Balçova-İzmir
[Şakayık Sokak, Sarıpınar Sokak, Öz Sağlık Sokak ve Ata Caddesi kesişiminde bulunan kavşakta yer almaktadır.]

GAZİ UMUR BEY HEYKELİ

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: "Sembol Heykellerle Gaziemir'i Güzelleştirme Projesi" kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gazi Mahallesi, Akçay Caddesi, 226-230, Gaziemir-İzmir

GEYİK HEYKELİ

Eser Sahibi: İlhami Acar

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Mahallesi, Atatürk Caddesi'yle Ege Caddesi Kesişimi, Sarnıç Kavşağı, Gaziemir-İzmir

GEZİ PARKI ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 2013 yılında İstanbul'da gerçekleşen ve tüm Türkiye'ye yayılan Gezi Parkı olaylarının anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Irmak Mahallesi, 703 Sokak, Gezi Parkı,
Gaziemir-İzmir

GEZİ PARKI ANIT TAŞLARI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 2013 yılında İstanbul'da gerçekleşen ve tüm Türkiye'ye yayılan Gezi Parkı olaylarının anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Irmak Mahallesi, 703 Sokak, Gezi Parkı,
Gaziemir-İzmir

GÖÇ ANITI

Eser Sahibi: Gürel Gürel

Eserin Öykülemesi: Türkiye'nin en büyük göç anıtıdır. 1989 yılında Bulgar Türklerinin Türkiye'ye yaptığı zorunlu göç ve yaşanan asimilasyonun anısına yapılmıştır. 57 metre uzunluğundadır. Üç bölümden oluşur: Türk ve Osmanlı tarihine adını yazdırmış devlet adamları ve komutanlara ait portreler, göçü anlatan motifler ve Anadolu insanından kesitler.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Kayrak Taşı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Sarnıç, Gaziemir-İzmir

İSİMSİZ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Taş, cüruf, alçı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Mahallesi, Park içi Yolu, Gaziemir-İzmir

KUŞ HEYKELİ

Eser Sahibi: Mert Taşkın Demir

Eserin Öykülemesi: Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “Genelde kent merkezlerinde kullanılan heykeller figüratiftir. Ne olduğu gayet iyi anlaşılır.

Çoğu da resmi heykellerdir, politiktir, anmaya, övmeye yöneliktir. Sivil heykeltçilik ve sivil heykeller dünyada giderek yaygınlaşıyor. Ben de Gaziemir için gören herkeste aynı izlenimi uyandıracak, ilk bakışta ne olduğu anlaşılacak bir heykel yapmak istedim. Oturmuş etrafı izleyen mermer bir kuş yaptım.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yeşil Mahallesi, 58/1 Sokak, Halil Tan Parkı, Gaziemir-İzmir

MELEKPER

Eser Sahibi: Özgür Turhan

Eserin Öykülemesi: Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “Tanrı ve insan arasında aracılık yaptığına ve nurdan olduğuna inanılan kanatlı manevi varlık.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gazikent Mahallesi, Atatürk Bulvarı, Gaziemir-İzmir

MOVİNG SCENERY

Eser Sahibi: Chu Jiang

Eserin Öykülemesi: 26 Nisan-26 Mayıs 2011 tarihleri arasında Gaziemir Belediyesi tarafından, Türkan Saylan'ın anısına gerçekleştirilen Uluslararası Türkan Saylan Taş Heykel Sempozyumunda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zafer Mahallesi, No: 86480, Gaziemir-İzmir

REHAVET

Eser Sahibi: Mert Taşkın Demir

Eserin Öykülemesi: 10 Temmuz-09 Ağustos 2017 tarihleri arasında Gaziemir Belediyesi tarafından Gaziemir Ulusal Heykel Sempozyumu düzenlenmiştir. Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: *“Abartının ön planda tutulduğu ve mümkün olduğunca yalınlaştırılmış bükey formlar çalışmada bütünü oluşturmaktadır.”*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gazi Mahallesi, Kemal Reis Caddesi, Gaziemir-İzmir

ŞEHRE PAN GELDİ

Eser Sahibi: Kadriye İnal

Eserin Öykülemesi: 10 Temmuz-9 Ağustos 2017 tarihleri arasında Gaziemir Belediyesi tarafından Gaziemir Ulusal Heykel Sempozyumu düzenlenmiştir. Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “*Mitolojik bir karakter olan Pan, şenlik ve eğlencenin temsili olarak geçmişten bugüne kadar birçok heykelle konu olmuştur. Çift karakterli Pan, eğlencenin yanında paniğin de temsilidir. Aynı zamanda bu ikilemi daha da vurgulama adına çift cinsiyetlidir. Gaziemir için bu heykeldeki Pan karakterinin bendeki tezahürü birlikte yaşama ve yaşarken eğlenebilmeyi becerebilen bir topluluğa olan özlemdir. Ayrılıkların, farklılıkların aynı bedendeki kabulü, beraberinde barış ve mutluluk getirir.*”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Mahallesi, 344. Sokak, Gaziemir-İzmir

SOYUT KOMPOZİSYON

Eser Sahibi: Roberto Manzano Hernandez

Eserin Öykülemesi: İspanyol Heykeltıraş tarafından, Türkan Saylan Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Mahallesi, Kahramanlar Caddesi'yle Süleyman Sert Sokak kesişimi, Gaziemir-İzmir

SU GİBİ

Eser Sahibi: Nihat Sezer Sabahat

Eserin Öykülemesi: 26 Nisan-26 Mayıs 2011 tarihleri arasında Gaziemir Belediyesi tarafından Türkan Saylan'ın anısına Uluslararası Türkan Saylan Taş Heykel Sempozyumu düzenlenmiştir. Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir:

“Eserlerimin bir kısmında Med-Cezir kavramını ele alarak suyla insanın içsel duygularının dışa yansımaları ile ilgilendim. Duygularımızın bazen çok yükselip alçaldığı oluyor ve ben suların yükselmesi insanın gündelik yaşantısına benzetiyorum. Heykelimde de dalga formları var ve suyun akışkanlığı ile insanın kendi içinde yaşadığı duygu dönüşümlerini ele almaktayım. Gündelik hayatta gözle görülebilir bu değişimi heykelin merkezine yerleştirilen göz bebeği imgesi ile çevreden geçen insanlarla empati kurmayı hedefleyerek göz imgesini heykelin yaşam alanına hakimiyeti açısından önemli görmekteyim. Zira heykeller gündelik yaşantımızın sessiz tanıklarındır.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atıfbey Mahallesi, 5. Sokak, Mehmet Peker Sevgi Yolu, Gaziemir-İzmir

TURNA HEYKELİ

Eser Sahibi: İlhami Acar

Eserin Öykülemesi: Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: *“Bereketli topraklarımızı, yani bolluk ve bereketi anlatır.”*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gazikent Mahallesi, Abdülhamit Yavuz Caddesi, Gaziemir-İzmir

ÜÇ FİDAN ANITI

Eser Sahibi: Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: Gaziemir Belediyesi tarafından, Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idam edilmelerinin 46. yılı anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Evka-7 yoluyla 38. Sokak kesişimi,
Üç Fidan Parkı, Gaziemir-İzmir

UNICORN

Eser Sahibi: Hakan Şengönül

Eserin Öykülemesi: 10 Temmuz-09 Ağustos 2017 tarihleri arasında Gaziemir Belediyesi tarafından Gaziemir Ulusal Heykel Sempozyumu düzenlenmiştir. Sempozyuma katılan heykeltıraşlardan sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: *“Mitolojide unicorn tek boynuzlu, saf ve masum at demektir. Sanatın toplum üzerindeki etkisinden yararlanarak saflık ve masumiyet anlatılmaya çalışılmıştır. Saflık ve masumiyet olduğu sürece; sevgi, saygı, kardeşlik ve barışın artacağına inanıyorum. Saf ve masum kalınması umuduyla...”*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Sarnıç, Gaziemir-İzmir

YALIÇAPKINI HEYKELİ

Eser Sahibi: Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: Gaziemir Belediyesi tarafından 10 Temmuz-09 Ağustos 2017 tarihleri arasında Gaziemir Ulusal Heykel Sempozyumu düzenlenmiştir. Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “Yalıçapkını sırtı mavimsi yeşil, karnı pas renginde, 17 cm uzunlukta bir kuş türüdür. Kısa tombul vücudunun yanında kafası iri, gagası düz ve uzundur. Balık ve böcek avlar. İzmir yalıçapkınının ünlü olmasının nedeni ise diğer familyasından ayrılan özellikleridir. İzmir yalıçapkınının uçuşu hızlı ve direkttir. Kısa yuvarlaklaşmış kanatları vardır. Büyük gaga ve bacaklar parlak kırmızıdır. Uçuşta, büyük beyaz yamalar, mavi ve siyah kanatlarda görülür. İzmir kadar özgür, İzmir kadar sevecendir.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dokuz Eylül Mahallesi, 73. Sokak, Akçay Caddesi, Gaziemir-İzmir

YOLLAR

Eser Sahibi: Canan Sönmezdağ

Eserin Öykülemesi: 26 Nisan-26 Mayıs 2011 tarihleri arasında Gaziemir Belediyesi tarafından Türkan Saylan'ın anısına Uluslararası Türkan Saylan Taş Heykel Sempozyumu düzenlenmiştir. Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “Heykellerimde genelde yol konseptini işliyorum. Mermere, yol formunda, dönüşlü, kıvrımlı bir şekil veriyorum. Kısaca hayatın yollarını anlatıyorum. Kimi uzun, kimi kısa, kimi düz, kimi engelli yollar... Tek parça halindeki bu heykel, yolu Gaziemir'den geçen herkes için...”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Fatih Mahallesi, Çamlık Caddesi, Sarnıç Piknik Alanı, Gaziemir-İzmir

YORGUN AT HEYKELİ

Eser Sahibi: Fikri Mutlu

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Kuru ağaç dalları.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Gazikent Mahallesi, Gazi Atatürk Bulvarı,
Abdülhamit Yavuz Caddesi, Gaziemir-İzmir

ZEYBEK OYNAYAN EFE HEYKELİ

Eser Sahibi: İlhami Acar

Eserin Öykülemesi: Sanatçı, eserini şu şekilde ifade etmektedir: “Kimsenin tanımadığı Efe, hiçbir yerini bilmediği bir şehre gelir ve sıfırdan bir hayata başlar.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akçay Caddesi, Esbaş Kavşağı,
Gaziemir-İzmir

GÜZELBAHÇE

AHMET TANER KIŞLALI BÜSTÜ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çelebi Mahallesi, İstikbal Caddesi,
Ahmet Taner Kışlalı Meydanı, Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Maltepe Mahallesi, Tabaoğlu Parkı,
Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ-I

Eser Sahibi: Erbil Yalçın

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2000

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çamlı Mahallesi, Aydın Sokak,
Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ-II

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yaka Mahallesi, 642 Sokak, Yaka Mahallesi
Muhtarlığı, Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mustafa Kemal Paşa Mahallesi,
2296 Sokak 2-6, Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atatürk Mahallesi, Kazım Dirik Caddesi,
Güzelbahçe Belediyesi bahçesi, Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-III

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: Yıpranmış durumda.

Adres: Yelki Mahallesi, Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi, Şehit Binbaşı Arslan Kulaksız Parkı, Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK VE DEVRİMLERİ RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Atatürk'ün devrimlerini betimlemek amacıyla yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Maltepe Mahallesi, 94 Sokak, Tabaoğlu Parkı, Güzelbahçe-İzmir

ATATÜRK'ÜN YAŞAMINDAN KESİTLER RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: Atatürk'ün hayatından kesitler içeren rölyef grubudur.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Maltepe Mahallesi, 94 Sokak,

Tabaoğlu Parkı, Güzelbahçe-İzmir

BERKİN ELVAN HEYKELİ

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: Yaka Mahallesi, 618 Sokak,

Berkin Elvan Parkı, Güzelbahçe-İzmir

BÜLENT-RAHŞAN ECEVİT HEYKELİ VE KIBRIS RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kahramandere Mahallesi,
687 Sokak, Güzelbahçe-İzmir

GÜNEŞ

Eser Sahibi: Benham Akharbin Moghanlou

Eserin Öykülemesi: VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Maltepe Mahallesi, 30 Sokak,
Güzelbahçe-İzmir

GÜZELBAHÇE'NİN SİMGELERİ RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Güzelbahçe'nin simgeleri olan balıkçılar, üzüm ve zeytinler yansıtılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Maltepe Mahallesi, 94 Sokak,
Tabaçoğlu Parkı, Güzelbahçe-İzmir

GÜZELBAHÇE KİLİZMAN ŞEHİTLİK ANITI

Eser Sahibi: İstihkâm Okul ve Eğitim Merkez Komutanlığı tarafından yaptırılmıştır.

Eserin Öykülemesi: İzmir Müstahkem Mevki Piyade Tugay Komutanı ve Çanakkale Kahramanı Kurmay Yarbay Mehmet Nihat Bey ve Kurmay Başkanı Binbaşı Çobanoğlu Zeki Bey'in anısına dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1973

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi,
Güzelbahçe-İzmir

İZMİR'İN SİMGELERİ RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: İzmir'in simgesi olan yapılar, eserler ve tarihi yerler yansıtılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Maltepe Mahallesi, 94 Sokak,
Tabaoğlu Parkı, Güzelbahçe-İzmir

JANDARMA BİNBAŞI ARSLAN KULAKSIZ ŞEHİTLİĞİ ANITI

Eser Sahibi: Güzelbahçe Belediyesi

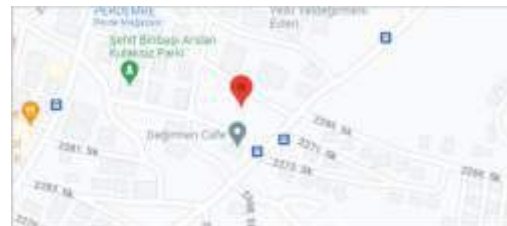
Eserin Öykülemesi: Muş'un Malazgirt İlçesi'nde, 27 Temmuz 2015 tarihinde İlçe Jandarma Komutanı olan Binbaşı Arslan Kulaksız, eşi Sibel Funda Kulaksız'la birlikte otomobiline bindiği sırada teröristlerin saldırısına uğradı. Saldırıda kalbine isabet eden kurşunla Binbaşı Kulaksız şehit olurken; eşi, kolundan giren ve göğsüne saplanan kurşunla yaralandı.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yelki Mahallesi, Mareşal Fevzi Çakmak
Caddesi, Şehit Binbaşı Arslan Kulaksız Parkı,
Güzelbahçe-İzmir

MARTİ RÖLYEFİ

Eser Sahipleri: C. Kesik-Nihal Şenyüz

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Seramik

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atatürk Mahallesi, Kazım Dirik

Caddesi, Güzelbahçe Açık hava

Tiyatrosu avlusu, Güzelbahçe-İzmir

NECDET TOKATLIOĞLU HEYKELİ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yelki Mahallesi, İnönü Caddesi, 35-31,

Güzelbahçe-İzmir

GÜZELBAHÇE

ŞEHİT HAVA PİLOT YÜZBAŞI HASAN ÖZTÜRK VE ŞEHİT HAVA PİLOT TEĞMEN EROL ER ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 14.07.2011 tarihinde T-37 uçağının Güzelbahçe açıklarında denize düşmesi sonucu şehit olan Hv. Plt. Yzb. Hasan Öztürk ve Hv. Plt. Tğm. Erol Er anısına yapılmıştır. Anıt, şehit pilotların rütbelerini simgeleyen ve birinde üç diğeri tek yıldız bulunan iki mermer bloktan oluşmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Siteler Mahallesi, 225 Sokak, No: 14,
Güzelbahçe-İzmir

ŞEHİTLİK ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: İzmir'in kurtuluşu sırasında, Güzelbahçe Kahramandere Mevki'nde şehit düşen Mehmetçikler anısına İzmir Valisi Kazım Dirik Paşa tarafından yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1926-1935

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çelebi Mahallesi, 655 Sokak, No: 4,
Güzelbahçe-İzmir

ÜÇ FİDAN ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2022

Malzemesi: Ahşap

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çelebi Mahallesi, Şehit Kemal Caddesi, Üç Fidan Anıt Parkı, Güzelbahçe-İzmir

UĞUR MUMCU BÜSTÜ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yelki Mahallesi, 2245 Sokak 1, Güzelbahçe-İzmir

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ RÖLYEFİ-I

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Ulusal Kurtuluş Mücadelesi
görselleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: Rölyefi iyi durumda ancak tabelası
okunmayacak durumdadır.

Adres: Maltepe Mahallesi, 94 Sokak, Tabaoğlu Parkı,
Güzelbahçe-İzmir

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ RÖLYEFİ-II

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Ulusal Kurtuluş Mücadelesi
görselleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: Rölyefi iyi durumda ancak tabelası
okunmayacak durumdadır.

Adres: Maltepe Mahallesi, 94 Sokak, Tabaoğlu Parkı,
Güzelbahçe-İzmir

KADIN HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Cahit Koççoban

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Alçı-mermerit

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yelki Mahallesi, 2169 Sokak 3/A,
Güzelbahçe-İzmir

KADIN HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Cahit Koççoban

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Alçı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yelki Mahallesi, İnönü Caddesi ve
2169 Sokak kesişimi, Güzelbahçe-İzmir

KÖPEK HEYKELİ

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çelebi Mahallesi, Şehit Kemal Caddesi,

Zeytin Parkı, Güzelbahçe-İzmir

TOP OYNAYAN ÇOCUK HEYKELİ

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

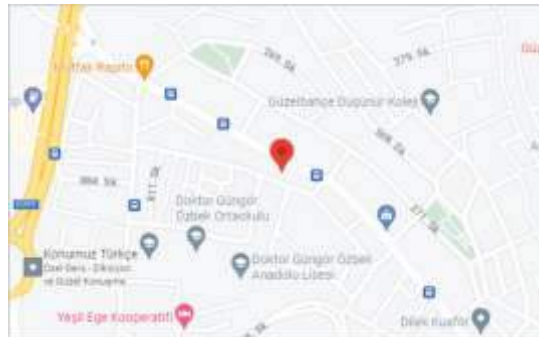
Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Çelebi Mahallesi, Şehit Kemal Caddesi,

Zeytin Parkı, Güzelbahçe-İzmir

ZEYTİN TOPLAYAN ADAM HEYKELİ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

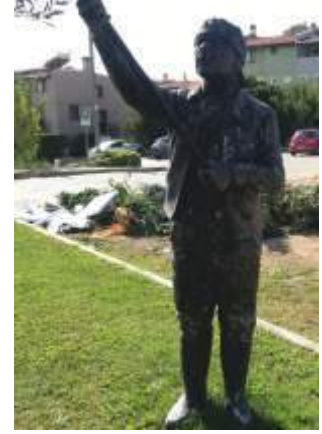
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Çelebi Mahallesi, Şehit Kemal Caddesi,
Zeytin Parkı, Güzelbahçe-İzmir

ZEYTİN TOPLAYAN KADIN HEYKELER

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarımları gerekmektedir.

Adres: Çelebi Mahallesi, Şehit Kemal Caddesi,
Zeytin Parkı, Güzelbahçe-İzmir

KARABAĞLAR

ABİDİN DİNO BÜSTÜ

Eser Sahibi: Hüseyin Yüksel

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Selvili Mahallesi, 4019 Sokak,
Abidin Dino Parkı, Karabağlar-İzmir

ADNAN SÜVARİ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Esenyalı Mahallesi, 108/32 Sokak,
Karabağlar-İzmir

AHMET PİRİŞTİNA ANITI

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Eski İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ahmet Pirıştina'nın anısını yaşatmak amacıyla Konak Belediyesi'nin başlattığı, "Bir el de sen ver Anıt Heykel Projesi" kapsamında Esendere semtinde düzenlenen törenle açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adnan Süvari Mahallesi, Ahmet Pirıştina Doğal Sit Parkı, Karabağlar-İzmir

AT HEYKELLERİ

Eser Sahibi: Bayram Candan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1994

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Gazeteci Hasan Tahsin Caddesi, Uğur Mumcu Parkı, Karabağlar-İzmir

ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2009

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Cennetoğlu Mahallesi, Yeşillik Caddesi,
No: 232, Karabağlar Belediyesi önü,
Karabağlar-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Melek Güngör Tuğlu

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Esenyalı Mahallesi, 52/72 Sokak 5-1,
Karabağlar-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Gazeteci Hasan

Tahsin Caddesi, Uğur Mumcu Parkı,

Karabağlar-İzmir

ATATÜRK VE ÇOCUK/ATATÜRK VE MANEVİ KIZI ÜLKÜ HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor

Eserin Öykülemesi: Heykel, İzmir Hâkimiyet-i Milliye İlköğretim Okulu için 1966 yılında heykeltıraş Hüseyin Can tarafından yapılan "Atatürk ve Manevi Kızı Ülkü" heykelinin replikasıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Devrim Mahallesi, 3771/3 Sokak, No: 10,

Karabağlar-İzmir

AZERBAYCAN KARABAĞ HOCALI ANITI

Eser Sahibi: Oğuz Kutluay

Eserin Öykülemesi: Yüksek kabartma tekniğiyle yapılmıştır. Kadın ve çocuk kompozisyonundan oluşan anıtta, "26 Şubat 1992 yılında Azerbaycan Karabağ Bölgesindeki Hocalı şehrinde gerçekleştirilen katliamda hayatını kaybeden şehitlerimizin önünde saygıyla eğiliyoruz. Unutmadık. Unutturmayacağız." yazısı bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Granit

Durumu: İyi durumda.

Adres: Salih Omurtak Mahallesi, 9600 Sokak, Salih Omurtak Mahallesi Muhtarlığı, Karabağlar-İzmir

BİRLİK

Eser Sahibi: Glebos Tkachanko

Eserin Öykülemesi: IV. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Paslanmaz çelik

Durumu: İyi durumda.

Adres: Selvili Mahallesi, Dostluk Bulvarı, No: 2, Selvili Yeraltı Otoparkı üstü, Karabağlar-İzmir

FAHRETTİN ALTAY BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ferit Özşen

Eserin Öykülemesi: Fahrettin Altay, Türk Kurtuluş Savaşı kahramanlarından asker ve siyasetçidir. Dumlupınar Meydan Muharebesi sonrası Yunan Ordusu'nun geri çekilmesini sağlayarak, İzmir'e giren ilk Türk süvarilerinin komutanıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1978

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Fahrettin Altay Mahallesi, Fahrettin Altay Meydanı, No: 1163, Karabağlar-İzmir

FLAMİNGO HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: İzmir Kuş Cenneti'ni temsilen yapılmıştır. Kuş Cenneti parkında bulunan flamingo heykellerinin replikasıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: Yıpranmış durumda.

Adres: Esenlik Mahallesi, Gazeteci Hasan Tahsin Caddesi 35, Karabağlar-İzmir

İSİMSİZ-I

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adnan Süvari Mahallesi, Polat Caddesi, Ahmet Piriştina Doğal Sit Parkı, Karabağlar-İzmir

İSİMSİZ-II

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adnan Süvari Mahallesi, Polat Caddesi, Ahmet Piriştina Doğal Sit Parkı, Karabağlar-İzmir

İSİMSİZ-III

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adnan Süvari Mahallesi, Polat Caddesi, Ahmet Piriştina

Doğal Sit Parkı, Karabağlar-İzmir

İSMAİL HAKKI TONGUÇ VE KÖY ENSTİTÜLERİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Cahit Koççoban

Eserin Öykülemesi: Köy Enstitüleri'nin 66. kuruluş yıldönümü dolayısıyla yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Alçı-mermerit

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Sevgi Mahallesi, 4577/2 Sokak, No: 18, İsmail Hakkı

Tonguç Parkı, Karabağlar-İzmir

KARABAĞLAR

KADIN HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Beton-alçı-mermerit

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: General Asım Gündüz Mahallesi, Halide Edip Adivar Caddesi, No: 190, Karabağlar-İzmir

KADIN HAKLARI HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Polyester

Durumu: Boyası yıpranmış durumda.

Adres: Tahsin Yazıcı Mahallesi, 9306 Sokak, No: 5, Kadın Hakları Parkı, Karabağlar-İzmir

KAP TAŞIYAN KADIN HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Alçı

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Uzundere Mahallesi,

Uzundere Rekreasyon Alanı, Karabağlar-İzmir

KARA FATMA HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yaldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Kurtuluş Savaşı kahramanlarından Kara Fatma veya soyadı kanunundan sonraki adıyla, Fatma Seher Erden'in anısına yapılmıştır.

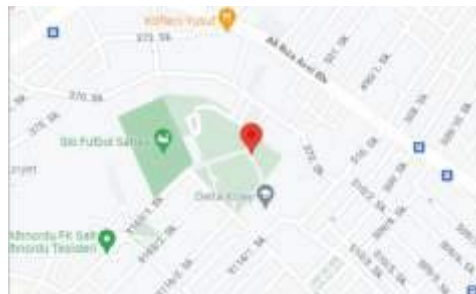
Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Uzundere Mahallesi,

Uzundere Rekreasyon Alanı,
Karabağlar-İzmir

KÖY YAŞAMI HEYKEL GRUBU

Eser Sahibi: Bilinmiyor

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: Yıpranmış durumda.

Adres: Uzundere Mahallesi, Uzundere

Rekreasyon Alanı, Karabağlar-İzmir

MADIMAK VE PİR SULTAN ABDAL ANITI

Eser Sahibi: Aydın Aşkan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yurdoğlu Mahallesi, Uzundere

Rekreasyon Alanı, Karabağlar-İzmir

MAVİ AT HEYKELİ/YÜKSEK KABARTMASI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Karabağlar Belediyesi'nin, Engelliler Haftası nedeniyle düzenlediği etkinlikte, şizofreni, hastalığı konusu ele alındı. İzmir Şizofreni Derneği'nin işbirliğiyle düzenlenen etkinlikte, şizofreninin simgesi olan 'Mavi At' heykelinin açılışı yapıldı.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Fahrettin Altay Mahallesi,
65/13 Sokak, Karabağlar-İzmir

MEHMET ÂKİF ERSOY BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Tahsin Yazıcı Mahallesi, İhsan Ayanak
Bulvarı, Mehmet Âkif Ersoy Parkı,
Karabağlar-İzmir

MEHMETÇİK ANITI

Eser Sahipleri: Bülent Bayrak-Fulden Bak
Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Ege Ordu Komutanlığı'nın işbirliğiyle, Üçkuyular Oyak Sitesi üzerindeki alanda oluşturulan Gençlik Parkı ve Mehmetçik Anıtı, 18 Mayıs 2002 Cumartesi günü açılmıştır. Dev Anıt, 23 m. yüksekliğiyle İzmir'in pek çok yerinden görülebilmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Polyester-inşaat yapı

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Mehmetçik Anıtı, Fahrettin Altay Mahallesi, Karabağlar-İzmir

NASREDDİN HOCA HEYKELİ

Eser Sahibi: Ragıp Çiçen

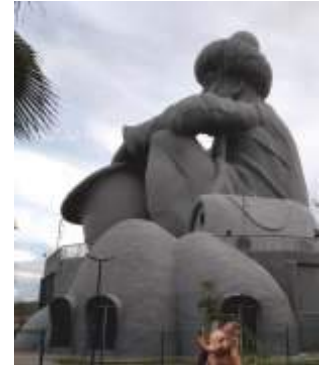
Eserin Öykülemesi: Göle maya çalarken betimlenen Nasreddin Hoca'nın bu heykeli, Türkiye'nin en yüksek ikinci heykeldir. Heykelin içinde çocuklara yönelik bir merkez bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: İnşaat yapı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Uzundere Mahallesi, Uzundere Rekreasyon Alanı, Karabağlar-İzmir

NAZIM HİKMET ANITI

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Ünlü Türk şairi Nazım Hikmet Ran'ın anıtı ve önemli eserlerinden bazıları granit taşta yazılıp, adını taşıyan parka dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester heykel-granit kaideler

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yurdoğlu Mahallesi, 3545/3,

Nazım Hikmet Parkı, Karabağlar-İzmir

NEŞET ERTAŞ BÜSTÜ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Hayatının son yıllarını Karabağlar'da geçiren sanatçının anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Vatan Mahallesi, Faruk Akar Karasu

Caddesi ve 9077 Sokak kesişimi, Karabağlar-İzmir

NEŞET ERTAŞ HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren
Eserin Öykülemesi: Karabağlar Belediyesi, Halk Ozanı Neşet Ertaş'ı, yaşamının son yıllarını geçirdiği Karabağlar'da ölümsüzleştirdi. Bozkırın Tezenesi Ertaş'ın anısına yaptırılan heykel, Neşet Ertaş'ın adının verildiği parka konuldu.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ali Fuat Cebesoy Mahallesi, Neşet Ertaş Parkı, Halil İbrahim Tek park içi yolu, Karabağlar-İzmir

ÖZGÜR ÇOCUKLAR HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren
Eserin Öykülemesi: Bölgenin önemli nirengi noktalarından biri olan Eski İzmir Kavşağı'nda yapılan düzenleme ve yeşillendirme çalışmalarının ardından, 'Özgür Çocuk' heykelleri dikildi. Karafatma Dağı'ndan alınan taşın üzerine dikilen heykel grubu, polyester üzerine bronz renklendirmeye yapılan çocukların kayaların üzerinde oyun oynamasını temsil ediyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yıkık Cami Meydanı, Eski İzmir Caddesi, Karabağlar-İzmir

ŞEHİTLER PARKI ANITI

Eser Sahibi: Oğuz Kutluay

Eserin Öykülemesi: Karabağlar Belediyesi'nin vatanın birliği, ülkenin bölünmez bütünlüğü için hayatlarını feda eden Karabağlar'ın kahraman şehitleri için 10 bin metrekare alana yaptırdığı Şehitler Parkı ve Anıtı'nda, Karabağlar'da ikamet edip vatan savunmasında şehit olan kahraman şehitlerin isimlerinin yanı sıra Cumhuriyet'in kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü sembolize eden rölyef heykelle Şehitlik Anıtı'nın bulunduğu 200 metrekarelik tören alanı bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester-inşaat yapı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Ali Fuat Cebesoy Mahallesi, 9520 Sokak, Şehitler Parkı, Karabağlar-İzmir

SOYUT KOMPOZİSYON

Eser Sahibi: Hanife Yüksel Neris

Eserin Öykülemesi: Konak Belediyesi I. Heykel Günleri kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Adnan Süvari Mahallesi, 108/32 Sokak,
No: 35, Ahmet Piriştina Doğal Sit Parkı,
Karabağlar-İzmir

TARIK GENÇAY-SEYFİ TALAY-ÖZCAN ALTUĞ RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Nurdan Yurtbay

Eserin Öykülemesi: İzmirspor'un efsane futbolcuları Tarık Gençay, Seyfi Talay ve Özcan Altuğ'un rölyefleridir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester-mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, 490 Sokak 2-2, İzmirspor Gençlik Merkezi, Karabağlar-İzmir

UĞUR MUMCU HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Gazeteci Hasan Tahsin Caddesi, Uğur Mumcu Parkı, Karabağlar-İzmir

KARABAĞLAR

UYGARLIK VE DOĞANIN ARASINDA

Eser Sahibi: Valentina Dusavitskaya

Eserin Öykülemesi: III. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Selvili Mahallesi, 4015/3 Sokak 1,
Selvili Yeraltı Otoparkı üstü, Karabağlar-İzmir

YALÇIN BENLİCAN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Hüseyin Yüksel

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Esenyalı Mahallesi, 52/72 Sokak 5-1,
Şair Yalçın Benlican Parkı, Karabağlar-İzmir

KARŞIYAKA

AHMED ADNAN SAYGUN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Yaşar Sami Gökğöz

Eserin Öykülemesi: En önemli eseri, Yunus Emre Oratoryosu'dur. İlk Devlet Sanatçısı unvanını alan ve Türk opera eserini besteleyen sanatçıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Ahmed Adnan Saygun Parkı, Karşıyaka-İzmir

AHMET PİRİŞTİNA HEYKELİ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1999-2004 yılları arasında İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı yapan Ahmet Piriştina'nın anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Şemikler Mahallesi, 6223 Sokak, Ahmet Piriştina Kültür Merkezi önü, Karşıyaka-İzmir

AHMET TANER KIŞLALI BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: 1999 yılında uğradığı bombalı saldırı sonucu ölümünün anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Ahmet Taner Kışlalı Rekreasyon Alanı, Karşıyaka-İzmir

AKLIN KAPISI

Eser Sahibi: Evren Erol

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Tersane Mahallesi, Yalı Bulvarı, Sadrettin İşçimenler Parkı, Karşıyaka-İzmir

AKŞAMÜSTÜ ÇAYI

Eser Sahibi: Wu Ming Sheng

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen II. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir

Adres: Yalı Mahallesi, 6403/2 Sokak, Kardelen Parkı, Karşıyaka-İzmir

AMAZON KADINLARI

Eser Sahipleri: Zafer Dağdeviren-Derya Ersoy-Ali Yaldir

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından kadınların özgürlüğünü temsil etmek amacıyla yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Cemal Gürsel Caddesi, Karşıyaka Çarşı girişi, Karşıyaka-İzmir

AMAZONLAR

Eser Sahibi: Luka Radojevic

Eserin Öykülemesi: Karadağlı Heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, Halk Park, Karşıyaka-İzmir

ANAHTAR-I

Eser Sahibi: Canan Sönmezdağ Zöngür

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen II. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Şehit Bersan Doğanekin Parkı, Karşıyaka-İzmir

ANAHTAR-II

Eser Sahibi: Canan Sönmezdağ Zöngür

Eserin Öykülemesi: Sanatçı tarafından Karşıyaka Belediyesi'ne hediye edilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bilge Çınarlar Sağlıklı Yaş Alma Merkezi,
Mavişehir, Karşıyaka-İzmir

ANNE VE ÇOCUK HEYKELİ

Eser Sahibi: Pınar Öktem Doğan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Goncalar Mahallesi, Girne Bulvarı,
8 Mart Parkı, Karşıyaka-İzmir

AT HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mavişehir Mahallesi, Aziz Nesin Bulvarı,
Cordelion Taypark önü, Karşıyaka-İzmir

ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

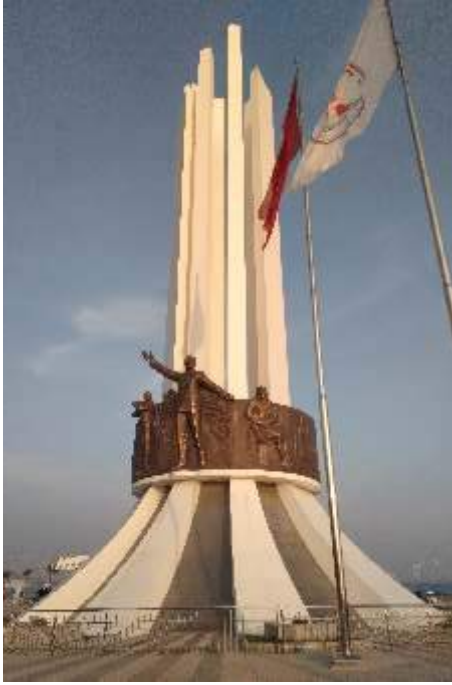
Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahriye Üçok Mahallesi, Doç. Dr. Bahriye
Üçok Bulvarı, No: 5, Karşıyaka Hükümet Konağı
Binası önü, Karşıyaka-İzmir

ATATÜRK, ANNESİ VE KADIN HAKLARI ANITI

Eser Sahipleri: Mimar Erkal Güngören-Heykeltıraş Tamer Başoğlu

Eserin Öykülemesi: 1971 yılında düzenlenen bir yarışmada birinciliği kazanan anıt, Karşıyaka halkının dayanışmasıyla 1973'te açılmıştır. 2018 yılında ilkinden daha yüksek olarak ve yenilerek yeniden inşa edilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1973/2018

Malzemesi: Beton, bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Cemal Gürsel Caddesi, Anayasa Meydanı, Karşıyaka Sahil, Karşıyaka-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediye Başkanlığı'na yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1996

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Demokrasi Meydanı, Karşıyaka-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Cumhur Ata Türk

Eserin Öykülemesi: 24. Uluslararası Karşıyaka Çocuk Şenliği'nde düzenlenen törenle açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahriye Üçok Mahallesi, Atatürk Bulvarı, 49-45 Sokak, Karşıyaka-İzmir

ATTILA İLHAN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bihrat Mavitan

Eserin Öykülemesi: 2005 yılında ölen şairin anısını İzmir'de yaşatmak adına, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Cemal Gürsel Caddesi, Park içi yolu, Karşıyaka Sahili, Karşıyaka-İzmir

AVUKAT CENGİZ İLHAN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1927 doğumludur. 1969-1972 yıllarında Türkiye Barolar Birliği Kurucu Başkan Yardımcılığı, 1974-1978 yıllarındaysa İzmir Barosu Başkanlığı yapmıştır. Öykü ve mesleki kitaplar yazarlığının yanı sıra ulusal gazetelerde yazdığı makaleleriyle de tanınmaktadır. 2011 yılında ölmüştür.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İmbatlı Mahallesi, 6076 Sokak, Avukat Cengiz İlhan Hukuk ve Demokrasi Parkı, Karşıyaka-İzmir

AVUKAT ÖZER KIRCA BÜSTÜ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1945 doğumludur. Karşıyaka Spor Kulübü Başkanlığı ve Onur Kurulu Başkanlığı yapmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Mavişehir Mahallesi, Özer Kırca Parkı, Karşıyaka-İzmir

AY IŞIĞI MİTİ

Eser Sahibi: Sodong Choe

Eserin Öykülemesi: Koreli Heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, Halk Park,
Karşıyaka-İzmir

BALIKÇI VE KEDİLER HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Heykel, Prof. Dr. Tankut Öktem'in kızı Pınar Öktem tarafından, 2011 yılında parka kazandırılmıştır. İki kedi heykeliyse, 2016 yılında eklenmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011/2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesi,
Balıkçı Parkı, Karşıyaka-İzmir

BAŞPEHLİVAN KARA ALİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1965-1974 yılları arasında Kırkpınar Başpehlivanı Ali Çelik'in anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Örnekköy Mahallesi, 7401 Sokak,
Başpehlivan Karaali Caddesi, Karşıyaka-İzmir

BAŞPARMAK

Eser Sahibi: Kadriye İnal

Eserin Öykülemesi: 2010 yılında gerçekleştirilen, 'aydınlanma' temalı Karşıyaka 1. Taş Heykel Sempozyumu'nda ortaya çıkan eserlerdendir. Heykelin manifestosu: "İnsanoğlu kurduğu çağdaş dünyayı başparmağına borçludur." şeklindedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Caher Dudayev Bulvarı,
Spor Kondisyon Parkı, Karşıyaka-İzmir

BEKİR COŞKUN VE PAKO HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: 2020 yılında ölen yazar Bekir Coşkun'un anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, 6527 Sokak,
Bekir Coşkun ve Pako Parkı, Karşıyaka-İzmir

BESTEKÂR SADI HOŞSES BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: 1910-1994 yılları arasında yaşamış, Türk Sanat Müziği bestecisi olan sanatçının anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1994

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Bestekâr Sadi Hoşses
Sokak, No: 1, Sadi Hoşses Parkı, Karşıyaka-İzmir

BOMBACI ALİ ÇAVUŞ HEYKELİ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: 1875-1978 yılları arasında yaşamış, Karşıyaka ve Menemen'in işgalden kurtulmasında rol oynayan milis kumandanının, adını yaşatmak için yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1995

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Alaybey Mahallesi, Hidayet Erzeybek Sokak, Alaybey İZBAN durağı önü, Karşıyaka-İzmir

BULUŞMA NOKTASI

Eser Sahibi: Antonis Myrodias

Eserin Öykülemesi: Yunanlı Heykeltıraş Antonis Myrodias tarafından, II. Uluslararası Karşıyaka Taş Heykel Sempozyumu'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Şehit Hava Pilot Üsteğmen Türker Aydın Parkı, Karşıyaka-İzmir

ÇALGICILAR

Eser Sahibi: Direnç Atalay

Eserin Öykülemesi: Türk heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, 6523. Sokak, Halk Park, Karşıyaka-İzmir

ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından, Çanakkale Zaferi'nin 100. yılı anısına yaptırılmıştır. 5,5 metre olup aslının 1/8'i ölçüsündedir. Eserin dört ayağının dış yüzeylerinde, Çanakkale Zaferi'nin betimlendiği ve aslının kopyası olan sekiz adet rölyef yer almaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Beton, taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mavişehir Meydan Parkı, Karşıyaka-İzmir

CEVAT GÖK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: 1928-2019 yılları arasında yaşamış, “Baba Cevat” lakaplı, Karşıyakalı futbolcu Cevat Gök anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Alaybey Mahallesi, Metin Altıok Sokak, No: 3, Tahir Bor Parkı, Karşıyaka-İzmir

ÇİZGİLERİN HATIRASI

Eser Sahibi: Renate Verbrugge

Eserin Öykülemesi: Avustralyalı heykeltıraş tarafından, Karşıyaka Belediyesi II. Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahriye Üçok Mahallesi, Girne Kültür Parkı, Karşıyaka-İzmir

DAĞIT SAÇLARI

Eser Sahibi: Kadriye Kantık

Eserin Öykülemesi: Türk heykeltıraş tarafından, V. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır. Sanatçıya göre heykeli zamanın rüzgârına karşı direnişi, dik duruşu ve bekleyişi simgelemektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Tersane Mahallesi, Yalı Bulvarı,
Alaybey Sahili, Karşıyaka-İzmir

DEMOKRASİ MEYDANI RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1998

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı,
Karşıyaka Belediyesi Demokrasi Meydanı,
Karşıyaka-İzmir

KARŞIYAKA

DENİZKIZI HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mavişehir Mahallesi, 2043 Sokak,
Karşıyaka-İzmir

DİJİTAL MİTOLOJİ

Eser Sahibi: Nedim Hadziahmetovic

Eserin Öykülemesi: Sırp heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, 6500/4 Sokak, Halk Park,
Karşıyaka-İzmir

DOÇ. DR. BAHRİYE ÜÇOK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Yaşar Sami Gökgez

Eserin Öykülemesi: 1919'da doğmuştur. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin ilk kadın öğretim üyesidir. 1990 yılında uğradığı bombalı saldırı sonucu ölmüştür.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1994

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Bahriye Üçok Bulvarı, Karşıyaka-İzmir

DÜŞÜNCE HEYKELİ

Eser Sahibi: Mykola Lampeka

Eserin Öykülemesi: Ukraynalı heykeltıraş tarafından, II. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı, Bostanlı Pazaryeri karşısı, Karşıyaka-İzmir

DÜŞÜNEN KENTAUR HEYKELİ

Eser Sahibi: Gökçen Ergür

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2010 yılında gerçekleştirilen I. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Manifestosu şöyledir: “Çağdaş kentleri ancak çağdaş kentliler yaratabilir. Kamusal alan heykelleri, çağdaş kentli bilincine katkıda bulunan en önemli unsurdur.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mavişehir Mahallesi, Aziz Nesin Bulvarı, Cordelion Taypark içi, Karşıyaka-İzmir

EFSENEVİ TEKNE HEYKELİ

Eser Sahibi: Marie Seborova

Eserin Öykülemesi: Çek Heykeltıraş tarafından, III. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı, Mavişehir Balıkçı Barınağı, Karşıyaka-İzmir

EGE GÜNEŞİ

Eser Sahibi: Varol Topaç

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen II. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı, Ahmet Taner Kışlalı Rekreasyon Alanı, Karşıyaka-İzmir

EKİNOKS

Eser Sahibi: Ebru Akıncı

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen II. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Cengiz Kocatoros Sokağı, Gode Cengiz Parkı, Karşıyaka-İzmir

EŞİTLİK, KARŞITLIK, BİRLİK HEYKELİ

Eser Sahibi: Marino Di Prospero

Eserin Öykülemesi: İtalyan heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Aksoy Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesi, Zübeyde Hanım Nikah Evi önü, Karşıyaka-İzmir

GAZETE OKUYAN KADIN HEYKELİ

Eser Sahibi: Ozan Ünal

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Doç. Dr. Bahriye Üçok Bulvarı, No: 5, Karşıyaka Belediye Binası önü, Karşıyaka-İzmir

GODE CENGİZ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: 1943-1985 yılları arasında yaşamış, Milli Takım'ın ve Karşıyaka Spor Kulübü'nün sevilen futbolcusunun anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1993

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Şehitler Bulvarı,
Şehit İlhami Yılmaz Parkı, Karşıyaka-İzmir

GÖKYÜZÜNDEN

Eser Sahibi: Yücel Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: Heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, 6500/4 Sokak, Halk Park, Karşıyaka-İzmir

GÜRKAN ERTAÇ BÜSTÜ

Eser Sahipleri: Derya Ersoy-Ali Yaldır-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: 1940 doğumlu olan gazeteci ve yazarın adını yaşatmak adına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi, 7448/8 Sokak, Gürkan Ertaç Parkı, Karşıyaka-İzmir

HAMZA RÜSTEM HEYKELİ

Eser Sahibi: Tülay Çelikel Özler

Eserin Öykülemesi: 1872-1971 yıllarında yaşamış olan, Osmanlı Dönemi'nde ilk fotoğraf stüdyosunu açan Müslüman Türk fotoğrafçının anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, 6522 Sokak, Hamza Rüstem Fotoğraf Evi önü, Karşıyaka-İzmir

HASAN ÂLİ YÜCEL HEYKELİ

Eser Sahipleri: Yücel Tonguç Sercan-Can Akdaş

Eserin Öykülemesi: 1897-1961 yıllarında yaşamıştır. Köy Enstitüleri'nin kurucusu, felsefe öğretmeni ve Eski Milli Eğitim Bakanı'dır. Heykel, Köy Enstitüleri'nin 75. kuruluş yıldönümü nedeniyle yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, 2038. Sokak, Karşıyaka-İzmir

HAYDAR ALİYEV BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ömer Eldarov

Eserin Öykülemesi: 1923-2003 yıllarında yaşamış Eski Azerbaycan Cumhurbaşkanı'dır. Büst, Azerbaycan'dan getirilmiş ve Hocalı Katliamı'nın 26. yıldönümü nedeniyle, Karşıyaka Belediyesi tarafından, İzmir Azerbaycan Kültür ve Dayanışma Derneği işbirliğiyle düzenlenen anma töreninde açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, Caher Dudayev Bulvarı, 6518. Sokak, Haydar Aliyev Parkı, Karşıyaka-İzmir

HİKMET ŞİMŞEK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: 2011 yılında, Karşıyaka Opera ve Tiyatro Sahnesi adıyla açılan merkezin adının Hikmet Şimşek Sanat Merkezi olarak değiştirilmesi ve Karşıyaka Oda Orkestrası'nın [KODA] açılış konseri etkinliğinde açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, 6445. Sokak, No: 23, Atakent, Karşıyaka-İzmir

HOMEROS'UN RÜYASI

Eser Sahibi: Kadriye İnal

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen III. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Sanatçının amacı, "fantastik edebiyatın ilk örneği olan destanların yazarı Homeros'un mirasını yaşatmak"tır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Girne Kültür Parkı, Bahriye Üçok Mahallesi, Karşıyaka-İzmir

İHSAN ALYANAK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: 1924-2008 yıllarında yaşamış, Eski İzmir Belediye Başkanı'nın anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Aksoy Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesi, Nikah Sarayı yanı, Karşıyaka-İzmir

İNSAN HAKLARI ANITI

Eser Sahibi: Bihrat Mavitan

Eserin Öykülemesi: 1989-1994 yılları arasında Karşıyaka Belediyesi Başkanı olan Cihan Türsen döneminde yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1990

Malzemesi: Beton-çelik

Durumu: İyi durumda.

Adres: Aksoy Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesi, Nikah Sarayı Tramvay Durağı arkası, Karşıyaka-İzmir

İSİMSİZ -I

Eser Sahibi: Tolga Yurtözveri

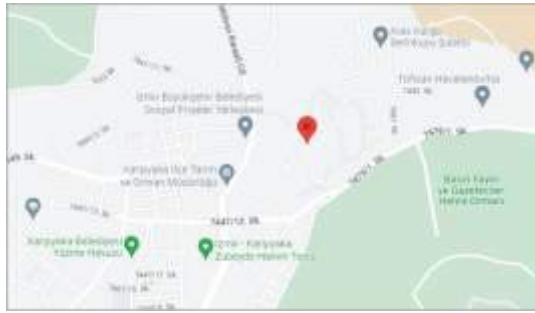
Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen III. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi, 7479/1 Sokak,
Karşıyaka Belediyesi Şantiye Tesisleri,
Karşıyaka-İzmir

İSİMSİZ-II

Eser Sahibi: Tolga Yurtözveri

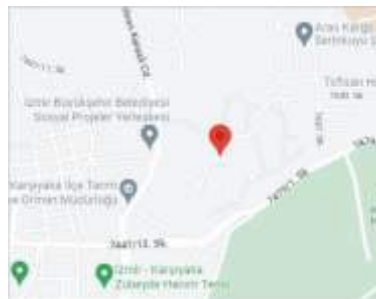
Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen III. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi,
7447/13 Sokak, Karşıyaka Belediyesi
Şantiye Tesisleri, Karşıyaka-İzmir

İSİMSİZ-III

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 1984-1989 yıllarında Karşıyaka'nın ilk Belediye Başkanlığı'nı yapmış olan Nevzat Çobanoğlu tarafından yaptırıldığına ilişkin bilgiler mevcuttur.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Balıkçı Parkı yanı,
Karşıyaka-İzmir

KARŞITLARIN BOŞLUKTAKİ ARMONİSİ

Eser Sahibi: Michael Levchenko

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2010 yılında gerçekleştirilen I. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Sanatçı, eserini şöyle tanımlamaktadır: “Eserimde yin-yang gibi bir bütünleşme formu yaparak, zıtlıkların formunu/ bütünleşmesini yarattım.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dedebaşı Mahallesi, Girne Bulvarı'yla,
Ordu Bulvarı kesişimi, Ordu Bulvarı Girişi,
Karşıyaka-İzmir

KARŞIYAKALI KAHRAMANLAR ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından, Çanakkale Zaferi'nin 101. yıldönümü dolayısıyla, Çanakkale'de şehit olan Karşıyakalı kahramanların anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Amorf kaya, metal.

Durumu: İyi durumda.

Adres: 2043 Sokak'la, Mavişehir Sahil yolu arasındaki alan, Karşıyaka-İzmir

K.K.T.C. GİRNE PARKI RÖLYEFİ

Eser Sahipleri: Derya Ersoy-Ali Yıldır-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Park, Karşıyaka Belediyesi tarafından, Girne Belediyesi'yle imzalanan Kardeş Şehir protokolüne istinaden açılmıştır. Kardeş Şehir protokolüyle iki kentin ilişkilerini güçlendirmesi, belediyeçilik hizmetlerine ilişkin paylaşımında bulunulması ve çeşitli alanlarda ortak çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2007

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İmbatlı Mahallesi, K.K.T.C. Girne Parkı, Karşıyaka-İzmir

KUĞULU PARK ANITI

Eser Sahibi: İsmet Erayda

Eserin Öykülemesi: Eser, Kuş Cenneti'ni sembolize etmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Beton

Durumu: İyi durumda.

Adres: Donanmacı Mahallesi, Yalı Bulvarı,
1675 Sokak, Karşıyaka-İzmir

KURBAĞA VE ADAM

Eser Sahibi: Yücel Tonguç Sercan

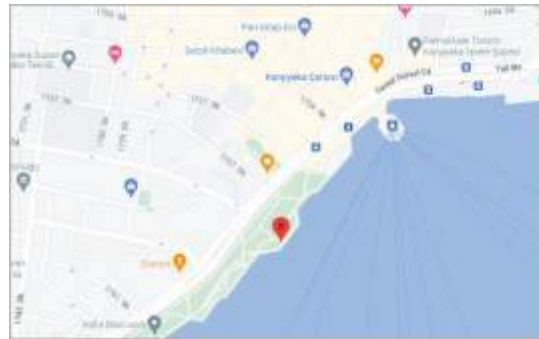
Eserin Öykülemesi: Türk Heykeltıraş tarafından, IV. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Donanmacı Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesi,
Sahil Park içi yolu, Karşıyaka-İzmir

LABİRENT

Eser Sahibi: Genti Tavanxhiu

Eserin Öykülemesi: Arnavut heykeltıraş tarafından, Karşıyaka Belediyesi'nin düzenlediği II. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, Bestekâr Yusuf Nalkesen Sokak, Tuncel Kurtiz Parkı, Karşıyaka-İzmir

MARTILAR HEYKELİ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

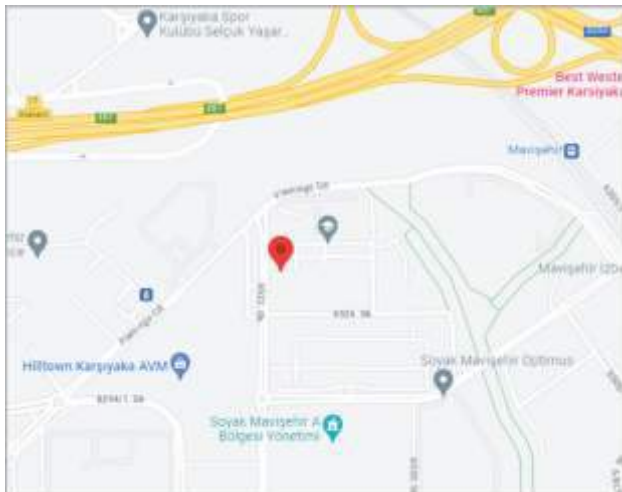
Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesi, Balıkçı Parkı, Karşıyaka-İzmir

MİLLİ MÜCADELE ANITI VE MÜZESİ

Eser Sahibi: Pınar Öktem Doğan

Eserin Öykülemesi: Eser; Milli Mücadele'yi temsil eden anıttan ve bu anıtı 360° çevreleyen açık sergi alanında yer alan büst, rölyef ve masklardan oluşmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, 6522 Sokak,
Milli Mücadele Parkı, Karşıyaka-İzmir

BÜSTLER

MASKLAR

DEMOKRAT PARTİ KURUCULARI

TALAT PAŞA CEMAL PAŞA ENVER PAŞA

KIBRIS BARIŞ HAREKATI KOMUTANLARI

RÖLYEFLER

MUHTARLAR ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından, Karşıyaka'da görev yapmış muhtarların anısına, 19 Ekim Muhtarlar Günü'nde düzenlenen törenle açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Demir konstrüksiyon, ahşap, metal..

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mustafa Kemal Mahallesi, 6754 Sokak, Muhtarlar Parkı, Karşıyaka-İzmir

MÜKEMMELİ DUYMAK

Eser Sahibi: Wang Biao

Eserin Öykülemesi: Tayvanlı Heykeltıraş tarafından, IV. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır. Sanatçı, eserini şöyle tanımlamaktadır: *“Babamın gramafonu ve benim hakkımda bir hikâye bu. Telefonunuzu bu heykele yerleştirin, müziğinizi açın ve heykelin keyfini çıkarın.”*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Tersane Mahallesi, Yalı Bulvarı, Alaybey Sahili, Karşıyaka-İzmir

MUSTAFA ABİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka'da 'Bir Baba Hindi' lakabıyla tanınan, esnaf ve halk tarafından çok sevilen, Karşıyaka maçlarında trübinlerin efsane ismi olan Abdullah Mustafa Baykara'nın adını yaşatmak için yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Cemal Gürsel Caddesi,
Karşıyaka Çarşı girişi, Karşıyaka-İzmir

MÜLKİ İDARECİLER ANITI

Eser Sahipleri: Zafer Dağdeviren-Ali Yaldır-Derya Ersoy

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından, İzmir'de görev yapan valiler ve Karşıyaka kaymakamlarının adını yaşatmak üzere yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Taş, polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Soğukkuyu Mahallesi, 1847/22. Sokak,
Karşıyaka-İzmir

NAZIM HİKMET RAN ANITI

Eser Sahipleri: Zafer Dağdeviren-Ali Yaldır-Derya Ersoy

Eserin Öykülemesi: Eser, Karşıyaka Belediyesi tarafından Nazım Hikmet Ran'ın doğumunun 113. yılı anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Ordu Bulvarı'yla Girne Bulvarı kesişimi, 80. Yıl Cumhuriyet Parkı, Karşıyaka-İzmir

NAZIM RADYOSU

Eser Sahibi: Bahadır Çolak

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen III. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Sanatçı, eserini şöyle tanımlamaktadır:

"... Gerçekleştirdiğim bu heykel, dikey bir yapı üzerine kurgulanmıştır. Üzerinde radyoya ait bir hoparlör, merkezindeyse bir boşluk ve içinde asılı olan metal kalemler hâkimdir... Benim için artık Nazım'ı anlatmaktadır; her zaman dimdik, yazdıklarımın ve eleştirilerinin arkasında."

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahriye Üçok Mahallesi, Girne Kültür Parkı, Karşıyaka-İzmir

ÖĞRETMENLER ANITI

Eser Sahipleri: Zafer Dağdeviren-Ali Yaldır-Derya Ersoy

Eserin Öykülemesi: Eser, Karşıyaka Belediyesi tarafından, 24 Kasım

Öğretmenler Günü kutlamalarında, Öğretmenler Parkı'yla beraber açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester, metal

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Soğukkuyu Mahallesi, 6065 Sokak,

Öğretmenler Parkı, Karşıyaka-İzmir

OMUZLARINDA ÇOCUK İLE ADAM HEYKELİ

Eser Sahibi: Ozan Ünal

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı,

Ahmet Taner Kışlalı Rekreasyon Alanı,

Karşıyaka-İzmir

KARŞIYAKA

ORD. PROF. DR. HIFZI VELDET VELİDEDEOĞLU BÜSTÜ

Eser Sahibi: Yaşar Sami Gökğöz

Eserin Öykülemesi: 1904-1992 yılları arasında yaşamış; yazar, hukukçu, gazeteci ve akademisyenin anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı, Hıfzi Veldet Velidedeoğlu Parkı, Karşıyaka-İzmir

DOÇ. DR. OSMAN NURİ KOÇTÜRK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: 1918-1994 yılları arasında yaşamış; sağlıklı gıda tüketimini savunan ve 'Tarhana Osman' lakaplı biliminsanın anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, Caher Dudayev Caddesi, Tire Süt Kooperatifi önü, Karşıyaka-İzmir

PELİKAN HEYKELİ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Eser, Karşıyaka'nın maskotu pelikanı ilgi çekici şekilde betimlemektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Caher Dudayev Bulvarı,
Karşıyaka-İzmir

PENCERE ARKASINDAN GÜNDOĞUMU VE GÜNBATIMI

Eser Sahibi: Alessandro Canu

Eserin Öykülemesi: İtalyan heykeltıraş tarafından, Karşıyaka Belediyesi'nin 2010 yılında gerçekleştirdiği I. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Sanatçı, eserini şöyle tanımlamaktadır: *“Eserimin konusu, önceki çalışmalarımın bir parçası, son araştırmamın da konusun olan metamorfoz yani biçim değiştirme, başkalaşım... Ben de geometriden basit bir formu alıp bizi çevreleyen doğanın bana verdiği algularla hissederek onu dönüştürdüm...”*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Atakent Mahallesi, 2038 Sokak,
Karşıyaka-İzmir

PENCERE

Eser Sahibi: Agnessa Ivanova Petrova

Eserin Öykülemesi: Bulgar heykeltıraş tarafından, Karşıyaka Belediyesi'nin 2010 yılında gerçekleştirdiği I. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Sanatçı, eserini şöyle tanımlamaktadır: *"Pencere önemli bir alan, iç ve dış dünya arasındaki bir bağlantıdır... Benim için aklın çerçevesi- karesi, barışa giden anahtar ve toplumla dünyayı anlayabilmektir. Tüm bu hassaslık ve inceliği, durum ve hislerin derinden vazgeçilmezliğini, bir kumaş parçası gibi deniz esintisinin köpürerek kabarmasını hareketli bir şekilde ifade etmek istedim. Bu şekilde umuyorum ki heykelim; barışı, özgürlüğü, aydınlanmayı ve aşkı anlamının bir kutlaması olacaktır."*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Şehit Kurmay Binbaşı Recep Güngör Parkı, Karşıyaka-İzmir

RAUF DENKTAŞ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: 1924-2012 yılları arasında yaşamış; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Kurucu Başkanı'nın adını yaşatmak için yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İmbatlı Mahallesi, 6065 Sokak, Yeni Girne Parkı, Karşıyaka-İzmir

RÜZGÂR DANSI

Eser Sahibi: Gemma Dominguez Guerra

Eserin Öykülemesi: İspanyol heykeltıraş tarafından, Karşıyaka Belediyesi'nin 2013 yılında gerçekleştirdiği II. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Örnekköy Mahallesi, 7532 Sokak,
Turgut Özakman Parkı, Karşıyaka-İzmir

SAĞLIK EMEKÇİLERİNE SAYGI ANITI

Eser Sahipleri: Bahadır Çolak-Kadriye İnal

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından, 14 Mart Tıp Bayramı kapsamında, Covid-19 pandemisinde ölen 387 sağlık çalışanının anısını yaşatmak için yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı,
Hıfzı Veldet Velidedeoğlu Parkı, Karşıyaka-İzmir

ŞAMPİYONLUK ANITI

Eser Sahibi: Ozan Ünal

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Spor Adamları Derneği Başkanı Op. Dr. Bülent Zeren tarafından yaptırılmıştır. Eserde, Cengiz Kocatoros'un [Gode Cengiz] ve Erol Baş'ın [Koca Kaptan] heykelleri bulunmaktadır. Bülent Zeren, açılıшта yaptığı konuşmada anıtın; mertliğin, efendiliğin, dürüstlüğün, vefanın anıtı olduğunu söylemiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2009

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, 2009 Sokak,
Bostanlı Güzel Sanatlar Parkı, Zühtü Işıl Meydanı,
Karşıyaka-İzmir

ŞEHİT TÜRK DİPLOMATLARI ANITI

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Yurtdışında görev yapan ve çeşitli saldırılar sonucu öldürülen diplomatlar ve elçilik görevlilerinin anısına, Türkiye'de yaptırılan ilk eserdir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Mermer, granit

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Ahmet Taner Kışlalı
Rekreasyon Alanı, Karşıyaka-İzmir

SELÇUK YAŞAR ANITI

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından, Karşıyaka'ya büyük hizmetleri olan, Yaşar Holding'in kurucusu ve Karşıyaka Spor Kulübü Onursal Başkanı'nın adını yaşatmak için yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Hasan Âli Yücel Bulvarı,
Ahmed Adnan Saygun Parkı, Karşıyaka-İzmir

SELFİE ÇEKEN ÇOCUKLAR HEYKELİ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahriye Üçok Mahallesi, Girne Bulvarı,
Girne Kültür Park girişi, Karşıyaka-İzmir

SÜREKLİLİK

Eser Sahibi: Choe So Dong

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Âşık Veysel Sokak,

No: 38, Görme Engelliler Kütüphanesi,

Karşıyaka-İzmir

TAHİR TÜRETKEN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1923-2017 tarihleri arasında yaşamış, Karşıyaka Spor Kulübü yöneticisi, sporcusu ve başkanının adını yaşatmak için yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Tahir Türetken Spor Tesisleri önü,

Karşıyaka-İzmir

TEK VÜCUT ANITI

Eser Sahibi: Özgül Armağan Çağlayan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Metal Konstrüksiyon

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Cevdet Bilsay Caddesi'yle, Ordu Bulvarı kesişimi, Karşıyaka-İzmir

TRITON'UN BORUSU

Eser Sahibi: Evrim Çamoğlu

Eserin Öykülemesi: Türk Heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır. Sanatçı, eserini şöyle tanımlamaktadır: “İnsanoğlu, doğa ananın cömertliği karşısında kaynaklarını pervasızca tüketmeye başladığında, göklerin efendisi Zeus'un kardeşi ve denizlerin hakimi Poseidon'un oğlu Triton'u bilmeden uyandırır. Triton uyanıp da borusuna üflediği vakit, uyuyan denizler de uyanır, var güçleriyle sırtlarındakileri atmak istercesine dalgalarını birbiri ardına savurur, bilim deniz canavarlarını insanoğlunun üzerine gönderirlermiş.”

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Donanmacı Mahallesi, Park içi yolu, Karşıyaka-İzmir

TUFAN AKSOY BÜSTÜ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1946-2012 yılları arasında yaşamış; *Yeni Asır*, *Hürriyet*, *Milliyet*, *Star* ve *Sabah* gazetelerinde görev yapmış gazetecinin anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Yalı Mahallesi, 6525 Sokak,
Tufan Aksoy Parkı, Karşıyaka-İzmir

TUNCEL KURTİZ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1936-2013 yılları arasında yaşamış olan sinema ve tiyatro oyuncusunun anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Yalı Mahallesi, Bestekâr Yusuf Nalkesen
Caddesi, Tuncel Kurtiz Parkı, Karşıyaka-İzmir

TURGUT ÖZAKMAN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Levent Ayata

Eserin Öykülemesi: 1930-2013 yılları arasında yaşamış olan bürokrat ve yazarın anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Örnekköy Mahallesi, 7600 Sokak,
Turgut Özakman Parkı, Karşıyaka-İzmir

TÜRKAN SAYLAN BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Tıp doktoru, akademisyen, yazar, eğitimci, aktivist Türkan Saylan, Atatürk ilke ve devrimlerini korumak ve çağdaş eğitimi yaygınlaştırma amacıyla kurulan Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin kurucularındandır. Büst, 2009 yılında Karşıyaka Belediyesi tarafından Türkan Saylan'ın anısını yaşatmak için inşa edilen Türkan Saylan Kız Öğrenci Yurdu'nun bahçesinde bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2009

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi, Karşıyaka Belediyesi
Türkan Saylan Kız Öğrenci Konuk Evi, Karşıyaka-İzmir.

TUTULMA

Eser Sahibi: Anna Teresa Rasinska

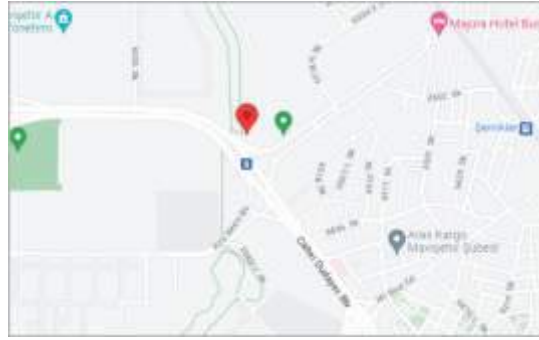
Eserin Öykülemesi: Polonyalı Heykeltıraş tarafından, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı'nda yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mavişehir Mahallesi, Caher Dudayev Bulvarı, Halk Park, Karşıyaka-İzmir

ÜÇ FİDAN ANITI

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı anısını yaşatmak için yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Mermer, metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Dedebaşı Mahallesi, Bestekâr Yusuf Nalkesen Meydanı, Karşıyaka-İzmir

KARŞIYAKA

ÜÇ MAYMUN HEYKELİ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Atakent Mahallesi, Ahmet Taner Kışlalı Parkı ve Rekreasyon Alanı, Karşıyaka-İzmir

UÇAN YUNUSLAR HEYKELİ

Eser Sahibi: İsmet Erayda

Eserin Öykülemesi: Heykel, birbirine sarılmış halde bulunan ve Ege Denizi'nin dostluk ve sevgi sembolü olan yunusları tasvir etmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1984

Malzemesi: Beton

Durumu: İyi durumda.

Adres: Aksoy Mahallesi, Girne Caddesi başlangıcı, Yunuslar Travmay Durağı önü, Karşıyaka-İzmir.

UĞUR MUMCU BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun ölümünün 29. yılında Karşıyaka Belediyesi tarafından yenilenen büst anma töreniyle açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2022

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bostanlı Mahallesi, Uğur Mumcu Parkı, Karşıyaka-İzmir.

VAR ETTİM KENDİMİ

Eser Sahibi: Korkut Sönmez

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi tarafından 2010 yılında gerçekleştirilen I. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Eserin manifestosu: "Aydınlanma bireyin kendi içinde evrilererek başlar, yükselir ve sürdürülür."

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Şehit Bersan Doğanterkin Parkı, Karşıyaka-İzmir.

YEREL HİZMETLER VE ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Eser, bir Atatürk Heykeli çevresinde konuşlanmış otuz adet masktan oluşmaktadır. Masklar, İzmir ve Karşıyaka belediye başkanlarına aittir.

Ayrıca eser üzerinde, meclis üyelerinin isimlerinin olduğu bir metal levha da yer almaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Aksoy Mahallesi, Cemal Gürsel Caddesi, Sahil Park içi yolu, Karşıyaka-İzmir

YEREL HİZMETLER VE ATATÜRK ANITI MASKLAR

YILANLI AT HEYKELİ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1996

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Karşıyaka Sahili, Cemal Gürsel Caddesi, Karşıyaka-İzmir

XXI. YÜZYIL

Eser Sahibi: Valeri Jikia

Eserin Öykülemesi: Gürcü Heykeltıraş tarafından, 2010 yılında Karşıyaka Belediyesi tarafından düzenlenen I. Taş Heykel Sempozyumu'nda üretilmiştir. Heykelin manifestosu: *“Dileğim, XXI. Yüzyılın dostluğun, teknolojinin, sevginin ilerleme yüzyılı olması. Amacım uzaya pozitif bir enerji formu göndermek ve bu sebeple güneşin insanlar üzerinde yarattığı pozitif enerjiyi de eserime yansıttım.”*

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi, Yeni Girne Bulvarı Sonu, Karşıyaka-İzmir.

YOL

Eser Sahibi: Canan Sönmezdağ Zöngür

Eserin Öykülemesi: Heykeltıraş, “Her şey aslına döner” cümlesiyle başladığı *yol* kavramı üzerine çalışmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: 6418 Sokak, Hasan Türker Futbol Sahası karşısı, Karşıyaka-İzmir

YOLCU

Eser Sahibi: Özgür Turhan

Eserin Öykülemesi: V. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Hasan Ali Yücel Bulvarı, Bostanlı Pazar Yeri Karşısı, Karşıyaka-İzmir

100. YIL KSK ANITI

Eser Sahibi: Ozan Ünal

Eserin Öykülemesi: Eser, Karşıyaka Spor Kulübü'nün 100. yılı anısına yaptırılmıştır ve kulüpteki spor branşlarını temsil etmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Polyester

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi, KSK Yüzüncü Yıl Meydanı, Karşıyaka-İzmir

ZİYA GÖKALP BÜSTÜ

Eser Sahibi: Ekin Erman

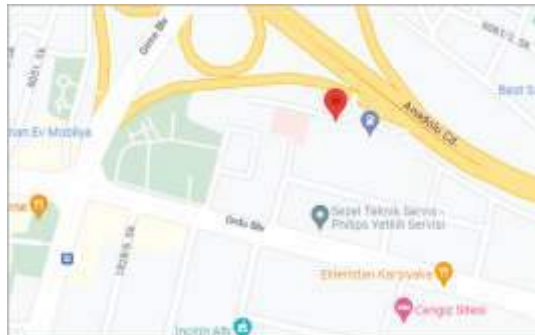
Eserin Öykülemesi: Yazar, toplum bilimci, şair ve siyasetçi Ziya Gökalp'in anısını yaşatmak üzere yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1998

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Ziya Gökalp Kültür Merkezi, Karşıyaka-İzmir.

ZÜBEYDE HANIM ANIT MEZARI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım, tedavi için gittiği İzmir'de 1933 yılında vefat etmiştir. Zübeyde Hanım'ın kabrinin bulunduğu park, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 1940 yılında anıt haline getirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1940

Malzemesi: Amorf kaya, bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahariye Mahallesi, Zübeyde Hanım Anıt Mezarı, Karşıyaka-İzmir

ZÜBEYDE HANIM BÜSTÜ-I

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Karşıyaka Belediyesi ve Türk Anneler Derneği İzmir Şubesi tarafından, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın anısını yaşatmak üzere yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2001

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Hasan Ali Yücel Bulvarı, Şehit Kurmay Binbaşı Recep Güngör Parkı, Karşıyaka-İzmir

ZÜBEYDE HANIM BÜSTÜ-II

Eser Sahibi: Levent Ayata

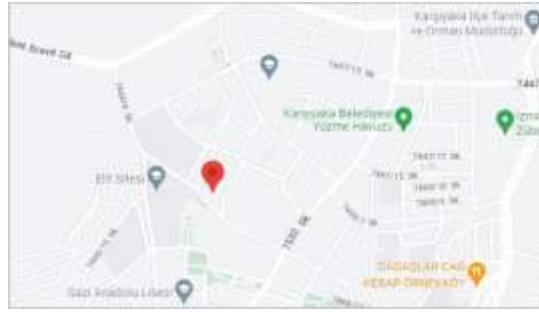
Eserin Öykülemesi: Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün 14 Ocak 1923 tarihinde Karşıyaka'da hayata gözlerini yuman annesi Zübeyde Hanım'ın anısını, adını taşıyan mahallede ölümsüzleştirmek için yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Polyester

Durumu: Boyası yıpranmış.

Adres: Zübeyde Hanım Mahallesi, Karşıyaka Spor Kulübü 100. Yıl Meydanı, Karşıyaka-İzmir.

ZÜBEYDE HANIM BÜSTÜ-III

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün 14 Ocak 1923 tarihinde Karşıyaka'da hayata gözlerini yuman annesi Zübeyde Hanım'ın anısını yaşatmak için yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: Boyası yıpranmış.

Adres: Atatürk Bulvarı ve Zübeyde Hanım Caddesi Kesişimi, Zübeyde Hanım Anıt Mezarı önü, Karşıyaka-İzmir.

ZÜHTÜ İŞILANITI

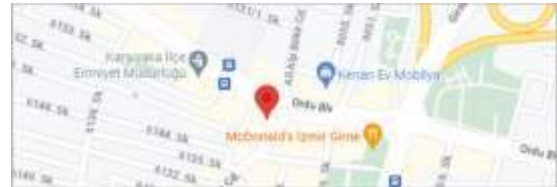
Eser Sahibi: Ahmet Uzun

Eserin Öykülemesi: Ülkenin işgal altında olduğu dönemlerde Milli Mücadele'ye katılan ve İzmir'in kurtuluşunda Karşıyaka'ya ilk girenlerden olan Kadizade Zühtü Işıl'ın adını yaşatmak için yapılmıştır. Anıtın sağ ve sol köşelerinde Ege Bölgesi'nin simgesi olan efeler bulunmaktadır. Kabartmalarda, Zühtü Işıl'ın yanında olan Kuvay-ı Milliye kahramanları ölümsüzleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Bronz

Durumu: Dedebaşı Mahallesi, Ordu Bulvarı, Başçılar Cami Önü, Karşıyaka-İzmir

KONAK

10 EKİM ANITI

Eser Sahipleri: Baha Yurttaş-Faruk Makuoğlu-Sezgin Karaman

Eserin Öykülemesi: 2015'te Ankara'da yaşanan Gar Katliamında yaşamını kaybeden 103 insanın anısına yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Alsancak Mahallesi,
Asteğmen Besim Bey Parkı,
Konak-İzmir

AHMED ADNAN SAYGUN HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Çağdaş Erçelik

Eserin Öykülemesi: Ahmed Adnan Saygun, klasik müzik bestecisi ve eğitimcisidir. Türk müzik tarihinde, “Türk Beşleri” olarak anılan sanatçılardan biridir. “Devlet sanatçısı” unvanını alan ilk kişidir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Umurbey Mahallesi, Havagazi Otobüs Garajı,
Konak-İzmir

AHMED ADNAN SAYGUN HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Heykel, bulunduğu mekânla uyum içinde olup, güneşin batıya doğru yönlendiği zamanlarda arka tarafındaki duvara düşen gölgeyle dinamik bir hale bürünmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güzelyalı Mahallesi, 18 Sokak, No: 8/A,
35290, Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi,
Konak-İzmir

AKDENİZ İNCİSİ/9 EYLÜL MEYDANI DÜNYA HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, 1363 Sokak, No: 14,
Kültürpark 9 Eylül Kapısı girişi, Konak-İzmir

ARTEMİS HEYKELİ

Eser Sahibi: Şadi Çalık

Eserin Öykülemesi: Mimarlar Paul Bonatz ve Fatın Uran tarafından 1956-1964 yılları arasında inşa edilen Büyük Efes Oteli'nin lobisi için tasarlanan bu heykel, sonrasında otelin simgesi haline gelmiştir. Otel el değiştirip Swiss Otel olduktan sonra, otel içinde kurulan sanat galerisi ve müzenin daimi sergilenen eserlerinden biridir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1964

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Şehit Nevres Bulvarı, No: 2/A, Swissotel Büyük Efes Lobisi, Konak-İzmir

AŞK

Eser Sahibi: Lorenzo Quinn

Eserin Öykülemesi: Bir çiftin el ele tutuşması yoluyla aşkı betimleyen bu yapıttan yirmi adet üretilmiş ve biri de Büyük Efes koleksiyonunda bulunmaktadır. Yapıtlarında çoğunlukla elleri kullanan sanatçı, eller üzerinden dünyayı ve yaşamı tanımlama çabası içindedir. Eser otelin bahçesindeyken, otel lobisine taşınmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Yapılış 2009-Swiss Otel 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Şehit Nevres Bulvarı, No: 2/A, Swissotel Büyük Efes, Konak-İzmir

ASLAN HEYKELİ VE OTURMA GRUBU

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Eski İzmir fotoğraflarında Türk Ocağı [Devlet Tiyatrosu] Binası'nın karşısında ve Bahri Baba Parkı içinde görülen bu aslan heykeli, çok büyük olasılıkla İzmir Yangını'ndan sonra kalan enkaz içinden çıkarılan ve Levanten evlerinin bahçeleri için üretilmiş bir heykel ve oturma grubu gibi gözükmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güzelyalı Mahallesi, 32 Sokak,
Güzelyalı Parkı, Konak-İzmir

ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Pietro Canonica

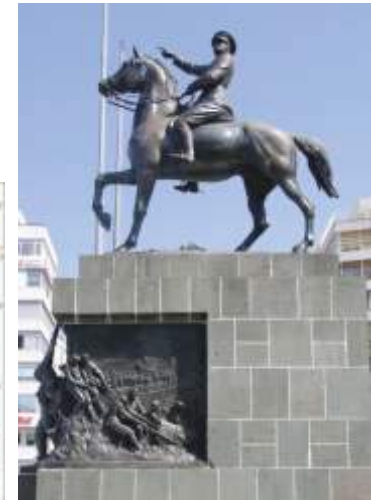
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1932

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akdeniz Mahallesi, Cumhuriyet
Meydanı, No: 3, Konak-İzmir

ATATÜRK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Hüseyin Gezer

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Talatpaşa Bulvarı, No: 22,
Gazi Ortaokulu bahçesi, Konak-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ

Eser Sahibi: Cengiz Çekil

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, 1378 Sokak, No: 5,
Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü önü,
Konak-İzmir

ATATÜRK VE İSMET İNÖNÜ HEYKELİ

Eser Sahibi: Tankut Öktem

Eserin Öykülemesi: Kültürpark Lozan Kapısı girişi karşısında Kaskatlı Havuz aksında bulunan heykel, Atatürk ve İnönü'nün konuşmasını canlandırır. Heykel, 4 Haziran 1921 tarihinde Çankaya'da çekilen bir fotoğraftan esinlenilerek üretilmiştir. Daha öncesinde heykelin yerinde 1960 yılında Şadi Çalık tarafından yapılan, 27 Mayıs Anıtı bulunuyordu.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1993

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark Lozan Kapısı girişi karşısı, Konak-İzmir

ATATÜRK VE MANEVİ KIZI ÜLKÜ HEYKELİ

Eser Sahibi: Hüseyin Can

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1966

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güzelyalı Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi, No: 727, Hâkimiyet-i Milliye İlkokulu bahçesi, Konak-İzmir

ATLI ADAM HEYKELİ

Eser Sahibi: Fernando Botero

Eserin Öykülemesi: Mimarlar Paul Bonatz ve Fatin Uran tarafından 1956-1964 yılları arasında inşa edilen Büyük Efes Otel'i'nin lobisi için tasarlanan bu heykel, sonrasında otelin simgesi haline gelmiştir. Otel el değiştirip Swiss Otel olduktan sonra, otel içinde kurulan sanat galerisi ve müzenin daimi sergilenen eserlerinden biridir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Yapım tarihi 1992, otelde sergilenme tarihi 2010.

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Şehit Nevres Bulvarı, No: 2/A, Swisotel Büyük Efes bahçesi, Konak-İzmir

BALIKLI KADIN

Eser Sahibi: Mert Taşkın Demir

Eserin Öykülemesi: 2016 Heykel Çalıştayı için üretildikten sonra Kemeralı'ndaki Eski Balıkhanesi Binası'nın önüne yerleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Balıkçılar Meydanı, 871 Sokak, No: 86, Konak-İzmir

BENZİNCİ KÖR HAFIZ HEYKELİ

Eser Sahibi: Can Akdaş

Eserin Öykülemesi: Görme engelli oluşu ve hakkında anlatılan öykülerle Kemeraltı çarşısının sembol isimlerinden olan Benzinci Kör Hafız, 1997 yılında hayatını kaybettikten sonra anısını yaşatmak amacıyla İzmirli Sanatçı Can Akdaş'a bu heykel yaptırılmıştır. Heykelin yapılış amacı sadece Benzinci Kör Hafız'ı anmak değil, aynı zamanda Kemeraltı'nın esnafı ve sembol isimleriyle kent kültürünün önemli bir parçası olduğunu anımsatmayı hedeflemektedir. Bu yapıt aynı zamanda aidiyet ve vefa duygusuyla, insan-mekân ilişkisine de atıfta bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kemeraltı Çarşısı, Milli Kütüphane Caddesi, Konak-İzmir

BÜYÜLÜ ŞEHİR

Eser Sahibi: Bahadır Çolak

Eserin Öykülemesi: 2019 yılında yapılan Heykel Sempozyumu kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Mermer, metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Umurbey Mahallesi, Liman Caddesi, Konak-İzmir

ÇAKA BEY BÜSTÜ-I

Eser Sahibi: Arzu Atıl

Eserin Öykülemesi: Çaka Bey veya Çağa Bey, Selçuklu komutanı ve denizcisidir. 1071'deki Malazgirt Meydan Muharebesi'nin ardından Selçukluların Anadolu coğrafyasına yayıldıkları dönemde, Smirni merkezli bağımsız bir beylik kurmuştur. Türk tarihinin ilk donanmasını oluşturduğu için tarihteki ilk Türk amirali olarak kabul edilmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Alsancak Mahallesi, Cumhuriyet Bulvarı,
No: 144, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü önü,
Konak-İzmir

ÇAKA BEY BÜSTÜ-II

Eser Sahibi: Tonguç Sercan

Eserin Öykülemesi: Selçuklu komutanı ve denizcisi Çaka Bey Selçukluların Anadolu coğrafyasına yayıldıkları dönemde, İzmir merkezli bağımsız bir beylik kurmuştur. Türk tarihinin ilk donanmasını oluşturduğu için tarihteki ilk Türk amirali olarak kabul edilir. Eser, 80'li yıllarda aynı yerde bulunan heykelin yol genişletme çalışmaları sırasında kaldırılarak Çaka Bey okullarına bağışlanmasından sonra özgün olarak yeniden üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Konak Mahallesi, Atatürk Caddesi,
Pier Alışveriş Merkezi önü, Konak-İzmir

CEVAT ŞAKİR KABAAĞAÇLI-HALİKARNAS BALIKÇISI ANITI

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Cevat Şakir Kabaağaçlı veya tanınan adıyla Halikarnas Balıkçısı'nın İzmir'de bulunan iki büstünden biridir ve yaşadığı mahalleye dikilmiştir. Diğer büst, Kültürpark Montrö Kapısı girişindedir. Anıtın arkalı önlü iki yüzeyinde de biri niş içinde diğeri yüksek kabartma olarak yapılmış iki büst bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2011

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Murat Reis Mahallesi, İnönü Caddesi
298-1, Konak-İzmir

CUMHURİYET AĞACI ANITI

Eser Sahibi: Ferit Özşen

Eserin Öykülemesi: 2003 yılında tamamlanan anıt, Milli Mücadele'yi simgelemektedir. Bakırdan yapılmış olan heykelin yüksekliği 5 metre, mermer kaplı kaidenin yüksekliği 8,5 metre, tüm anıtın yüksekliğiyse 13,5 metredir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Bakır heykel-mermer kaide

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Alsancak Gündoğdu Meydanı, Park içi yolu, Konak-İzmir

DARIO MORENO BÜSTÜ

Eser Sahibi: Tülay Çelikel

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2009

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Turgut Reis Mahallesi, Dario Moreno

Sokağı girişi, Konak-İzmir

DEMOKRASİ VE DAYANIŞMA ANITI

Eser Sahibi: Günnur Özsoy

Eserin Öykülemesi: Demokrasiyi ve dayanışmayı temsil eden bu heykel, yarışma sonucu seçilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Mahallesi, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı,

Karantina Parkı, Konak-İzmir

DİKİLİTAŞ HEYKELİ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Mermer Doğal Taş ve Teknolojileri Fuarı sırasında taş ve mermer sanayicilerince armağan edilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Beton-alçı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark,
Kaskatlı Havuz yakını, Konak-İzmir

DİLEK AĞACI

Eser Sahipleri: Bülent Bayrak-Fulden Bak

Eserin Öykülemesi: Kinetik sanatın önemli temsilcilerinden Alexander Calder'ın işlerinden esinlenilerek yapıldığı çok net biçimde görülen bu yapıt, görsel cazibe açısından oldukça etkileyicidir. Alexander Calder'ın eserleri de dostu Joan Miro'yla ortak noktalar taşır. Eserin intihal olduğu yolundaki iddialar gerçekçi değildir. Zira Calder'ın işleri bulunmakla birlikte, Kordon'daki bu heykelin bire bir kopyalanmış bir yapıt olmadığı da açıktır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: Üzerine kâğıtlar yapıştırılmış
ve yazılar yazılmış durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Park içi yolu,
Kordon, Konak-İzmir

DR. BEHÇET UZ VE ÇOCUK SEVGİSİ HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yaldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2001

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çankaya Mahallesi, 129 Sokak,

Behçet Uz Parkı, Konak-İzmir

DR. BEHÇET UZ HEYKELİ

Eser Sahibi: Cengiz Çekil

Eserin Öykülemesi: İzmir'i küllerinden yeniden yaratan Belediye Başkanı ve Kültürpark'ın kurucusu Behçet Uz'un heykeli. Kitabesinde İzmir'i bir Ege ve Akdeniz kenti haline getirmesi nedeniyle Atatürk'ün "İzmir'i yeniden yaratan adam" ifadesi bulunuyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1982

Malzemesi: Polyester

Durumu: Bakıma ve temizliğe ihtiyacı var.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark

9 Eylül Kapısı, Basmane, Konak-İzmir

DR. MUSTAFA ENVER BÜSTÜ

Eser Sahipleri: Eserin sanatçısı bazı kaynaklarda *Menemen Kubilay Anıtı*'nı da yapan Ratıp Aşır Acudoğu olarak geçerken diğer bazı kaynaklarda İstanbul *Taksim Cumhuriyet Anıtı*'nın yapımında Canonica'ya asistanlık yapan Sabiha Bengütaş olarak geçmektedir.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1936

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Dr. Mustafa Enver Bey Caddesi ve Talatpaşa Bulvarı kesişimi, Konak-İzmir

EFLATUN NURİ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Turgut Reis Mahallesi, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, Karataş Anadolu Lisesi önü, Karataş, Konak-İzmir

EFSANE GÖZTEPE RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Can Akdaş

Eserin Öykülemesi: Göztepe Spor Kulübünün efsane 11'i rölyefte yer alıyor. Ali Artuner-[Küçük] Mehmet Işık-Çağlayan Derebaşı-Hüseyin Yazıcı-[Büyük] Mehmet Aydın-Nevzat Güzelırmak-Ertan Öznur-Nihat Yayöz-Fevzi Zemez-Gürsel Aksel-Halil Kiraz-Antrenör Adnan Süvari. Fuar Şehirleri Kupası/UEFA Kupası Yarı Finale çıkan ilk Türk futbol takımı Göztepe.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güzelyalı Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi, Fuat Göztepe Parkı, Konak-İzmir

KÜLTÜRPAK AT HEYKELİ

Eser Sahibi: Şadi Çalık

Eserin Öykülemesi: Sanatçının, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Heykel bölümünde birinci sınıf öğrencisiyken ürettiği, Kültürpark'ın oluşturulması için başlatılan çalışmalar sırasında moloz taşırken ölen 168 atın anısına yapılmıştır. At başlarını dıştan çevreleyen nal biçimli kısımda "Kültürparkın kuruluşunda emeği geçen atlar için" yazmakta ve heykel bu nedenle, hayvan haklarına yönelik ilk eserlerden biri olarak tanımlanmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1940

Malzemesi: Pirinç Döküm

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark, Lunapark yakını, Konak-İzmir

EMILIANO ZAPATA BÜSTÜ

Eser Sahibi: Serra Behar

Eserin Öykülemesi: İzmir Alsancak'taki 1386 sokağın yeni ismi, Meksika'nın bağımsızlığının 200. yıldönümü sebebiyle Meksika Sokağı olmuştur. Sokağın açılışında Meksika Ulusal Kahramanı Emiliano Zapata'nın bir büstü sokağın girişine konulmuştur. Sokağın adının değiştiği tarihten iki yıl sonra büst yerleştirilmiştir. Büstün sanatçısı kesin olarak bilinmemekle birlikte aynı tarihte Şişli Belediyesi tarafından Maçka Demokrasi Parkı'na dikilen bir diğer *Zapata* heykeliyle olan benzerliği nedeniyle o heykeli yapan Serra Behar'ın elinden çıktığı düşünülmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Mermer-polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Meksika Sokağı, Konak-İzmir

ENRICO MACIAS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Tülay Çelikel

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2009

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Turgut Reis Mahallesi, Dario Moreno Sokağı girişi, Konak-İzmir

FİLOZOF HEYKELİ

Eser Sahibi: Antonis Myrodias

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği, VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştay'ında üretilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Mahallesi, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, No: 321, Karantina Parkı, Konak-İzmir

GAZETECİ İSMAİL SIVRİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Ekin Erman

Eserin Öykülemesi: Gazeteci yazar [1927-2007], İzmir Atatürk Lisesi [1954], İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunu. Gazetecilik hayatına 1951 yılında *Yeni Sabah*'ta başladı. İstanbul'da *Dünya*, *Son Telgraf*, *Vatan*, *Tercüman* ve *Havadis* gazetelerinde; İzmir'de, *Milliyet* gazetesi İzmir Bürosunda çalıştı. İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı yaptı [1983-1998].

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Alsancak Mahallesi, Mahmut Esat Bozkurt Caddesi, Kıbrıs Şehitleri Caddesi yakını, Konak-İzmir

GEMİ İSKELETİ HEYKELİ

Eser Sahibi: Bihrat Mavitan

Eserin Öykülemesi: Konak kıyı düzenlemesi içinde yer alan ve İzmir'in binlerce yıla dayanan deniz ticaretini simgeleyen, gemi omurgası biçimindeki anıta yukarıdan bakıldığında bir balık kılçığı gibi görünür. Bulunduğu mekânla olan bütünleşikliği dikkat çekicidir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi,
Konak sahil şeridi, Konak-İzmir

GİYOTİN

Eser Sahibi: Rabarama/Paola Epifani

Eserin Öykülemesi: Heykel, 2005 yılında dünyaca ünlü Carrera mermerinden yapılmıştır ve 1.82 metre yüksekliğindedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2010

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Şehit Nevres
Bulvarı, No: 2/A, Swisotel Büyük Efes bahçesi,
Konak-İzmir

HALİKARNAS BALIKÇISI BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bihrat Mavitan

Eserin Öykülemesi: Cevat Şakir Kabaağaçlı için yapılan bitkiliğin giriş kısmında yer alan heykel Türkiye'ye begonvil ve bella sombra dahil çok değişik bitkileri getirerek ülkede yayılmasını sağladığı için şükran anıtı olarak nitelendirilebilir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2001

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Dr. Refik Saydam Bulvarı, Kültürpark içi Montrö Kapısı yakını, Konak-İzmir

HALKAPINAR İSTİKLAL ŞEHİTLİĞİ ŞEHİTLER ABİDESİ VATAN VE NAMUS ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: İzmir'in kurtuluşu sırasında şehitliğin bulunduğu yerde şehit olan, Akşehirli Mehmet Çavuş, Antalyalı İbrahim Hakkı Çavuş, Nevşehirli Seyit Ahmet, İzmirli Veyis anısına dikilmiştir. Halkapınar Şehitleri'nin anısına Necmeddin Halil Onan tarafından Halkapınar başlıklı bir şiir yazılarak anıtın önündeki mermere işlenir. Anıtın üzerinde eski harflerle, Vatan ve Namus, yazar.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1924

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Halkapınar Mahallesi, Şehitler Caddesi, Meslek Fabrikası Şube Müdürlüğü Halkapınar Kurs Merkezi yakını, Konak-İzmir

HAYATIN DÖNGÜSÜ

Eser Sahibi: Raduslav Sultov

Eserin Öykülemesi: Uluslararası V. İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Gazi Bulvarı üstü,
Konak-İzmir

İLERLEME VE KALKINMA RÖLYEFLERİ

Eser Sahibi: Şadi Çalık

Eserin Öykülemesi: 1971 yılında Yapı Kredi Bankası Kordon Şubesi duvarına yerleştirilen "İlerleme ve Kalkınma" yla "Bağımsızlık ve Özgürlük" isimli rölyepler, binanın el değiştirmesinden sonra yapılacak tadilat nedeniyle kaldırılmış ve tadilat sonunda giriş kapısının bulunduğu güney cephesindeki özgün yerleri yerine biri doğu cephesine yerleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1971

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akdeniz Mahallesi, Gazi Bulvarı,
Yapı Kredi Bankası Kordon Şubesi
duvarı, Konak-İzmir

İMBAT NEFESİ

Eser Sahibi: Francesco Mazzotta

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği VII. Uluslararası Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark Yeraltı Otoparkı yakını, Kültürpark Konak-İzmir

İSİMSİZ-I

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güzelyalı Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi, Fuat Göztepe Parkı, Konak-İzmir

İSİMSİZ-II

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Mermer

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: Akıncı Mahallesi, 1298 Sokak, No: 21,
Konak Belediyesi Sanathane Gösteri Sanatları
Merkezi içi, Basmane-Konak-İzmir

İSMET İNÖNÜ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

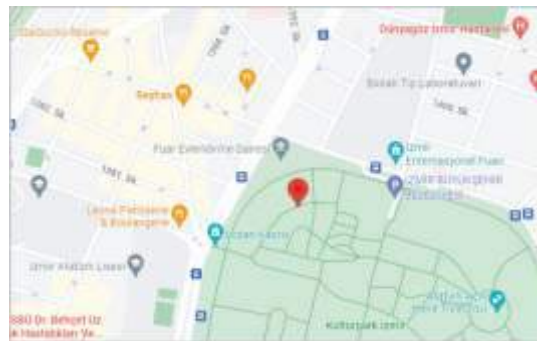
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark Lozan
Kapısı, İsmet İnönü Sanat Merkezi, Konak-İzmir

İZMİR DENİZATLARI EFELER ANITI-TÜRK DENİZCİLERİ ANITI

Eser Sahibi: Tankut Öktem

Eserin Öykülemesi: Eserde, önünde at ayakları olan bir çift denizati ve arkalarında kollarını açmış ayakta duran denizci bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1992

Malzemesi: Karışık malzeme

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güzelyalı Mahallesi, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı üzeri, Konak-İzmir

KIRIK RİTİM

Eser Sahibi: Butrint Morina

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği VII. Uluslararası Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Pier Alışveriş Merkezi, Cumhuriyet Bulvarı, İzmir Vergi Dairesi yanı, Konak-İzmir

KORGENERAL KAZIM DIRİK BÜSTÜ

Eser Sahibi: Namık Denizhan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1971

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akdeniz Mahallesi,
Vali Kazım Dirik Caddesi, Konak-İzmir

KOŞAN GENÇ İŞADAMI HEYKELİ

Eser Sahibi: Can Akdaş

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Gazi Osman Paşa
Bulvarı, Renaissance Hotel karşısı,
Konak-İzmir

MAHMUT ESAT BOZKURT HEYKELİ

Eser Sahibi: Bayram Candan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akıncı Mahallesi, 1299 Sokak,
Hacı Mehmet Kızı Nebahat Tabak Konağı
bahçesi, Konak-İzmir

METİN OKTAY HEYKELİ

Eser Sahibi: Harun Atalayman

Eserin Öykülemesi: Türk futbolunun efsane golcüsü Metin Oktay'ın Konak Belediyesi tarafından yaptırılan heykeli, doğup büyüdüğü İzmir'de, Piri Reis Mahallesi'ndeki adı verilen parkta bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2016

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Bahçelievler Mahallesi, Cengizhan Caddesi,
Bahçelievler Metin Oktay Parkı, Konak-İzmir

MİMAR KEMALEDDİN HEYKELİ

Eser Sahibi: Eray Okkan

Eserin Öykülemesi: Birinci Ulusal Mimarlık Akımı'nın önde gelen isimlerinden olan Türk mimar.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akdeniz Mahallesi, Mimar Kemalettin Caddesi, Şehit Fethi Bey Caddesi yakını, Konak-İzmir

MİMAR SİNAN MASKİ

Eser Sahibi: Bayram Candan

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akdeniz Mahallesi, Mimar Kemalettin Caddesi sahil yakını, Konak-İzmir

MİTHAT PAŞA BÜSTÜ

Eser Sahibi: Zerrin Bölükbaşı

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1941

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Küçükyalı Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi ve 181 Sokak kesişimi, Konak Mithatpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yakını, Konak-İzmir

MUTLULUK-I

Eser Sahibi: Güler Güçlü

Eserin Öykülemesi: Türk heykeltıraş tarafından, II. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Güzelyalı Mahallesi, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, Göztepe Basketbol Sahası karşısı, Konak-İzmir

MUTLULUK-II

Eser Sahibi: Butrint Morina

Eserin Öykülemesi: Kosovalı Heykeltıraş tarafından, II. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mehmet Ali Akman Mahallesi, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi Tramvay Durağı, Konak-İzmir

NADİR NADİ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Yaşar Sami Gökgöz

Eserin Öykülemesi: Gazeteci, yazar, eski parlamenter. *Cumhuriyet* gazetesinin kurucusu Yunus Nadi'nin oğlu ve eski başyazarıdır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1997

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kemeraltı Çarşısı, Milli Kütüphane Caddesi, İzmir Devlet Opera ve Balesi Binası yakını, Konak-İzmir

NAZIM HİKMET RAN HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Tankut Öktem

Eserin Öykülemesi: Kültür Bakanlığı tarafından yaptırılmış ve kamusal alana yerleştirilen ilk Nazım Hikmet Ran heykeli olması nedeniyle özel bir değeri vardır. Kaidesinde, *Kurtuluş Savaşı Destanı*'ndan [İzmir Kordonu ifadesi geçen] bir bölüm yer almaktadır. Heykelin yanına Nazım'ın vasiyet ettiği bir çınar ağacı dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark, 26 Ağustos Kapısı yakını, Konak-İzmir

NAZIM HİKMET RAN HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Bilinmiyor

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akıncı Mahallesi, 1299 Sokak, Hacı Mehmet kızı Nebahat Tabak Konağı bahçesi, Konak-İzmir

NEJAT UYGUR BÜSTÜ

Eser Sahibi: Cengiz Çekil

Eserin Öykülemesi: Kültürpark'ta İzmir Enternasyonal Fuar dönemlerinde uzun yıllar tiyatro yapan simge sanatçılardan olan Nejat Uygur'un büstü 1993 yılında Celal Atik Spor salonu karşısına yerleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1993

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Basmane Fuarıçı Caddesi, Kültürpark, Celal Atik Spor Salonu karşısı, Konak-İzmir

ÖZGÜR KADIN/GÜVERCİNLİ KADIN HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kadın haklarına gösterdiği saygının sembolü olarak yerleştirilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Montrö Meydanı, Konak-İzmir

ÖZGÜRCE KONUŞ

Eser Sahibi: Jerome Symons

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen VII. Uluslararası Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Mermer

Durumu: Bakıma ihtiyaç var.

Adres: Kültür Mahallesi, Şevket Özçelik Sokak, Konak-İzmir

PANDEMİ KAHRAMANLARI ANITI

Eser Sahibi: Barış Direnç Altınay

Eserin Öykülemesi: Covid-19 salgını sırasında çalışan bütün sağlık çalışanlarına bir şükran ifadesi olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin açmış olduğu yarışma sonucunda birinci olarak bu alana dikilmiştir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Mahallesi, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, Karantina Parkı, Konak-İzmir

PIRİ REİS BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Piri Reis Mahallesi, 271 Sokak, No: 55,

Konak Belediyesi Piri Reis Parkı içi,

Konak-İzmir

PTT BİNASI RÖLYEFİ

Eser Sahibi: Mehmet Tüzüm Kızılcın

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor

Malzemesi: Seramik

Durumu: İyi durumda.

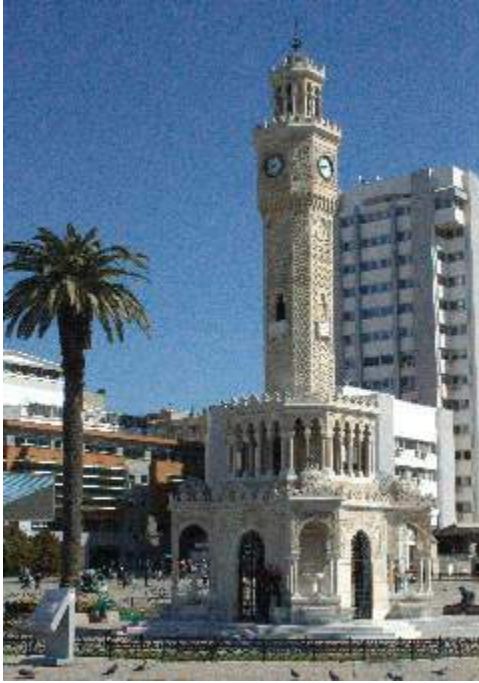
Adres: PTT Pasaport Merkez Binası,

Akdeniz Mahallesi, Cumhuriyet Bulvarı,

No: 117, Konak-İzmir

SAAT KULESİ ANITI

Eser Sahibi: Raymond Charles Péré

Eserin Öykülemesi: II. Abdülhamit'in tahta çıkışının 25. yıldönümü anısına yapılan kule her ne kadar bir heykel değilse de İzmir'in sembollerinden olduğu ve anıtsallığı göz önüne alınarak envantere dahil edilmiştir. Yapının gümüşten yapılmış küçük bir kopyası Dolmabahçe Sarayı'nda sergilenmektedir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1901

Malzemesi: Taş, mermer.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Konak Meydanı, Kemeraltı Çarşısı,
Konak-İzmir

SAİT ALTINORDU HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Alsancak Mahallesi, Atatürk Caddesi,
Sait Altınordu Meydanı, Alsancak Garı yakını,
Konak-İzmir

SEVGİ

Eser Sahibi: Tankut Öktem

Eserin Öykülemesi: Seul'de 1988 yılında yapılan olimpiyatlar sırasında gerçekleştirilen Sanat Olimpiyatı için üretilmiş ve başarılı bulunarak Seul'de Kore Açık Hava Kültür Merkezi önüne dikilmiş olan heykelin ön çalışmasıdır ve ilk olarak İzmir Devlet Resim ve Heykel Müzesi önünde bulunurken, sonrasında Kültürpark'taki sanat galerisinin bahçesine taşınmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1998

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark, İzmir Resim Heykel Müzesi Kültürpark Sanat Galerisi bahçesi, Konak-İzmir

SOYUT KOMPOZİSYON-I

Eser Sahibi: Tolga Yurtözveri

Eserin Öykülemesi: Konak Belediyesi I. Heykel Günleri kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akıncı Mahallesi, 1298 Sokak, No: 21, Konak Belediyesi Sanathane Gösteri Sanatları Merkezi içi, Basmane, Konak-İzmir

SOYUT KOMPOZİSYON-II

Eser Sahibi: Ferit Yazıcı

Eserin Öykülemesi: İzmir Fuarı Marble'2002 Heykel Uygulamaları Etkinliği kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2002

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akdeniz Mahallesi, Cumhuriyet Bulvarı,
İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

[Eski Posta Paket Binası] yakını, Konak-İzmir

SSK BLOKLARI/İZMİR KONAK İŞ SİTESİ DUVAR RÖLYEFLERİ

Eser Sahibi: Tüzüm Kızılcın

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1978

Malzemesi: Seramik

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kemeraltı Çarşısı, Cumhuriyet Bulvarı,
Yeni Karamürsel Mağazaları [YKM] yanı,
Konak-İzmir

SUYUN İZİ

Eser Sahibi: Yoshin Ogata

Eserin Öykülemesi: “Taş ve Su” temalı Heykel Sempozyumu kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Akdeniz Mahallesi, Atatürk Caddesi üzeri,
Konak-İzmir

SÜLEYMAN FERİT ECZACIBAŞI ANITI

Eser Sahibi: Şadi Çalık

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1977

Malzemesi: Bronz

Durumu: Onarılması gerekmektedir.

Adres: 451 Sokak, No:1, Konak Katlı Otopark yanı,
Konak-İzmir

ŞAİR EŞREF BÜSTÜ

Eser Sahibi: Metin Haseki

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1971

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Lozan Meydanı,
Kültürpark Atatürk Lisesi Tramvay Durağı girişi,
Konak-İzmir

TARIK ZAFER TUNAYA BÜSTÜ

Eser Sahibi: Yaşar Sami Gökgöz

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1991

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mehmet Ali Akman Mahallesi,
Mustafa Kemal Sahil Bulvarı, Tarık Zafer Tunaya
Parkı içi, Konak-İzmir

TAŞ VE SU

Eser Sahibi: Kadriye İnal

Eserin Öykülemesi: “Taş ve Su” temasıyla gerçekleştirilen I. Uluslararası İzmir Taş Heykel Sempozyumu kapsamında, suyun akışkanlığına bir gönderme olarak yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2008

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi,
Kültürpark içi, Pakistan Pavyonu önü,
Konak-İzmir

TIBBİYELİ HİKMET HEYKELİ

Eser Sahibi: Pınar Öktem Doğan

Eserin Öykülemesi: Hikmet Boran, Türk doktor. Tıbbiye öğrencisiyken İstanbul'un işgaline karşı okulda direniş örgütlenmesinde aldığı rol ve tıbbiyelilerin temsilcisi olarak katıldığı Sivas Kongresi'nde yaptığı manda karşıtı konuşma'yla tanınır. Kurtuluş Savaşı'na katılmış ve savaştan sonra genel cerrah olarak görev yapmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2021

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Vasıf Çınar Bulvarı,
No: 2/A, İzmir Ticaret Odası Binası önü,
Konak-İzmir

TIP

Eser Sahibi: Anthony Gormley

Eserin Öykülemesi: Mimarlar Paul Bonatz ve Fatin Uran tarafından 1956-1964 yılları arasında inşa edilen Büyük Efes Oteli el değiştirip Swisotel olduktan sonra, otel içinde kurulan sanat galerisi ve müzenin daimi sergilenen eserlerinden biridir.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

Malzemesi: Dökme demir

Durumu: İyi durumda.

Adres: İsmet Kaptan Mahallesi, Şehit Nevres Bulvarı,
No: 2/A, Swisotel Büyük Efes, Konak-İzmir

TRITON'UN BORUSU

Eser Sahibi: Evrim Çamoğlu

Eserin Öykülemesi: 2018'de gerçekleşen VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Şair Eşref Bulvarı,
Kültürpark Yeraltı Otoparkı yakını, Kültürpark,
Konak-İzmir

TURAN GÜNEŞ BÜSTÜ

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Turan Güneş Parkı'na yerleştirilen büst, 2007 yılında çalındı. 2009 yılında yeniden yaptırılıp yerine konulan büst, aynı yıl içinde tekrar çalındı ve bronz/pirinç karışımı üçüncü büst yerleştirildi.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1990/2009

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Talatpaşa Bulvarı, Kıbrıs Şehitleri Caddesi karşısı, Konak-İzmir

TUTULMA

Eser Sahibi: Ümit Turgay Durgun

Eserin Öykülemesi: 2018'de gerçekleşen VI. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Şair Eşref Bulvarı, Kültürpark Yeraltı Otoparkı yakını, Kültürpark Konak-İzmir

UYUYAN GÜZEL

Eser Sahibi: Florin Strejac

Eserin Öykülemesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği VII. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2019

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi,
Ali Çetinkaya Bulvarı, Konak-İzmir

VAHAP ÖZALTAY BÜSTÜ

Eser Sahipleri: Ali Yıldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Şair Eşref Bulvarı,
Vahap Özaltay Meydanı, Konak-İzmir

VALİ RAHMİ BEY BÜSTÜ-I

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Mermer

Durumu: Kötü durumda.

Adres: Milli Kütüphane Caddesi, No: 39,
İzmir Milli Kütüphane Binası içi, Konak-İzmir

VALİ RAHMİ BEY BÜSTÜ-II

Eser Sahibi: Fuad Mensi Dileksiz

Eserin Öykülemesi: 1874-1947 yılları arasında yaşamış olan İzmir Valisi

Rahmi Bey'in büstü, İzmir Milli Kütüphane Binası'nın girişinde bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor

Malzemesi: Alçı

Durumu: İyi durumda.

Adres: Milli Kütüphane Caddesi, No: 39,
İzmir Milli Kütüphane Binası girişi, Konak-İzmir

VIDİNLİ TEVFİK PAŞA BÜSTÜ

Eser Sahibi: Fuad Mensi Dileksiz

Eserin Öykülemesi: Matematikçi ve general rütbesinde bir asker olan Vidinli Tefvik Paşa'nın büstü, İzmir Milli Kütüphane'de bulunmaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1916

Malzemesi: Bronz

Durumu: İyi durumda.

Adres: Milli Kütüphane Caddesi, No: 39,
İzmir Milli Kütüphane Binası içi, Konak-İzmir

YUNUSLAR HEYKELİ

Eser Sahibi: İsmet Erayda

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1998

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark
9 Eylül Kapısı, Basmane Fuariçi Caddesi,
Yunuslu Havuz, Celal Atik Spor Salonu yakını,
Konak-İzmir

YATAN KADIN HEYKELLERİ

Eser Sahipleri: Şadi Çalık-Turgut Pura

Eserin Öykülemesi: İzmir'in anıt ve heykelleri arasında kent belleği açısından önem taşımaktadır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 1953

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mimar Sinan Mahallesi, Kültürpark içi, Kaskatlı Havuz yakını, Konak-İzmir

ZÜBEYDE HANIM VE ÇOCUK HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yaldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2003

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Kültür Mahallesi, Ali Çetinkaya Bulvarı,

No: 2, Konak-İzmir

NARLIDERE

AHMET MUTUOĞLU ANITI

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2017

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Altevler Mahallesi, Turunç Sokak,

Ahmet Mutuoğlu Parkı, Narlıdere-İzmir

AHMET PİRİŞTİNA BÜSTÜ

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve İsmet İnönü

Caddesi kesişimi, Narlıdere-İzmir

ANNE VE ÇOCUKLAR

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

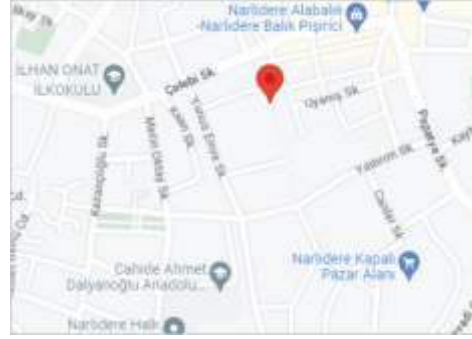
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Taş

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çamtepe Mahallesi, Özlem Sokak ve Yunus Emre Sokak kesişimi, Narlıdere-İzmir

ÂŞIK MAHZUNİ ŞERİF HEYKELİ

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2005

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çankaya Mahallesi, Ender Sokak, Âşık Mahzuni Şerif Parkı, Narlıdere-İzmir

NARLIDERE

ATATÜRK ANITI

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi, Huzur Mahallesi,
Narlidere Kaymakamlığı bahçesi, Narlıdere-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-I

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

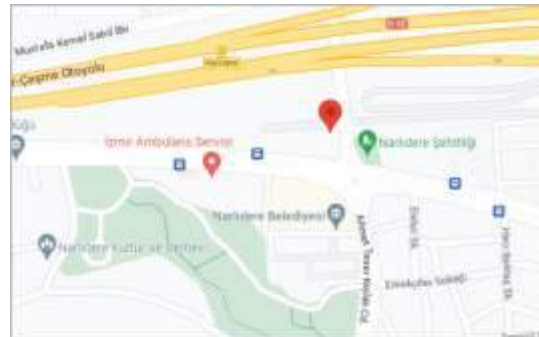
Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve İsmet İnönü
Caddesi kesişimi, Narlıdere-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-II

Eser Sahibi: Cumhuriyet Atatürk

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2022

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: 2. İnönü Mahallesi, Dağdelen Sokak,

Yaşar Kemal Kültür ve Sanat Vadisi,

Narlidere-İzmir

ATATÜRK HEYKELİ-III

Eser Sahibi: Bilinmiyor.

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor

Malzemesi: Bilinmiyor.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çamtepe Mahallesi, Güngören Caddesi,

Ahmet Piriştina Demokrasi Meydanı,

Narlidere-İzmir

BİSİKLETLİ ERAY KÖSELER ANITI

Eser Sahibi: Ertuğrul Köseler

Eserin Öykülemesi: Bisiklet sürerken ölen vatandaşların anısına yaptırılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2018

Malzemesi: Metal

Durumu: İyi durumda.

Adres: Huzur Mahallesi, Mithatpaşa Caddesi,
Narlidere İstihkâm Birliği önü,
Narlidere-İzmir

NARLIDERE ŞEHİTLİĞİ RÖLYEF ÇALIŞMALARI-I

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Narlıdere Şehitliği Rölyef Çalışmaları için Narlıdere Belediyesi tarafından yaptırılmış olup, 18 Mart 2006 tarihinde açılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2012

Malzemesi: İnşaat yapı.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve Yıldırım Kemal
Caddesi kesişimi, Narlıdere Şehitliği,
Narlidere-İzmir

NARLIDERE ŞEHİTLİĞİ RÖLYEF ÇALIŞMALARI-II

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: Bilinmiyor.

Malzemesi: Mermer

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve Yıldırım Kemal Caddesi kesişimi,
Narlıdere Şehitliği, Narlıdere-İzmir

NARLIDERE ŞEHİTLİĞİ RÖLYEFİ-I

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve Yıldırım Kemal
Caddesi kesişimi, Narlıdere Şehitliği,
Narlıdere-İzmir

NARLIDERE ŞEHİTLİĞİ RÖLYEFİ-II

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve Yıldırım Kemal Caddesi kesişimi,
Narlıdere Şehitliği, Narlıdere-İzmir

NARLIDERE ŞEHİTLİĞİ RÖLYEFİ-III

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve Yıldırım Kemal Caddesi kesişimi,
Narlıdere Şehitliği, Narlıdere-İzmir

NARLIDERE ŞEHİTLİĞİ RÖLYEFİ-IV

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve Yıldırım Kemal Caddesi kesişimi,
Narlıdere Şehitliği, Narlıdere-İzmir

NARLIDERE ŞEHİTLİĞİ RÖLYEFİ-V

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2006

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Mithatpaşa Caddesi ve Yıldırım Kemal Caddesi kesişimi,
Narlıdere Şehitliği, Narlıdere-İzmir

NEŞET ERTAŞ HEYKELİ

Eser Sahibi: Ozan Ünal

Eserin Öykülemesi: Neşet Ertaş, Türk halk ozanı, abdallık geleneğinin son büyük temsilcisi. 'Bozkırın Tezenesi' olarak tanınır. 1950'li yıllardan itibaren yaptığı plaklarla özellikle Orta Anadolu türkülerini ve bozlakları kayıt altına aldı. 1960'lı yıllardan itibaren kendi yazdığı türküleri seslendirdi.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2013

Malzemesi: Polyester

Durumu: Narlı Mahallesi, Ahmet Haşım Sokak, Neşet Ertaş Parkı, Narlıdere-İzmir

PARÇALANMIŞ DÜŞÜNCE

Eser Sahibi: Daniel Perez

Eserin Öykülemesi: III. Uluslararası İzmir Heykel Çalıştayı kapsamında yapılmıştır.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2015

Malzemesi: Bronz.

Durumu: İyi durumda.

Adres: Sahilevleri Mahallesi, Bakü Parkı park içi yolu, Narlıdere-İzmir

PİR SULTAN ABDAL HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yaldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2004

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Zübeyde Hanım Sokak'la Gürler Caddesi kesişimi, Sahilevleri Mahallesi, Bakü Parkı park içi yolu, Narlıdere-İzmir

SLOW FOOD

Eser Sahibi: Narlıdere Belediyesi

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2020

Malzemesi: Polyester

Durumu: İyi durumda.

Adres: Çamtepe Mahallesi, Uyanış Sokak, Narlıdere-İzmir

UĞUR MUMCU HEYKELİ

Eser Sahipleri: Ali Yaldır-Derya Ersoy-Zafer Dağdeviren

Eserin Öykülemesi: Bilinmiyor.

Yapım veya Dikiliş Tarihi: 2014

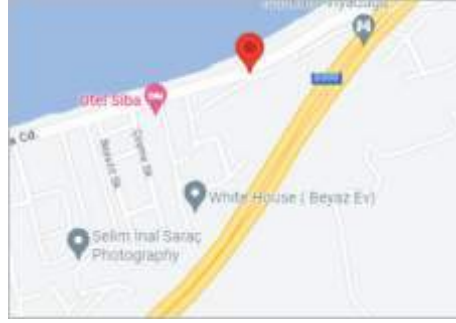
Malzemesi: Polyester

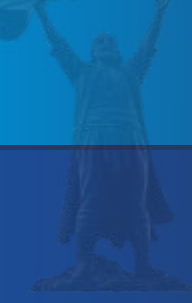

Durumu: İyi durumda.

Adres: Limanreis Mahallesi, Mithatpaşa

Caddesi, Serdar Sokak, No: 26-32,

Narlidere-İzmir

Bu çalışma, kentin kamusal alanlarında bulunan heykel, anıt ve rölyefleri anımsatma işlevine yönelik olarak tasarlanmıştır. Kamusal alandaki anıt, heykel, rölyef vd. sadece bir kent mobilyası ya da kent aksesuarı olmakla kalmaz; aynı zamanda, anımsatma görevini de üstlenir.

Tanımı gereği heykel; mekânın kapsanması, kavranması ve mekânla ilişki kurulmasıyla da ilgilenir. Dolayısıyla bu eser; İzmir özelinde bulunan anımsatıcı sanat eserlerinin taşıdıkları öykülerle ve anımsatıcılarıyla ilgilenirken, onların mekânla kurdukları ilişkiye de bakmıştır.

Eserde, herhangi bir öyküsü veya anlatısı olan heykellerin, bu nitelikleri de kayıt altına alınmıştır.